

DUTCH BIRDING

VOLUME 32 • NO 6 • 2010

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palearctische vogels

REDACTIE

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE

Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Nederland
rene.pop@dutchbirding.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

p/a Gerald Oreel
Deurganck 15
1902 AN Castricum
Nederland
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL

webredactie@dutchbirding.nl

BESTUUR

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
dba@dutchbirding.nl

COMMISSIE DWAALGASTEN

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
cdna@dutchbirding.nl

COMMISSIE SYSTEMATIEK

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster
csna@dutchbirding.nl

INSPEEKLIJN
010-4281212

INTERNET
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnoud van den Berg (023-5378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Enno Ebels (030-2961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (020-6997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (0222-316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

REDACTIERAAD Peter Adriaens, Ferdie Hieselaar, Roy Slaterus, Vincent van der Spek, Roland van der Vliet en Rik Winters

REDACTIE-ADVIESRAAD Peter Barthel, Mark Constantine, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihihi en Lars Svensson

REDACTIEMEDEWERKERS Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Kees Roselaar, Jan-Hein van Steenis, Pieter van Veelen en Peter de Vries

PRODUCTIE EN LAY-OUT André van Loon en René Pop

ADVERTENTIES Leon Boon, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2010 bedraagt: EUR 36.50 (Nederland), EUR 39.50 (België), EUR 37.00 (rest van Europa) en EUR 40.00 (landen buiten Europa). Abonnees in België en Nederland ontvangen ook het dvd-jaaroverzicht.

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN•AMRO (Castricum), o.v.v. 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De volgorde van vogels in Dutch Birding volgt in eerste instantie een klassieke 'Wetmore-indeling'. Binnen dit raamwerk worden voor taxonomie en naamgeving de volgende overzichten aangehouden: *Dutch Birding-vogelnamen* door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2010) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); *Vogels van de wereld – complete checklist* door M Walters (1997, Baarn) (Nederlandse namen van overige vogels van de wereld); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (derde editie) door E C Dickinson (redactie) (2003, Londen) (taxonomie en wetenschappelijke namen van overige vogels van de wereld); en *Birds of the world: recommended English names* door F Gill & M Wright (2006, Londen) (Engelse namen van overige vogels in de wereld).

Voor (de voorbereiding van) bijzondere publicaties op het gebied van determinatie en/of taxonomie kan het Dutch Birding-fonds aan auteurs een financiële bijdrage leveren (zie Dutch Birding 24: 125, 2001, en www.dutchbirding.nl onder 'The Journal').

www.dutchbirding.nl

WEBREDACTIE Garry Bakker, Gijsbert van der Bent en Ben Wielstra. FOTOREDACTIE Menno van Duijn en Chris van Rijswijk. WEBMASTERS Albert van den Ende en Peter Weiland.

Dutch Birding Association

BESTUUR Arjan van Egmond (voorzitter, 071-4010656; 06-21585788), Wietze Janse, Thierry Jansen (penningmeester) en Han Zevenhuizen (secretaris); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd. BESTUURSMEDEWERKERS Leon Boon, Thomas van der Es, Rob Halfi, Remco Hofland, Janneke Kimstra, Arnold Meijer, Gerald Oreel, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot, Kees de Vries en Steven Wytema.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Rob van Bemmelen, Ruud Brouwer, Dick Groenendijk (voorzitter), Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus, Laurens Steijn en Arend Wassink. MEDEWERKER Max Berlijn (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2010 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (+31-235378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

DEPUTY CHIEF EDITOR Enno Ebels (+31-302961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (+31-206997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (+31-222316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

EDITORIAL BOARD Peter Adriaens, Ferdy Hieselaar, Roy Slaterus, Vincent van der Spek, Roland van der Vliet and Rik Winters

EDITORIAL ADVISORY BOARD Peter Barthel, Mark Constantine, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihaï and Lars Svensson

EDITORIAL ASSISTANTS Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Kees Roselaar, Jan-Hein van Steenis, Pieter van Veelen and Peter de Vries

PRODUCTION AND LAY-OUT André van Loon and René Pop

ADVERTISING Leon Boon, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2010 is: EUR 36.50 (Netherlands), EUR 39.50 (Belgium), EUR 37.00 (Europe) and EUR 40.00 (countries outside Europe). Subscribers in Belgium and the Netherlands also receive the DVD year review.

Subscribers in Belgium, Denmark, Finland, Germany, Norway and Sweden are kindly requested to pay the subscription fee to our local bank accounts in these countries. Details can be found on the internet (www.dutchbirding.nl).

British subscribers are requested to pay exclusively by Sterling cheque. Cheques should be sent to Dutch Birding, c/o Gerald Oreel, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Netherlands. Subscribers in other countries can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send an e-mail indicating your credit card type, account number, the expiry date and full address details to circulation@dutchbirding.nl. The subscription starts upon receipt of payment and already published issues will be sent.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The sequence of birds in Dutch Birding basically follows a classic 'Wetmore sequence'. Within this framework, the following lists are used for taxonomy and nomenclature: *Dutch Birding bird names* by A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2010) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of Western Palearctic birds); *Vogels van de wereld – complete checklist* by M Walters (1997, Baarn) (Dutch names of remaining birds of the world); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (third edition) by E C Dickinson (editor) (2003, London) (taxonomy and scientific names of remaining birds of the world); and *Birds of the world: recommended English names* by F Gill & M Wright (2006, London) (English names of remaining birds of the world).

For (preparation of) special publications regarding identification and/or taxonomy, the Dutch Birding fund can offer financial support to authors (see Dutch Birding 24: 125, 2001, and www.dutchbirding.nl under 'The Journal').

www.dutchbirding.nl

WEB EDITORS Garry Bakker, Gijsbert van der Bent and Ben Wielstra. **PHOTOGRAPHIC EDITORS** Menno van Duijn and Chris van Rijswijk. **WEBMASTERS** Albert van den Ende and Peter Weiland.

Dutch Birding Association

BOARD Arjan van Egmond (president, +31-714010656; +31-621585788), Wietze Janse, Thierry Jansen (treasurer) and Han Zevenhuizen (secretary); the editors of Dutch Birding also have one seat in the board. **BOARD ASSISTANTS** Leon Boon, Thomas van der Es, Rob Halff, Remco Hofland, Janneke Kimstra, Arnold Meijer, Gerald Oreel, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot, Kees de Vries and Steven Wytema.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Rob van Bemmelen, Ruud Brouwer, Dick Groenendijk (president), Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus, Laurens Steijn and Arend Wassink. **ASSISTANT** Max Berlijn (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2010 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR

Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Netherlands
rene.pop@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION

c/o Gerald Oreel
Deurganck 15
1902 AN Castricum
Netherlands
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL

webredactie@dutchbirding.nl

BOARD

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE

CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
cdna@dutchbirding.nl

DUTCH COMMITTEE FOR

AVIAN SYSTEMATICS
CSNA, c/o George Sangster
csna@dutchbirding.nl

INTERNET

www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

Artikelen / papers

Aankondigingen & verzoeken / announcements & requests

DBA-nieuws

Corrigenda

WP reports

Recente meldingen / recent reports

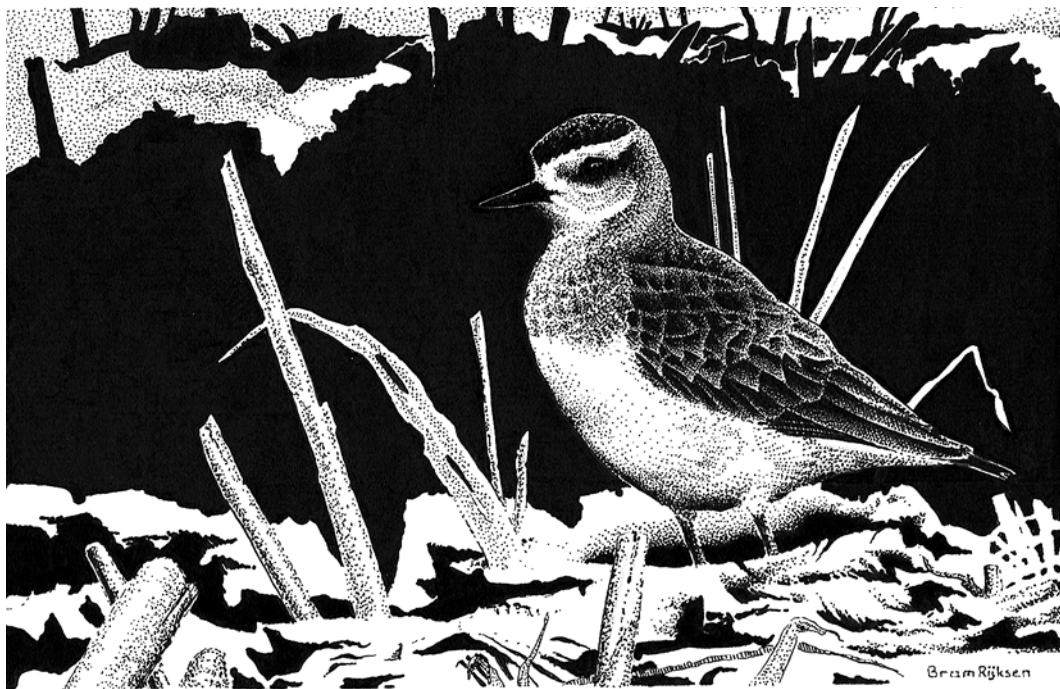
Voorplaat / front cover

JAARGANG 32 NUMMER 6 2010 VOLUME 32 NUMBER 6 2010

- 363 Rare birds in the Netherlands in 2009 *Arjan Ovaa, Dick Groenendijk, Max Berlijn & CDNA*
- 384 Identification of juvenile Greater Spotted Eagle, Lesser Spotted Eagle and hybrids *Jan Lontkowski & Grzegorz Maciorowski*
- 398 Kaspische Plevier op Texel in oktober 2009 [CASPIAN PLOVER ON TEXEL IN OCTOBER 2009] *G A (Toine) Morel & Enno B Ebels*
- 402 Avionary: WP-vogelnamen in 44 talen; Avionary: WP bird names in 44 languages; Request for photographs of extreme vagrants in the WP
- 403 Dutch Birding-vogeldag 2011; Terugblik Dutch Birding-vogelweekend op Texel; Betaling van abonnementsgeld voor 2011; Payment of subscription for 2011
- 404
- 404 October–mid-November 2010 *Arnoud B van den Berg & Marcel Haas*
- 423 September-oktober 2010 *Roy Slaterus & Vincent van der Spek*
- Canarische Buizerd / Canary Islands Buzzard *Buteo buteo insularum*, Fuerteventura, Canarische Eilanden, 22 januari 2010 (*René Pop/The Sound Approach*)

Rare birds in the Netherlands in 2009

Arjan Ovaa, Dick Groenendijk, Max Berlijn & CDNA

This is the 30th annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. This report comprises records from 2009 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1869, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 2009 records are still under review or awaiting submission and could therefore not be included. In addition, some records for 2008 and earlier years are still under consideration for various reasons.

Details included for each record are, if available: date(s); location and/or municipality (municipal divisions as on 1 January 2009); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, sound-recorded, videoed or found dead (and where specimen is stored); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national but not regional journals, and published photographs.

Records from 2008 lasting into 2009 that already have been published in the 2008 report (Ovaa et al 2009) are repeated here without reference, for the sake of completeness. Observations not (yet) submitted but mentioned in the 2008 report are not repeated in this report. Sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. A compilation of most rarities videoed can be found in Plomp (2010). Numbers after each (sub)species' name refer to the total number of individuals **1** from 1 January 1800 to 31 December 1979, **2** since 1 January 1980 but excluding **3** the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Rob S A van Bemmelen, Ruud E Brouwer, Dick Groenendijk (chairman), Frank Neijts, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk (secretary), Roy Slaterus, Laurens B Steijn and Arend Wassink. Max Berlijn supported the committee as non-voting archivist and assisted in submitting many records published on national

and regional websites. Records can be submitted through e-mail (cdna@dutchbirding.nl) via the CDNA page on www.dutchbirding.nl, using an electronic submission form. Furthermore, submitting a record is also facilitated by filling in this form after entering a record on www.waarneming.nl. Records can also be sent by ordinary mail to CDNA, Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, the Netherlands, preferably using standard forms which can be obtained free of charge from CDNA. On the Dutch Birding website, information is shown on either recently accepted or rejected records as well as records currently under review.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian systematics (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna; CSNA), which on 1 January 2009 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, André J van Loon, C S (Kees) Roselaar and George Sangster (secretary).

In 2009, at least 359 species were recorded, just below average for the last 10 years (figure 1). Two are new to the Dutch list: Caspian Plover *Charadrius asiaticus* and Long-toed Stint *Calidris subminuta*. The only Dutch record of Canvasback *Aythya valisineria* of a bird first seen on 9 January 2003 and recorded in most winters until November 2009 (except during the winters of 2003/04 and 2004/05), was rejected after review. It became known that a wing-clip was present on the bird's left wing. The record of an Oriental Turtle Dove *Streptopelia orientalis* from January 2010 into April 2010 but possibly from December 2009 is still under consideration to clarify the exact dates of its presence (cf Ebels et al 2010). The Dutch list now numbers 498 species. Other highlights for 2009 included the second Egyptian Vulture *Neophron percnopterus* and Baltimore Oriole

Icterus galbula, fourth Black-winged Kite *Elanus caeruleus*, sixth Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, sixth to eighth Alpine Accentor *Prunella collaris*, seventh Eurasian Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris* and Black-throated Thrush *Turdus atrogularis*, and seventh and eighth Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola*. In addition, 2009 was a good year for American Golden Plover *Pluvialis dominica*, Pacific Golden Plover *P. fulva*, Terek Sandpiper *Xenus cinereus*, and Citrine Wagtail *Motacilla citreola*, all with three records, Ross's Goose *Anser rossii* with five individuals, Buff-breasted Sandpiper *Tryngites ruficollis* with six records, and Pallid Harrier *Circus macrourus* with eight records.

Systematic list of records

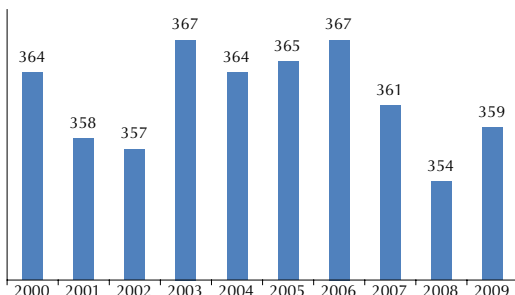
Ross's Goose / Ross' Gans

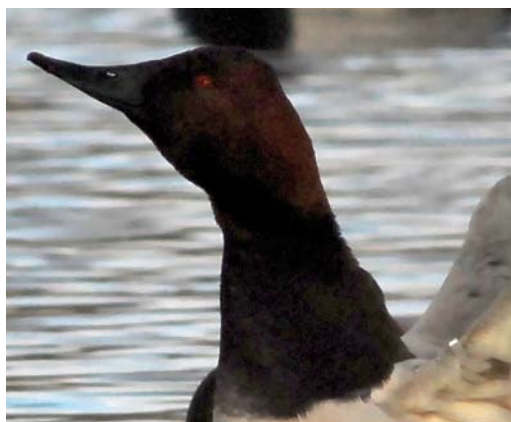
Anser rossii 0,6,5

9 May, Banckspolder, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, blue morph, photographed, videoed (M Bot, M van Vliet, C Blouw et al); 28 September to 18 October and 21 October, several sites, *Texel*, Noord-Holland, four, adult, white morph, photographed (E Boot et al; Dutch Birding 31: 393, plate 542-543, 2009), and 20 October, Huisduinerpolder, *Den Helder*, Noord-Holland, photographed (E B Ebels et al); 21 November, Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult (V van der Spek); 29 November, Wolsum, *Wymbritseradiel*, Friesland, adult, photographed (A B van den Berg, F Cottaar et al); 5 December, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult, photographed (K van Rijn); 14 December, *Pikgat*, Zierikzee, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult, photographed; 16 December, *Zierikzee*, *Schouwen-Duiveland*, two adults, photographed (E Dansette); 19 December, *Haamstede*, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult, photographed (M van der Schalk; Dutch Birding 32: 64, plate 78, 2010); 29 December, *Koudekerksche Inlaag*, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, photographed (P van den Hoek).

The bird on *Schiermonnikoog* concerned the first blue morph for the Netherlands; it is a most exceptional record, because blue-morph Ross's Goose is an extremely rare morph, also in North America (cf Berlijn 1999). The four adult white-morph birds on *Texel*, Noord-Holland, were widely regarded as fresh arrivals from North America. From *Texel*, the four made a brief visit to the nearby mainland, still as a group. However, only single birds were seen afterwards in some of the regular geese areas in the Delta area and the northern provinces. Also because the species was not recorded in the previous two winters, it is assumed that the group of four had split and the individual birds associated with other geese flocks. In addition, based on the pattern of black feathers in the wing, probably one of them had reached Poland in early March 2010. All observers during the winter of 2009/10 are asked to submit additional data to clarify the movements of these birds.

FIGURE 1 Number of species recorded in the Netherlands in 2000-09; mean = 361.6

507 Ross's Geese / Ross' Ganzen *Anser rossii*, Waal en Burg, Texel, Noord-Holland, 28 September 2009 (Eckard Boot)
508 Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling *Anas carolinensis*, male, Dijkmanshuizen, Texel, Noord-Holland, 4 April 2009 (René van Rossum) **509** Canvasback / Grote Tafeleend *Aythya valisineria*, adult male, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, 12 January 2008 (Teun Baarspul). Note wing-clip on left wing, which led to recirculation of this record and subsequently to removal of this species from the Dutch list.

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans

Anser albifrons flavirostris 14,66,1

9 October to 22 November, Hoorn, *Terschelling*, Friesland, adult, photographed, videoed (A Ouwerkerk, M Feenstra, J Vink et al).

2005 12 November, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel, photographed (G J ter Haar, C Fikkert et al).

Canvasback / Grote Tafeleend

Aythya valisineria 0,0,0

The CDNA reviewed the record of an adult male at Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, in most winters from January 2003 to at least 15 November 2009 (it was not seen in the winters of 2003/04 and 2004/05). Photographs taken in January 2008 (five years after its first sighting!) showed that the bird wore a metal wing-clip (most likely the remains of a wing-tag) on its left wing for which the CDNA was not

able to retrace the origin, despite extensive research. The wing-clip may have been applied either on a wild bird trapped for research or a bird in captivity. However, it is certain that the bird has been handled by men and, in combination with the uncertain origin of the wing-clip, the CDNA concluded this individual no longer acceptable. The CDNA is, however, still anxious to receive any information on the use of wing-tags especially in wild Nearctic *Aythya* ducks.

Ring-necked Duck / Ringsnaveleend

Aythya collaris 5,25,1

12 April, Hoogekampse Plas, *De Bilt*, Utrecht, adult male, photographed, videoed (B de Knegt, T de Groot et al).

1985 27 March to 18 April, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland (N F van der Ham, J Apperloo).

510 Surf Scoter / Brilzee-eend *Melanitta perspicillata*, adult male, with Common Eiders / Eiders *Somateria mollissima*, Slufter, Texel, Noord-Holland, 10 May 2009 (René Pop)

511 Lesser Scaup / Kleine Topper *Aythya affinis*, male, Oude Zeug, Noord-Holland, 23 March 2009 (Michel Veldt)

The 1985 record concerns a date extension; the bird was already accepted for 27 March to 17 April (van den Berg & Bosman 2001).

Lesser Scaup / Kleine Topper

Aythya affinis 0,6,2

16 January and 19-31 March, Waterpark Oude Zeug, Wieringermeer, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (B Woets, J Vlot, C Brinkman et al; Dutch Birding 31: 199, plate 226, 2009); 18 March to 14 April, Waterpark Oude Zeug, Wieringermeer, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (F Visscher et al).

The first record since 2004, and the first time that two were seen together. After the discovery on 18 March, photographs taken earlier at this site showed that at least one was present already on 16 January 2009. The birds were individually recognizable by slight differences in head profile and bill markings.

Surf Scoter / Brilzee-eend

Melanitta perspicillata 3,21,1

10 May, Slufter, Texel, Noord-Holland, adult male, photographed (B Gaxiola, R Pop et al; Dutch Birding 31: 188, plate 207, 2009).

This bird stayed just one evening on a saltmarsh close to the shore. It was loosely associated with a group of Common Eiders *Somateria mollissima*, displaying to females and being chased off by males.

Bufflehead / Buffelkoepeend

Bucephala albeola 0,1,0

17 October into 2010, Gaatkensplas and surroundings, Barendrecht, Zuid-Holland, adult male, photographed. 2008 4 October to 25 May 2009, Gaatkensplas and surroundings, Barendrecht, Zuid-Holland, adult male, photographed.

This returning male stayed at Gaatkensplas and surroundings for its sixth consecutive winter.

American Wigeon / Amerikaanse Smient

Anas americana 5,52,3

9-16 March, Autrichepolder, Hulst, Zeeland, male, photographed (L Bekaert, P A Wolf, D Camerlinck et al); 12 April, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, first-summer male, photographed (A Kause, C Zuhorn), and 15-17 April, Dijksgatweide, Wieringermeer, Noord-Holland, first-summer male, photographed (O Zijlstra et al), and 19-25 and 27 April and 29 April to 1 May, Robbenjager, Texel, Noord-Holland, first-summer male, photographed (J F J Jansen et al; Dutch Birding 31: 202, plate 230, 2009), and 26-28 April, Mariëndal, Den Helder, Noord-Holland, first-summer male, photographed (M Renden, R E Brouwer, H Post et al); 24 September, Groene Jonker, Zevenhoven, Nieuwkoop, male, photographed (H Prinsen, D van der Laan, R Dijs et al).

1986 30 April to 5 May, Jaaps Deensgat, Lauwersmeer, De Marne, Groningen, male (E B Ebels, P M Gnodde, T M F Kompier).

This is the most frequent vagrant dabbling duck species. The series of sightings in the north-western part of the country (Vlieland, Wieringermeer, Texel and Den

Helder) are assumed to concern the same first-summer male (commuting almost 30 km between Texel and Mariëndal on 27 April), making a total of at least three for 2009. The 1986 record concerns a date extension; it was previously accepted for 30 April and 1 May (van den Berg & Bosman 2001).

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling

Anas carolinensis 6,43,3

19 March to 12 April, Anna-Friso Inlaag, Noord-Beveland, Zeeland, male, photographed (M Hoekstein, A Ova et al); 11 and 13 April, Achter de Zwarten, Lauwersmeer, De Marne, Groningen, and 20-26 April and 1-4 May, Ezumakeeg, Dongeradeel, Friesland, male, photographed (R Cazemier, R Winters et al); 21-25 April, Sliedrechtse Biesbosch, Dordrecht, Zuid-Holland, male, photographed (T van der Es, T O V Muisse).

1996 21 April to 17 May, Keihoogte, Wissenkerke, Noord-Beveland, Zeeland, male (P A Wolf).

The 1996 record concerns a date extension of a bird previously accepted from 21 April to 16 May (van den Berg & Bosman 2001).

Marbled Duck / Marmereend

Marmaronetta angustirostris 0,1,0

A well-watched bird near Westkapelle, Zeeland, on 8-20 July (Dutch Birding 31: 324, plate 425, 2009) is still under consideration to establish its status.

Great Shearwater / Grote Pijlstormvogel

Puffinus gravis 9,7,1

7 January, Dishoek, Veere, Zeeland, tideline corpse, photographed, collected (skin retained at Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden) (J Goedbloed; Dutch Birding 31: 136, plate 149, 2009).

Interestingly, most records (nine of 17) date from November-February.

Wilson's Storm Petrel / Wilsons Stormvogeltje

Oceanites oceanicus 0,1,0

Flood & Thomas (2007) published a detailed paper about the identification of 'black-and white' storm petrels of the North Atlantic. Using their information, the only record of Wilson's Storm Petrel, past Westkapelle, Zeeland, on 7 November 2002 (Hoekstein et al 2002, van der Vliet et al 2004) was reconsidered. The conclusion of the re-evaluation was that it remains acceptable.

Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver

Phalacrocorax carbo carbo 7,35,-

2008 5-16 January, Hoorse Meer, Groningen, Groningen, second-winter, photographed (R Winters et al); 16 May to 2 July, Neeltje Jans, Veere, Zeeland, adult, photographed (P A Wolf, S Lilipaly); 21 September to 7 December, De Mussels, Beilen, Drenthe, second-calendar year, photographed (E de Weerd, W-J Fontijn, P van Wetter et al).

1938 31 December, Zandvoort, Noord-Holland, adult, collected (skin retained at Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden; collection number RMNH IB144).

The specimen from 1938 was found during a museum study of Great Cormorant specimens by two CDNA members. It was correctly labelled as Atlantic Great Cormorant but had never been formally accepted on the Dutch list. The bird at Hoornse Meer was observed not only on 16 January as mentioned in last year's report (Ovaa et al 2009) but stayed there for almost two weeks, together with a second individual on 5-6 January 2008. The total of accepted individuals for 2008 now stands at 13. The bird at Neeltje Jans in 2008 was nesting in a colony of Continental Great Cormorants *P c sinensis* and its partner probably was a *sinensis*. It is noteworthy that in 2009, the first year that Atlantic Great Cormorant was no longer considered by the CDNA, the maximum number of this subspecies on Neeltje Jans was 15, including three breeding pairs. The CDNA still welcomes reports from before 1 January 2009.

Green Heron / Groene Reiger

Butorides virescens 0,1,0

25 May to 19 July, Zaandam, *Zaanstad*, Noord-Holland, adult, photographed, sound-recorded (W den Boer, R Dingerdis et al; *Birding World* 22: 232, 2009, *Dutch Birding* 31: 260, plate 320, 2009).

This returning bird summered at Amsterdam, Noord-Holland, and Zaandam in 2006 and 2007 but was not seen in 2008 (or 2010), and spent three winters at Berre near Camargue, Bouches-du-Rhône, France, where it was last seen on 6 May 2009.

Squacco Heron / Ralreiger

Ardeola rallioides 25(since 1866),50,3

14 May to 1 June, Augustapolder, *Bergen op Zoom*, Noord-Brabant, photographed (P Westerbeeke, S Lilipaly, P A Wolf et al; *Dutch Birding* 31: 260, plate 319, 2009); 19 June, Willeskop and Polsbroekerdam, *Oude-water*, Utrecht, adult, summer plumage, photographed (F Engelen, A Boele, L Kramer et al; *Dutch Birding* 31: 266, plate 328, 2009); 3 July, Schellinkhout, *Drechteland*, Noord-Holland (G Kenter et al).

2008 4 June, Golfbaan Rozenstein, *Wassenaar*, Zuid-Holland, adult, summer plumage (A Steenvoorden, B van den Burg, G de Croock et al).

Black-winged Kite / Grijze Wouw

Elanus caeruleus 1,2,1

22 May, Oud-Alblas, *Graafstroom*, Zuid-Holland, adult, photographed (P Bieren, C Aantjes, G Rijneveld et al; *Stip* 2009; *Dutch Birding* 31: 268, plate 334-335, 2009).

The bird stayed only for 35 min, hunting and resting in the area, and was mobbed by a Carrion Crow *Corvus corone* before it disappeared to the south-west. There are three previous records, on 31 May 1971, on 29-31 March 1998 and from 4 June to 23 August 2000.

Egyptian Vulture / Aasgier

Neophron percnopterus 0,1,1

25 April, Polder Waard-Nieuwland, *Wieringen*, Noord-Holland, 5th or 6th calendar-year, photographed (F Vischer; *Vischer* 2009; *Dutch Birding* 31: 203, plate 234,

2009, plate 242-243, 2009).

The bird was resting in a ploughed field at c 08:30. It was disturbed at c 09:00 by a noisy geese deterring device, disappearing in a north-westerly direction, before other birders could connect. The dark bill-tip indicative for the nominate subspecies *N p percnopterus* was noted. A report of what may have been the same bird flying over east of Castricum, Noord-Holland, at 11:15 on the same day has not (yet) been submitted. The first record was at Epen, Limburg, on 24-25 May 2001.

Short-toed Snake Eagle / Slangenarend

Circaetus gallicus 3,43,3

21 to at least 30 May (possibly 28 June), Fochteloërveen, *Noordenveld*, Drenthe/*Ooststellingwerf*, Friesland, second calendar-year, photographed (B den Braber, S Scholten et al); at least 29 June (possibly 31 May) to 15 August, Fochteloërveen, *Noordenveld*, Drenthe/*Ooststellingwerf*, Friesland, adult, photographed (J van Oostveen, G Meeuwissen, P Soer et al); 29 August, De Hamert, *Bergen*, Limburg, photographed (W Thijs, F Jongbloed, A Kause).

2004 29 October, Ilmeerdijk, *Almere*, Flevoland, juvenile, photographed.

From 31 May to 28 June, a bird was seen (almost) daily at Fochteloërveen but it is not clear whether this was the second calendar-year (first seen on 23 May) or the adult bird (last seen on 15 August); the 'minimum dates' are based on examination of photographs published at www.waarneming.nl. The date of the 2004 record in van der Vliet et al (2005) was incorrect; this bird was observed on 29 October, not 27 October.

Pallid Harrier / Steppiekiekendief

Circus macrourus 5,34,8

10 April, Breskens, *Sluis*, Zeeland, adult male, photographed (P A Wolf, J de Bruijn, H Zevenhuizen et al); 11 April, Breskens, *Sluis*, Zeeland, adult male, photographed (J de Bruijn, H Zevenhuizen, P A Wolf et al); 22 April, Vughtse Gement, *Vught*, Noord-Brabant, second calendar-year, photographed (L Portengen); 24 April, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland, first-summer, photographed (G J ter Haar, G Mensink et al; *Dutch Birding* 31: 202, plate 228, 2009); 25 April, Bantpolder, *Dongeradeel*, Friesland, first-summer, photographed (R W J Mulder, J Bosch et al; *Dutch Birding* 31: 202, plate 229, 2009); 19 September, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, juvenile, photographed (P Boltjens); 4 October, Waterland, *Amsterdam*, Noord-Holland, juvenile, photographed (B van den Broek); 8 October, Polder de Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland, juvenile, photographed (H Gebuis; *Dutch Birding* 31: 394, plate 544, 2009).

2008 27 June, Matsloot, *Noordenveld*, Drenthe, and Hoogkerk, *Groningen*, Groningen, male, at least third calendar-year (M Olthoff).

The best year ever with eight birds, all flying past, and most seen at migration watch-points in spring. Two passing the famous spring migration watch-point Breskens within two days is unprecedented; since 2003, five have been recorded here. Another good watch-point in spring for this species is Eemshaven, Groningen, in the extreme

512 Black-winged Kite / Grijze Wouw *Elanus caeruleus*, Bleskensgraaf, Zuid-Holland, 22 May 2009 (*Hans Gebuis*)

513 Pallid Harrier / Steppekiekendief *Circus macrourus*, first-year, Biesbosch, Noord-Brabant, 8 October 2009 (*Hans Gebuis*)

514 Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver *Phalacrocorax carbo carbo*, second-winter (right), with Continental Great Cormorant / Aalscholver *P c sinensis*, adult, Hoornse Meer, Groningen, Groningen, 6 January 2008 (*Rik Winters*)

515 Eurasian Crag Martin / Rotszwaluw *Ptyonoprogne rupestris*, first-year, Sint Pietersberg, Maastricht, Limburg, 3 December 2009 (*Ran Schols*)

516 Roseate Tern / Dougalls Stern *Sterna dougallii*, adult, Stellendam, Zuid-Holland, 7 May 2009 (*Michel de Lange*)

north-east, with six records. The bird on 8 October was captioned as 'first-year male' in Dutch Birding 31: 394, plate 544, 2009, but the CDNA was not fully convinced that this bird actually showed a pale iris and preferred to leave it unsexed.

Long-legged Buzzard / Arendbuizerd

Buteo rufinus 1,5,0

2005 3 October, Burgh-Haamstede, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, immature, photographed (T Koppejan, E Sanders; Dutch Birding 27: 431, plate 535, 2005).

Greater Spotted Eagle / Bastaardarend

Aquila clanga 15,12,1

24-25 April, Delden, *Hof van Twente*, Overijssel, first-year (via U Sellis).

This Greater Spotted Eagle (named 'Tönn') had been tagged with a GPS transmitter (and colour-ringed with a white ring with inscription 7F) as a chick on the nest in western Estonia in August 2008 (www.looduskalender.ee/en/node/2402). In autumn 2008, it had been followed through Germany and France into Spain where it wintered at El Hondo reservoir, Alicante, until 13 April 2009 (Reeber et al 2009, *Der Falke* 56: 34-35, 2009). On its return migration, it roosted overnight near Delden without actually being seen by anyone, entering the Netherlands at 16:30 and leaving it again at 09:00 (Dutch Birding 31: 53, 191, 373, 2009). This is the first rarity to be accepted by the CDNA based on a GPS reading alone.

Little Crane / Klein Waterhoen

Porzana parva 36,13,1

3-26 August, Groene Jonker, *Nieuwkoop*, Zuid-Holland, juvenile, photographed (K Janmaat, E Brandes, M Wustenhoff et al).

This bird was present at the very same site where Baillon's Cranes *P pusilla* bred successfully in the same year (van der Meer et al 2010) but, in contrast with the Baillon's, which attracted large numbers of birders some weeks previously, its presence was known to only a handful.

Collared Pratincole / Vorkstaartplevier

Glareola pratincola 5,17,1

20-21 May, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, photographed (F Arts, I Goedbloed et al).

Black-winged Pratincole / Steppevorkstaartplevier

Glareola nordmanni 12,24,1

29 October to 20 November, Oudeland van Strijen, *Strijen*, Zuid-Holland, photographed, videoed (A van der Linden, L van der Linden, T J C Luijendijk et al; Birding World 22: 453, 2009, Dutch Birding 32: 67, plate 83, 2010).

* Caspian Plover / Kaspische Plevier

Charadrius asiaticus 0,0,1

17-20 October, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (M Janse, G A Morel, A Wassink et al; Janse & Morel 2009; Dutch Birding 31:

371, plate 495, 390, plate 539, 404, plate 566-567, 2009; Birding World 23: 27, 2010).

The bird was found by a birder searching for one of the American Golden Plovers *Pluvialis dominica* present on the island and, quite often, both species could be seen in the same view. In the afternoon of 20 October, the Caspian Plover was flying off in a southerly direction, calling loudly. Interestingly, another first-year was present on Røst, Nordland, Norway, on 20-21 October 2009. These were only the 10th and 11th for north-western Europe and the firsts in October.

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier

Pluvialis dominica 1,25,3

22 September to 3 November, several sites, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed (V Stork, A Wassink, P Duin et al; Dutch Birding 31: 391, plate 540-541, 396, plate 549, 2009); 8-18 October, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed (J D Eerdman, W Wind, D Paalvast et al; Dutch Birding 31: 396, plate 550, 2009); 6-8 November, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland, juvenile, photographed (E Menkveld, A Wassink et al; Dutch Birding 32: 68, plate 86, 2010).

All three records were on Texel, which brings the total for this island to seven, almost a quarter of the total number.

Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier

Pluvialis fulva 9,28,3

16 May, Banckspolder, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, summer plumage, photographed, videoed (B Wielstra, N van Houtum, S Rijnbeek et al); 3-5 July, Polder Zeeburg, *Texel*, Noord-Holland, adult, summer plumage, photographed (V Stork, A Wassink et al; Dutch Birding 31: 326, plate 430, 2009); 19-21 July, De Putten, *Bergen*, Noord-Holland, adult, summer plumage, photographed (R Albers, E Menkveld et al; Dutch Birding 31: 326, plate 431, 2009).

2007 28-31 August, Workumerwaard, *Workum*, Friesland, adult, summer plumage, photographed (J D Eerdman, P de Vries, A Vink et al).

The dates of the 2007 record in Ovaa et al (2009) were incorrect; this bird was observed on 28-31 August, not 28-31 July.

lesser golden plover / kleine goudplevier

Pluvialis dominica/fulva 0,4,1

22-23 May, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult, summer plumage, photographed (G Tanis, M Sluijter).

* Long-toed Stint / Taigastrandloper

Calidris subminuta 0,0,1

22-28 October, Vreugderijkerwaard, *Zwolle*, Overijssel, juvenile, photographed, videoed (M Bot, H Pohlmann, M Zekhuis et al; Bot et al 2009, 2010; Dutch Birding 31: 396, plate 552, 406, plate 568-569, 2009; Birding World 23: 27, 2010).

The bird was discovered at an inland locality foraging at a great distance and in poor light conditions. Therefore, the identification was not clinched before the next day

517 Black-winged Pratincole / Steppevorkstaartplevier *Glareola nordmanni*, Strijen, Zuid-Holland, 6 November 2009 (Martin van der Schalk) **518** Alpine Swift / Alpengierzwaluw *Apus melba*, Kamperhoek, Flevoland, 3 April 2009 (Toy Janssen) **519** Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis*, adult, Texel, Noord-Holland, 11 June 2009 (René Pop) **520** Long-toed Stint / Taigastrandloper *Calidris subminuta*, juvenile, Vreugderijkerwaard, Overijssel, 25 October 2009 (Jaap Dennee) **521** White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, first-year, Dijksgatsweide, Wieringermeer, Noord-Holland, 16 October 2009 (Harm Niesen) **522** Little Crane / Klein Waterhoen *Porzana parva*, juvenile, Groene Jonker, Zevenhoven, Zuid-Holland, 11 August 2009 (Marianne Wustenhoff)

during much better viewing conditions. Its small size, lack of primary projection, strong double 'tram-lines' on the upperparts, greenish-yellow legs, dark forehead and toes projecting beyond the tail in flight excluded Least Sandpiper *C minutilla*. It was the sixth for north-western Europe and attracted quite a lot of birders from abroad.

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper

Calidris fuscicollis 1,34,2

2-6 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult, summer plumage, photographed (R Cazemier, A van Reenen et al); 15 October to 22 November, Dijksgatsweide, *Wieringermeer*, Noord-Holland, juvenile moulting to first-winter, photographed, sound-recorded (F Visscher, L Kelder et al; Dutch Birding 31: 396, plate 551, 2009).

The record at Dijksgatsweide concerns the sixth identified as a first-year. With the exception of a few individuals of undetermined age, all other records refer to adults. There was only one other record for November (on 4-5 November 2001) which means that this was also the latest ever.

Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper

Limicola falcinellus 23,91,-

2002 10-11 August, Zuidpier, IJmuiden, Velsen, Noord-Holland, juvenile (J Steenberg)

1990 22-27 May, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult, summer plumage (A de Bruin, E B Ebels).

This concerns date extensions of birds previously accepted for 22-24 May 1990 (van den Berg & Bosman 2001) and 10 August 2002 (van der Vliet et al 2003). This species is no longer considered since 1 January 2003 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter

Tryngites ruficollis 3,39,6

14 May, Robbenjager, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed (W van Rijswijk jr, W van Rijswijk sr); 18 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (D Laponder, R van der Vliet, R Cazemier et al); 26 July to 18 August, 't Zand, *Zijpe*, Noord-Holland, adult, photographed (T Jansen, C Brinkman, A Borhem et al); 14-19 August, Noordzeestrand, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, photographed (E B Ebels, G A Noorman, J Drijver et al; Dutch Birding 31: 326, plate 429, 2009); 15 August, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, photographed (G Tanis, P A Wolf, H de Waard et al); 21 August to 5 September, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (J Bosma, M Bot, J Bosch et al; Dutch Birding 31: 324, plate 426, 2009).

2008 11-13 June, Waal en Burg, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed.

2006 13-15 September, Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult, photographed (P A Wolf et al).

There has been only one year with more records, 2001 with seven, while there were also six records in 2006. A bird reported at Het Rif, Engelsmanplaat, Friesland, on 14 August (c 6 km west of the beach on Schiermonnikoog where one was discovered in the

evening of the same day) has not (yet) been submitted. The 2006 and 2008 records were already mentioned in van der Vliet et al (2007) and Ovaa et al (2009), respectively, and concern date extensions.

Great Snipe / Poelsnip

Gallinago media -,32,1

15-16 May, Trilandis, *Heerlen*, Limburg (M Berlijn, A Ovaa).

2008 7 May, Bovenkerkerpolder, *Amstelveen*, Noord-Holland (F van der Lans); 16 May (two) and 19 May (one), Randwaarden, *Deventer*, Overijssel (J Kok, T van der Es, M de Vries et al).

The record on 16 May 2008 is the first of two birds together since this species is considered (from 1 January 1977 onwards; cf van den Berg & Bosman 2001).

Long-billed Dowitcher / Grote Grijze Snip

Limnodromus scolopaceus 0, 21, 1

2 October to 8 November, Jan van den Boschpad, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, first-year, photographed, videoed (M van Veen, P Cools, B de Knecht et al; Dutch Birding 31: 395, plate 546, 2009).

Most records have concerned adults and there has been only one previous juvenile (on 22 October 1996). This bird was still largely in juvenile plumage when first observed in early October, indicating a fresh arrival, and during its long stay the moult to first-winter plumage could be closely monitored.

Terek Sandpiper / Terekrutter

Xenus cinereus 1,43,3

15 May, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, and 16-17 May, Westplaat, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (G Tanis, P Stins et al); 17 May, *Werkendam*, Noord-Brabant, photographed (S Terlouw, M Kapoen et al); 4-5 July, Achter de Zwarten, *De Marne*, Groningen, adult, photographed (R Cazemier, B-J Prak et al).

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter

Tringa flavipes 2,20,1

1-7 May, De Nederlanden, *Texel*, Noord-Holland, photographed (J de Raad, L Kooistra, F-J Maas et al; Dutch Birding 31: 264, plate 326, 2009).

Marsh Sandpiper / Poelruiter

Tringa stagnatilis 53,105,-

1992 22 June to 7 August, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, two (B Dijkstra).

1990 18-30 June, Hoeksmeer, *Loppersum*, Groningen, photographed (D Uit de Weerd).

These are date extensions of birds previously accepted for 18-23 June 1990 and for 22 June to 30 July 1992 (van den Berg & Bosman 2001). This species is no longer considered since 1 January 1993 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Wilson's Phalarope / Grote Franjepoot

Phalaropus tricolor 6,16,0

1987 9-10 June, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult female, summer plumage (M Olt-

hoff, H P van der Jeugd, P van Wetter)

This concerns a date extension of a bird previously accepted for 9 June only (van den Berg & Bosman 2001).

Ross's Gull / Ross' Meeuw

Rhodostethia rosea 1,14,0

2008 19 January, Marsdiep, *Den Helder*, Noord-Holland, adult, winter plumage, photographed (J Janse, M Janse).

This bird passed the Den Helder to Texel ferry and could be photographed. The previous one was in November 2004.

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw

Larus fuscus fuscus 0,7,1

28-29 November, Hoornse Plas, *Groningen*, Groningen, first-winter, wearing colour-ring, photographed (M Bot, D Vogt et al).

This bird had been colour-ringed (yellow CKV4 on its right leg) as a pullus near Uusikaarpepy, Finland, on 13 July 2009. Only birds ringed at a nest in a Baltic Gull colony are currently considered acceptable. A bird wearing a colour-ring photographed at Westkapelle, Zeeland, on 6 October (Dutch Birding 31: 396, plate 547, 2009) is still under consideration.

Roseate Tern / Dougalls Stern

Sterna dougallii 3,27,1

7-9 May, Stellendam, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult, wearing ring, photographed (P A Wolf et al; Dutch Birding 31: 260, plate 321, 2009).

This bird was wearing a metal ring which could be read in the field. It had been ringed in Ireland but no detailed information about its origin was received by the observer.

Pale Barn Owl / Witte Kerkuil

Tyto alba alba 3,3,1

23 July, Swifterbant, *Dronten*, Flevoland, photographed (R Burgmeijer).

2002 19 May, Burgerbrug, *Zijpe*, Noord-Holland, adult male, photographed, collected (specimen at Zoologisch Museum Amsterdam) (via C van Rijswijk, W van Rijswijk, C S Roselaar; van Rijswijk 2009; Dutch Birding 31: 361, plate 482-483, 2009).

1885 11 December, *Hillegom*, Zuid-Holland, male, photographed, collected (specimen at Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis) (via H Rijswijk, C van Rijswijk, W van Rijswijk jr et al; van Rijswijk 2009; Dutch Birding 31: 358, plate 475, 2009).

1869 19 October, Leyduin, Vogelenzang, *Bloemendaal*, Noord-Holland, male, photographed, collected (specimen at Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden) (via H van Rijswijk, C van Rijswijk, W van Rijswijk jr et al; van Rijswijk 2009; Dutch Birding 31: 358, plate 475, 2009).

Snowy Owl / Sneeuwuil

Bubo scandiacus 7,9,0

2008 13 November to 7 February 2009, several sites,

Texel, Noord-Holland, first-year female, photographed, videoed, and 8 February, Terschellinger Polder, *Terschelling*, Friesland, first-year female, photographed (A Ouwkerk; Dutch Birding 31: 133, plate 143, 2009), and 9 February to 22 March, Buurdergrie, *Ameland*, first-year female, photographed (B-J Bulsink et al; Dutch Birding 31: 133, plate 133, 2009).

All observations refer to the same individual. Details on Texel sites where this long-stayer was observed and references to published photographs were already mentioned in last year's report (Ovaa et al 2009). Remarkably, the bird's journey eastwards was well followed and, reportedly, it remained at four sites in Nordjylland, Denmark, from 26 March to 18 April (van den Berg & Haas 2009).

Eurasian Pygmy Owl / Dwerguil

Glaucidium passerinum 0,5,0

2008 9 October, Koudum, *Nijefurd*, Friesland, found dead (skin retained by J de Jong), photographed (B van der Veen, J de Jong); 18 October, Kustweg, *Lauwersoog*, Groningen, found dead (skin retained by A van den Burg), photographed (A van den Burg, J de Jong).

These two birds bring the total for 2008 to three (one was well twitched at Leenderbos, Noord-Brabant, on 10-11 February 2008). The first was as recent as October 2002, and the second followed in December 2005. Four of the five were found in the two most northern provinces, Friesland and Groningen, which may be an indication for an origin from the nearby breeding areas in Niedersachsen, Germany.

Boreal Owl / Ruigpootuil

Aegolius funereus 34,20,5

24 February to 7 June, Hondsrug, Drenthe, eight (two breeding pairs, one chick fledged, and three unpaired males), photographed, sound-recorded (M Jonker & Werkgroep Ruigpootuilen).

The members of the Werkgroep Ruigpootuilen (Working group for Boreal Owls) put a lot of effort into finding territorial Boreal Owls in Drenthe. One of the breeding pairs stayed in one of the two nesting areas of 2008 while at the other site only the male was still present. Elsewhere, a new breeding pair was found which successfully raised one chick, and two unpaired males were calling. For the total, it is assumed that the breeding males of 2008 and 2009 were the same and paired with the same female, although this cannot be proven. More exact information about the sites is not given to minimize the risk of disturbance.

Pallid Swift / Vale Gierzwaluw

Apus pallidus 0,1,0

A report documented by several 'record shots' on Schiermonnikoog, Friesland, on 25 October has not (yet) been submitted.

Alpine Swift / Alpengierzwaluw

Apus melba 7,39,1

3 April, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland, photographed (W van der Waal, G J ter Haar et al)

523 Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita tristis*, De Bilt, Utrecht, 16 February 2007
(Arnoud B van den Berg)

524 Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart *Motacilla citreola*, first-year, Westerveld, Vlieland, Friesland,
28 October 2009 (Martijn Versluijs)

The first since 2005. Only one, on 1 April 2002 at Lauwersmeer, Groningen, was on an earlier date than this one. The species has been seen between 1 April and 4 December.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik

Calandrella brachydactyla 3,37,1

25 April, Breskens, *Sluis*, Zeeland, sound-recorded (R van der Vliet, S Schilperoord et al)
2007 21 November to 20 January 2008, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, photographed.

The 2007/08 record concerns a date extension; it was previously accepted until 7 January (Ovaa et al 2009).

Eurasian Crag Martin / Rotszwaluw

Ptyonoprogne rupestris 0,6,1

30 November to 12 December, Sint Pietersberg, Maastricht, Limburg, first-winter, photographed (M Opdenakker, J Geens, J Smeets et al; Berlijn et al 2010; Birding World 22: 493, 2009, Dutch Birding 31: 60, plate 72, 73, plate 92-93, 2010).

After six individuals in coastal provinces in November 2006, this individual stayed in the extreme south-eastern part of the country near a stone quarry.

Greenish Warbler / Grauwe Fitis

Phylloscopus trochiloides 6,45,2

5 June, Kootwijk, *Barneveld*, Gelderland, photographed, sound-recorded (S Deuzeman et al); 17-21 October, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland, photographed (N van Houtum, F Neijts, R Brinkhof et al).
2004 3-8 October, Robbenjager, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (W-J Fontijn et al).

The 2004 record concerns a date extension; it was first accepted for 3-6 October (van der Vliet et al 2006).

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning

Phylloscopus humei 2,34,1

17-23 October, De Muy, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (J Aalders, L Aalders, W Wind et al).

2008 26 November to 22 December, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, photographed, sound-recorded (R Ubels, R W J Mulder et al; Dutch Birding 31: 64, plate 54, 2009).

Radde's Warbler / Raddes Boszanger

Phylloscopus schwarzi 2,20,1

27-28 September, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed (M Langbroek, T J C Luijendijk, R van Rossum et al; Dutch Birding 31: 401, plate 562, 2009).

Dusky Warbler / Bruine Boszanger

Phylloscopus fuscatus 1,56,3

27 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, ringed, photographed (B Ubels); 11 November, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (A Wijker et al; Dutch Birding 32: 70, plate 90, 2010); 22 November, Gemaal Leemans, *Wieringermeer*,

ringed, photographed (B Winters; Dutch Birding 32: 70, plate 91, 2010).

Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf

Phylloscopus collybita tristis -,32,2

27 October to 9 November, Noordwijkerhout, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (M Wielstra, R van Rossum, A B van den Berg et al; Dutch Birding 31: 401, plate 558, 2009); 8 November, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (R Slaterus).

2008 21 December to 2 January 2009, Lienden, *Buren*, Gelderland, photographed, sound-recorded (W Janssen, D Groenendijk et al).

2007 7 February to 9 April, *De Bilt*, Utrecht, photographed, sound-recorded (W Reinboud, R F J van Beusekom et al; Dutch Birding 29: 126, plate 167, 193, plate 263, 2007).

The 2008 and 2009 records fit well in the late autumn and winter occurrence of this taxon in north-western Europe. The bird at Lienden was reported up to 28 February but not well documented after 2 January; up to three greyish chiffchaffs (probably *P c abietinus*) with calls not fitting *tristis* were present at the same site in early 2009. The report of a bird trapped at Bloemen-daal aan Zee, Kennemerduinen, Noord-Holland, on 18 October is still in circulation and several reports have not (yet) been submitted. 'Classic' individuals, cold brownish birds lacking yellow and green tones in their plumage and with black bare parts, can be easily identified, especially when heard calling. The bird seen and frequently heard at De Bilt in 2007 was, on the other hand, a more difficult individual with more greyish plumage and paler bare-parts coloration. However, it called frequently and constantly as Siberian. It is argued that these types of birds are best regarded as Siberian (van den Berg & The Sound Approach 2009) and, hence, it was accepted as such, albeit after extensive debate.

Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf

Phylloscopus ibericus 2,20,1

5 June to 7 July, Ramplaankwartier, *Haarlem*, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded (K Hendriks, F Visscher, E B Ebels et al).

Pallas's Grasshopper Warbler / Siberische Sprinkhaanzanger

Locustella certhiola 0,6,2

30 September, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first-year, ringed, photographed (H Levering, A Wijker et al); 3 October, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-year, photographed (F van der Lans, T J C Luijendijk, B Gaxiola et al; van der Lans & Ebels 2009).

The bird at Maasvlakte was the first to be discovered and observed in the field and thus not found in a ringer's net. Only c 25 birders managed to see this individual, which stayed in cover for most of the time. In addition, observation of the bird was seriously hampered by very windy conditions causing a local sand storm. Sadly, it

525 Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 18 May 2008 (Eric Menkveld) 526 Spaanse Mus / Spanish Sparrow *Passer hispaniolensis*, male, Maasvlakte, Zuid-Holland, 20 April 2009 (Wietze Janse) 527 Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf *Phyllsocolopus ibericus*, Haarlem, Noord-Holland, 7 June 2009 (Fred Visscher) 528 River Warbler / Krekelzanger *Locustella fluviatilis*, Nietap, Drenthe, 11 June 2009 (Martijn Bot) 529 Rufous-tailed Rock Thrush / Rode Rotslijster *Monticola saxatilis*, male, Veenhuizerstukken, Groningen, 1 May 2009 (Roland Jansen) 530 Pallas's Grasshopper Warbler / Siberische Sprinkhaanzanger *Locustella certhiola*, Maasvlakte, Zuid-Holland, 3 October 2009 (Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)

disappeared from view c two hours after its discovery and before more people could connect with this extraordinary find.

River Warbler / Krekelzanger

Locustella fluviatilis 6,47,2

8-9 June, Sneekermeer, *Sneek*, Friesland, singing, photographed, sound-recorded (J Welbedacht, B Siene-ma; Dutch Birding 31: 266, plate 332, 2009); 11-26 June, Nietap, *Noordenveld*, Drenthe, singing, photographed, sound-recorded (A van der Kloet, E Dijkstra et al).

Booted Warbler / Kleine Spotvogel

Iduna caligata 0,14,1

12-18 September, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (D Kok, D Groenen-dijk, S Rijnbeek et al; Dutch Birding 31: 399, plate 555, 2009).

2001 21 September, AW-duinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, ringed, photographed (H Vader et al).

Paddyfield Warbler / Veldrietzanger

Acrocephalus agricola 1,25,2

14 June, Voorboezem, *Wieringen*, Noord-Holland, ringed, photographed (B Winters, J Wierdsma, G Wierdsma; Dutch Birding 31: 266, plate 331, 2009); 9 September, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed, photographed (C van Deursen, P Bergkamp, H Akkerman).

2008 10 September, AW-duinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, ringed, photographed (H Vader, M Schalk-wijk).

Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger

Acrocephalus dumetorum 0,9,1

23 and 27 October, AW-duinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, ringed (retrapped on 27 October), photograph-ed (H Vader, B Oosterbaan).

The report of a much-debated singing bird sound-recorded and photographed at Scherpenissepolder, Zeeland, on 17 June and possibly still present on 18-19 June is still under consideration.

Black-throated Thrush / Zwartkeellijster

Turdus atrogularis 0,6,1

30 October to 2 November, 't Horntje, *Texel*, Noord-Holland, adult female, photographed, videoed (K Oos-terbeek, H Verdaat, C Kraan et al; Dutch Birding 31: 398, plate 554, 2009, 32: 69, plate 89, 2010).

Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal

Luscinia luscinia 7,62,2

19 May to 12 June, Leuvenheim, *Brummen*, Gelderland, singing, sound-recorded (B Coenen et al); 2-13 June, Brabantsche Biesbosch, *Werkendam*, Noord-Brabant, singing, sound-recorded (T O V Muusse, P A Wolf, B Verhoeven et al).

A bird ringed at Zwanenwater, Noord-Holland, on 25 May has only recently been submitted.

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst

Luscinia svecica svecica 24,48,0

2008 18 May, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, male, photographed, videoed (D Kok, M Plomp, E Menkveld et al; Dutch Birding 30: 281, plate 346, 2008); 1 June, Oostvaardersdijk, *Almere*, Flevoland, adult male, ringed, photographed (A V Eggenhuizen, C J Breek et al).

The CDNA will review all records because of possible confusion with 'orange-spotted' White-spotted Blue-throats *L s cyanecula* (cf Ebels & Duivendijk 2010).

Red-flanked Bluetail / Blauwstaart

Tarsiger cyanurus 1,7,1

9 October, Oranjezon, *Veere*, Zeeland, first-winter, ringed, photographed (A Joosse, R Joosse; Dutch Birding 31: 401, plate 559, 2009).

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit

Saxicola maurus 9,27,0

2000 16-18 December, Westplaat, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-winter male (P A Wolf).

This concerns a date extension of a bird previously accepted for 16-17 December (van der Vliet et al 2005).

Isabelline Wheatear / Izabeltapuit

Oenanthe isabellina 0,5,1

19 September, Westerse Veld, *Vlieland*, Friesland, photographed (J Vlot, H P J van Veelen, G J ter Haar et al; Dutch Birding 31: 401, plate 561, 2009).

Pied Wheatear / Bonte Tapuit

Oenanthe pleschanka 0,13,1

24 October, Buurdergrie, *Ameland*, Friesland, first-year male, photographed (J Ingenbleek).

This bird was found by a birder without a camera who managed to convince a passing non-birding tourist to take some photographs. Thanks to this, the photographs were eventually uploaded to the internet, extensively discussed to exclude Eastern Black-eared Wheatear *O melanoleuca*, and identified with certainty.

Desert Wheatear / Woestijntapuit

Oenanthe deserti 1,22,1

7 June, Zunderdorp, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year female, photographed (S Laan, E Dekker, F Haakman et al; Dutch Birding 31: 265, plate 327, 2009).

This was the first June record. There are only two previous spring records, both from April, and all other records were between 23 September and 28 December.

Rufous-tailed Rock Thrush / Rode Rotslijster

Monticola saxatilis 1,8,1

30 April to 1 May, Veenhuizerstukken, *Stadskanaal*, Groningen, male, photographed (N Vogelzang, W van Ommen, E B Ebels et al; Birding World 22: 194, 2009, Dutch Birding 31: 203, plate 233, 2009).

531 Alpine Accentor / Alpenheggenmus *Prunella collaris*, Eibergen, Gelderland, 27 April 2009
(Harvey van Diek)

532 Black-throated Thrush / Zwartkeellijster *Turdus atrogularis*, adult female, 't Horntje, Texel, Noord-Holland,
1 November 2009 (Sjaak Schilperoort)

Alpine Accentor / Alpenheggemus

Prunella collaris 0,5,3

26-29 April, Eibergen, *Berkelland*, Gelderland, photographed, sound-recorded, videoed (R Wantia et al; Dutch Birding 31: 204, plate 235-236, 2009); 7 May, Molenheide, *Mill en Sint Hubert*, Noord-Brabant, two, photographed (A Jacobs; Dutch Birding 31: 266, plate 333, 2009; Birding World 23: 33, 2010).

The two individuals together, more than 100 km inland, constituted one of the most extraordinary records of 2009. The birds were not immediately recognized by the discoverer who uploaded the photograph to www.vaarneming.nl, after which they were identified by astonished 'internet birders'. The April record concerned a nicely showing individual even further inland, staying for a few days at a private garden.

Spanish Sparrow / Spaanse Mus

Passer hispaniolensis 0,2,2

18-20 April, Den Hoon, *Texel*, Noord-Holland, male, photographed, (A Dijkse, K Kikkert, K Kikkert; Versteeg 2009; Dutch Birding 31: 208, plate 241, 2009); 20-27 April, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, male, photographed (J van 't Hof, P van 't Hof et al; Versteeg 2009; Dutch Birding 31: 208, plate 240, 2009).

A flock of up to nine Spanish Sparrows in April at Eemshaven, Groningen (Versteeg 2009) is still in circulation, as the identification of female-type birds and the last date of their stay are still subject of discussion.

Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart

Motacilla citreola 0,20,3

26 April, Kamperveen, *Kampen*, Overijssel, first-summer male, photographed (F Sollie); 2-7 September, Poelgeest, *Oegsteeg*, Zuid-Holland, first-winter, photographed, sound-recorded (K Hendriks, E B Ebels et al; Dutch Birding 31: 401, plate 560, 2009); 23-28 October, Oost-Vlieland, *Westerse Veld* and *Kroonspolders*, *Vlieland*, Friesland, first-winter, photographed (T M van der Have, P Verbraak, M Versluijs et al).

The sightings on Vlieland are assumed to refer to the same bird, even if the distance between Kroonspolders (where it was observed on 25 October) and the other two sites (where it was seen on 23 and 27-28 October) is c 8 km. A first-year photographed at Ooijpolder, Gelderland, on 19 August (Dutch Birding 31: 326, plate 432, 2009) is still in circulation.

Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper

Anthus hodgsoni 0,21,0

2008 18 October, Lange Paal, *Vlieland*, Friesland, two, photographed (L Buckx, J D Eerdman, P W W de Rouw et al; Dutch Birding 30: 442, plate 528, 2008).

This is the second time that two individuals were seen together. The previous time was from 12 January to 8 February 1991 near Noordwijk, Zuid-Holland (van den Berg & Bosman 2001)

Parrot Crossbill / Grote Kruisbek

Loxia pytyopsittacus 15,610,1

5 January, Schoorl, *Bergen*, Noord-Holland, adult male,

photographed (K Klaij).

Only one bird proved to be acceptable although more were reported during November and December 2008 (but not accepted) near Schoorl, where a flock had been present in the winter of 2007/08. The lack of sound-recordings and good photographs made it very hard to eliminate large-billed Red Crossbills *L. curvirostra*. It should be noted that 610 is the combined total for 1980-92 and 2002-08; the species was not considered in 1993-2001.

Rustic Bunting / Bosgors

Emberiza rustica 14,67,-

2008 23 September to 15 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, first-year male, ringed, photographed (G Bochem, H Bouwmeester, H Vonk et al).

This bird was retrapped no less than six times, on 24, 25, 28 and 29 September and on 1 and 15 October (Holmer Vonk in litt). This species is no longer considered from 1 January 2009 onwards but the CDNA welcomes reports from before this date.

Baltimore Oriole / Baltimoretroepiaal

Icterus galbula 0,1,1

2 December to 14 April 2010, Oudorp, *Alkmaar*, Noord-Holland, first-winter male, photographed, sound-recorded, videoed (J van der Ploeg, M Argeloo, D Doodeman et al; Argeloo 2010; Birding World 23: 10, 2010, Dutch Birding 32: 61, plate 75, 74, plate 94-96, 2010).

The presence of this bird became widely known about a month after it was first photographed, and it was visited by numerous birders from early January 2010 onwards. It stayed in the suburbs of Alkmaar, moving through backyards and frequently visiting bird feeders. It constituted the second record, the previous one being a first-winter female trapped on Vlieland, Friesland, in October 1987. This transatlantic vagrant has also been wintering in (sub)urban habitat three times in Britain.

Systematic list of rejected reports

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear and/or aberrant behaviour. Species for which the CDNA unanimously decided that all records up to and including 2009 refer to birds of captive origin are indicated with *. This included records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Ross's x Barnacle Goose / Ross' Gans x Brandgans *Anser rossii* x *Branta leucopsis*, 10 January, Scharendijke, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, photographed (@ other hybrids, especially Snow Goose *A. caerulescens* x

Barnacle Goose were not excluded; probably this individual was photographed at the same site on 3 January and at Moriaanshoofd, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, on 18 January and reported as Snow x Barnacle Goose hybrid; 24 January, Yerseke Moer, *Reimerswaal*, Zeeland, photographed (@ other hybrids, especially Snow x Barnacle Goose not excluded); 8 May, Schiermonnikoog, Friesland, photographed (@ other hybrids, especially Snow x Barnacle Goose not excluded). **Siberian Greylag Goose / Siberische Grauwe Gans** *Anser anser rubrirostris* 11 February, Exloërveen, *Borger-Odoorn*, Drenthe, photographed (@ no description, photograph too blurry and dark to show any detail). * **Barrow's Goldeneye / IJslandse Brilduiker** *Bucephala islandica* 27 January, *Nijefurd*, Friesland, adult male, photographed (@ identification accepted, but this individual was tame, and c 1 km to the north several Barrow's Goldeneyes were held in captivity). **Baikal Teal / Siberische Taling** *Anas formosa* 29 March, Son, *Son en Breugel*, Noord-Brabant (@ identification accepted; because there was no information about the bird's behaviour and the absence (or presence) of signs of former captivity, it was not accepted as a wild bird). **Scopoli's / Cory's Shearwater / Scopoli's/Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris diomedea/borealis*, 4 October, Waddenzee, *Ameland*, Friesland (@ description incomplete); 19 October, *Zandvoort*, Noord-Holland (@ description incomplete and partly wrong). **Squacco Heron / Ralreiger** *Ardeola ralloides* 4 May, Nieuwe Keverdijkse Polder, *Naarden*, Noord-Holland (@ incomplete description of bird flying by and only seen for a few seconds). **Egyptian Vulture / Aasgier** *Neophron percnopterus* 24 April, *Amsterdam*, Noord-Holland, adult (@ incomplete description; the observer saw this bird flying above the city without binoculars, and identified it the next day when an Egyptian Vulture was seen at *Wieringermeer*). **Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 14 May, *Boxtel*, Noord-Brabant (@ description incomplete, other raptors not excluded). **Short-toed Snake Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 10 May, *Cottessen, Vaals*, Limburg (@ description incomplete); 5 July, *Tynaarlo*, Drenthe (@ description incomplete). **Pallid Harrier / Steppiekiekendief** *Circus macrourus* 30 April, *Mariënwaerd, Geldermalsen*, Gelderland (@ description incomplete). **Gyr Falcon / Giervalk** *Falco rusticolus* 4 March, *Egmond aan Zee, Bergen*, Noord-Holland (@ hybrids between different species of large falcons not excluded). * **Grey-headed Swamphen / Grijskoppurperkoet** *Porphyrio poliocephalus* 23 May, *Kockengen, Breukelen*, Utrecht, photographed (@ identification accepted but the CDNA doubts a wild origin because of the bird's confiding behaviour and its habitat (grassland); there was no information about it being ringed or not); 8-25 July, *De Meern, Utrecht*, Utrecht, photographed (@ identification accepted; probably same bird as individual recorded near *Kockengen*; at *De Meern*, it stayed in a little marsh in a park surrounded by houses; it was confiding and even ate bread crumbs on one occasion). **Roseate Tern / Dougalls Stern** *Sterna dougallii* 13 April, *Huisduinen, Den Helder*, Noord-Holland, adult (@ description incomplete and partly wrong; Arctic Tern *S paradisaea* not

excluded); 13 June, *Dijkmanshuizen, Texel*, Noord-Holland, adult summer (@ description incomplete, amongst others no information about tail length and no description of underwing). **Boreal Owl / Ruigpootuil** *Aegolius funereus* 3 April, *Steenbergen, Noordenveld, Drenthe* (@ description incomplete). **Blue-cheeked Bee-eater / Groene Bijeneter** *Merops persicus* 21 May, *Achter de Zwart, De Marne*, Groningen (@ description incomplete). **Lesser Grey Shrike / Kleine Klapkaster** *Lanius minor* 29 July *Oostvaardersplassen, Lelystad, Flevoland* (@ description incomplete). **Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwrik** *Calandrella brachydactyla* 28 September, *Schiermonnikoog*, Friesland (@ description incomplete). **Dusky Warbler / Bruine Boszanger** *Phylloscopus fuscatus* 14 October, *Westkapelle, Veere*, Zeeland, sound-recorded (@ bird was not seen but only heard for a short time; recording was not convincing). **Cirl Bunting / Cirlgors** *Emberiza cirlus* 20 November, *Verdronken Land van Saeftinghe, Hulst, Zeeland* (@ description incomplete).

2008

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans *Anser albifrons flavirostris* 30 January, *Prinsenbeek, Breda*, Noord-Brabant, eight (description incomplete). * **Canvasback / Grote Tafeleend** *Aythya valisineria* 22 August to 22 November, *Hoefijzermeer, Castricum*, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (*Reijnders & Ebels* 2004; *Birdwatch* 12 nr 128: 62, 2003, *Birding World* 16: 10, 2003, 17: 23, 2004, *Dutch Birding* 25: 74, plate 60-61, 133, plate 121, 140, plate 133, 2003, 26: 181, plate 249, 182, plate 250-252, 2004, 27: 431, plate 540, 2005, 28: 396, plate 566, 2006, 30: 50, plate 64, 2008; @ the CDNA reconsidered this record after photographs showed the bird had a wing-clip; see main text). **Cory's Shearwater / Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris borealis*, 2 December, *Rotterdam, Zuid-Holland* (*Dutch Birding* 31: 64, plate 51, 2009; @ identification accepted but bird arrived in the harbour on board a ship, and the CDNA was not convinced that it had landed there in Dutch waters; proven ship-assisted birds are not accepted on the Dutch list). **Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver** *Phalacrocorax carbo carbo* 3 August, *Putten, Bergen*, Noord-Holland, adult, photographed (*Continental Great Cormorant P c sinensis* not excluded). **Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 31 May, *Boxmeer*, Noord-Brabant (@ description incomplete, not all eagle and vulture species excluded). **Short-toed Snake Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 31 May, *Zevenhuizen, Leek*, Groningen (@ description partly wrong, *European Honey Buzzard Pernis apivorus* not excluded). **Pallid Harrier / Steppiekiekendief** *Circus macrourus* 11 May, *Eemshaven-Oost, Eemmond, Groningen*, adult female (@ CDNA requires photographs of this plumage type for acceptance). **Long-legged Buzzard / Arendbuiser** *Buteo rufinus* 11 October, *Amsterdam*, Noord-Holland, photographed (photograph and description were just not detailed enough for such a rare vagrant). **Collared Pratincole / Vorkstaartplevier** *Glareola pratincola* 24 August, *Graauw, Hulst, Zeeland*, adult, winter plumage (@ very short and incomplete de-

scription). **Franklin's Gull / Franklins Meeuw** *Larus pipixcan* 19 November, Noordwijk aan Zee, Noordwijk, Zuid-Holland (@ description of bird flying by not detailed enough to exclude hybrid between Mediterranean Gull *L. melanocephalus* and Mew Gull *L. canus*). **Ring-billed x Mew Gull / Ringsnavelmeeuw x Stormmeeuw** *Larus delawarensis* x *canus* 24-27 April, Zandvoortweg, Middelburg, Zeeland, third-calendar year, photographed (Dutch Birding 30: 203, plate 240-241, 2008; this individual showed some anomalies for Ring-billed Gull, eg, a dark eye; however, the CDNA was not convinced that this bird was a hybrid; lack of knowledge about the plumage of such hybrid makes recognition problematic; the bird was not considered acceptable as (pure) Ring-billed, either). **Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita tristis* 29 November, Foxholstermeer, Hoogezand-Sappemeer, Groningen, ringed, photographed (@ Scandinavian Chiffchaff *P. c. abietinus* not excluded). **River Warbler / Krekeltzanger** *Locustella fluviatilis* 25 May, Almere, Flevoland (not sound-recorded and not seen, only heard singing for a very short time). **White's Thrush / Goudlijster** *Zoothera aurea* 17 October, Westkapelle, Veere, Zeeland (description not detailed enough). **Pied Wheatear / Bonte Tapuit** *Oenanthe pleschanka* 22 November, Lauwersoog, De Marne, Groningen (@ description limits choice to Pied, Western Black-eared *O. hispanica* or Eastern Black-eared Wheatear *O. melanoleuca* but description not detailed enough to clinch the identification; the CDNA will discuss if this three-species group should be treated as an 'acceptable unit'; there is one previous record of a bird accepted as '*pleschanka/melanoleuca*', on Vlieland, Friesland, on 13 October 1992). **Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 21 October, Nes, Ameland, Friesland, first-calendar-year, photographed (@ Pied Flycatcher *F. hypoleuca* not excluded). **Eastern Yellow Wagtail / Oostelijke Gele Kwikstaart** *Motacilla tschutschensis* 13 October, Vlieland, Friesland, photographed (@ it is not (yet) possible to distinguish this taxon from other (sub)species of yellow wagtail, even if its call is heard, or preferably, recorded; hybrid Yellow x Citrine Wagtail *M. citreola* may also be a pitfall); 15 October, Groene Strand, Ameland, Friesland (@ it is not (yet) possible to distinguish this taxon from other (sub) species of yellow wagtail, even if its call is heard, or preferably, recorded; hybrid Yellow x Citrine Wagtail may also be a pitfall). **Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* 8 June, Renesse, Schouwen-Duiveland, Zeeland, adult female (description incomplete). **Parrot Crossbill / Grote Kruisbek** *Loxia pytyopsittacus* 19 November (four), 22 December (four) and 30 December, Schoorlse Duinen, Bergen, Noord-Holland (@ without sound-recordings or good photographs, as in this case, it is very difficult to distinguish this species from Red Crossbill *L. curvirostra*, especially from types with larger bill than average).

2007

* **Canvasback / Grote Tafelend** *Aythya valisineria* 27 September to 17 February 2008, Hoefijzermeer, Castricum, Noord-Holland, adult male, photographed (@ see 2008).

White-billed Diver / Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* 14 October, Terschelling, Friesland (incomplete description of bird flying by). **Black-winged Kite / Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* 20 October, Koningshof, Bloemendaal, Noord-Holland, two (@ description incomplete and partly wrong). **Parrot Crossbill / Grote Kruisbek** *Loxia pytyopsittacus* 31 December, IJzeren Veld, Huizen, Noord-Holland, two (@ without sound-recordings or good photographs, as in this case, it is very difficult to distinguish this species from Red Crossbill *L. curvirostra*, especially from types with larger bill than average).

2006

* **Canvasback / Grote Tafelend** *Aythya valisineria* 30 September to 13 February, Hoefijzermeer, Castricum, Noord-Holland, adult male, photographed (@ see 2008). **Baikal Teal / Siberische Taling** *Anas formosa*, 27 March, Hengelo, Overijssel, male and female, male photographed (@ female was not described or photographed; it was not proven that these birds were unringed). **Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 5 June, Neeltje Jans, Veere, Zeeland (@ description short and incomplete). **Pallid Harrier / Steppekiekendief** *Circus macrourus* 4 May, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, first-summer, photographed (first-summer Montagu's Harrier *C. pygargus* not excluded). **Eurasian Scops Owl / Dwergooruil** *Otus scops* 4 May, Vlieland, Friesland (@ no description).

2005

* **Canvasback / Grote Tafelend** *Aythya valisineria* 14 October to 8 November, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (@ see 2008). **Pallid Harrier / Steppekiekendief** *Circus macrourus* 3 September, Meliskerke, Veere, Zeeland, juvenile (@ description incomplete, Montagu's Harrier *C. pygargus* not fully excluded).

2004

Short-toed Snake Eagle / Slangenarend *Circaetus galliscus* 12 August, Bolwerksweide, Deventer, Overijssel (description incomplete).

2003

* **Canvasback / Grote Tafelend** *Anas valisineria* 9 January to 5 March, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, male, photographed, videoed (@ see 2008).

1999

Daurian Starling / Daurische Spreeuw *Agropsar sturninus* 15 May, Den Oever, Wieringen, Noord-Holland, male (cf Ebels 2004; identification accepted; however, because this species is such a rare vagrant in north-western Europe (and was, at the time, known to be frequently held in captivity), the CDNA wanted to be absolutely sure about the state of the bird's plumage and bare parts; this bird was seen for 3-4 min sitting in a bush and was not photographed. The CDNA is not convinced that all critical details regarding the bird's plumage and state of the bare parts have been seen and so, after extensive

discussion, this record was rejected); 5 November, *Duiven*, Gelderland, photographed (cf Ebels 2004; Dutch Birding 26: 312, plate 453, 2004); identification accepted; however, because this species is such a rare vagrant in north-western Europe (and was, at the time, known to be frequently held in captivity), the CDNA wanted to know more about the state of the bird's plumage and bare parts and its behaviour towards humans, which proved impossible to retrieve; only one poor photograph is available of this individual).

1977

European Roller / Scharreelaar *Coracias garrulus* 24 April, Ameland, Friesland (@ description incomplete).

Acknowledgements

The CDNA wishes to thank Bram Rijkse who kindly provided the drawing of the Caspian Plover on p 363. Jan van der Laan provided the information in figure 1 showing the number of species recorded in the Netherlands in each year in 2000-09. The editors of Dutch Birding assisted in checking the contents.

References

- Argeloo, M 2010. DB Actueel: Baltimoretroepiaal zorgt voor commotie in Alkmaar. Dutch Birding 32: 73-75.
- van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Second edition. Haarlem.
- van den Berg, A B & Haas, M 2009. WP reports: late March-mid-May 2009. Dutch Birding 31: 186-198.
- van den Berg, A B & The Sound Approach 2009. Calls, identification and taxonomy of Siberian Chiffchaff: an analysis. Dutch Birding 31: 79-85.
- Berlijn, M 1999. Varia: Blue Ross's Goose. Dutch Birding 21: 161-163.
- Berlijn, M, Schols, R & Smeets, J 2010. DB Actueel: Pleisterende Rotszwaluw op Sint Pietersberg. Dutch Birding 32: 72-73.
- Bot, M, Pohlmann, H & Uit de Weerd, D 2009. DB Actueel: Taigastrandloper bij Zwolle. Dutch Birding 31: 405-406.
- Bot, M, Ebels, E B & Pohlmann, H 2010. Taigastrandloper bij Zwolle in oktober 2009. Dutch Birding 32: 316-320.
- Ebels, E B, Nijboer, G & de Vries, P 2010. Oosterse Tortel in Wergea in januari-februari 2010. Dutch Birding 32: 116-125.
- Ebels, E B 2004. Probable escapes in the Netherlands: part 2. Dutch Birding 26: 305-314.
- Ebels, E & van Duivendijk, N 2010. 'Orange-spotted Bluethroats' Birding World 23: 301-304.
- Flood, R L & Thomas, B 2007. Identification of 'black-and-white' storm-petrels of the North Atlantic. Br Birds 100: 407-442.
- Hoekstein, M, Lilipaly, S, Luiten, J & Wolf, P 2002. DB Actueel: Wilsons Stormvogeltje langs Westkapelle. Dutch Birding 24: 399-400.
- Janse, M & Morel, T 2009. DB Actueel: Kaspische Plevier op Texel. Dutch Birding 31: 404-405.
- van der Lans, F & Ebels, E B 2009. DB Actueel: Siberische Sprinkhaanzanger op stormachtige Maasvlakte. Dutch Birding 31: 402-403.
- van der Meer, F, van der Meer, E & Ebels, E B 2010. Twee broedgevallen van Kleinst Waterhoen in Zuid-Holland in zomer 2009. Dutch Birding 32: 106-115.
- Ovaa, A, Groenendijk, D, Berlijn, M & CDNA 2009. Rare birds in the Netherlands in 2008. Dutch Birding 31: 331-352.
- Plomp, M (editor) 2010. Dutch Birding-videojaar-overzicht 2009. Dvd. De Cocksdorp.
- Reeber, S, Duquet, M & le CHN 2009. Tönn, un Aigle criard *Aquila clanga* sous haute surveillance... Ornithos 16: 326-331.
- Reijnders, C & Ebels, E B 2004. Grote Tafeleend bij Castricum aan Zee in januari-maart 2003. Dutch Birding 26: 180-184.
- van Rijswijk, C 2009. Witte Kerkuilen in Nederland: voorkomen en herkenning. Dutch Birding 31: 353-364.
- Stip, A 2009. DB Actueel: Grijsze Wouw brengt bliksembezoek aan Alblasserwaard. Dutch Birding 31: 267-268.
- Versteeg, J 2009. DB Actueel: Spaanse Mussen in overvloed. Dutch Birding 31: 206-208.
- Visscher, F 2009. DB Actueel: Aasgier kortstondig op Wieringen. Dutch Birding 31: 208-209.
- van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2002, 2004, 2005, 2006, 2007. Rare birds in the Netherlands in 2001; in 2003; in 2004; in 2005; in 2006. Dutch Birding 24: 325-324; 26: 359-384; 27: 367-394; 28: 345-365; 29: 347-374.

Arjan Ovaa, In de Molt 112, 6268 EJ Margraten, Netherlands

Dick Groenendijk, Elzenstraat 14, 4043 PB Opheusden, Netherlands

Max Berlijn, Wilhelminastraat 9, 6285 AS Epen, Netherlands

CDNA, Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands (cdna@dutchbirding.nl)

Identification of juvenile Greater Spotted Eagle, Lesser Spotted Eagle and hybrids

Jan Lontkowski & Grzegorz Maciorowski

The identification of Greater Spotted Eagle *Aquila clanga* (hereafter *clanga*) and Lesser Spotted Eagle *A. pomarina* (hereafter *pomarina*) is a well-studied and often difficult issue. Several good papers on identification of spotted eagles have been published. Their field characters are rather well known and especially birds in juvenile plumage are relatively easy to tell apart. The specific characters are visible already in nestlings, with their feathers only partly grown. There is a wide individual variation in the identification features which, however, show almost no overlap between the two species. Identification problems arise in the zone where both species occur in sympatry, from eastern Poland, Lithuania, Latvia and Estonia east to western Russia and south to the Black Sea in central Ukraine, because, in this zone, hybrids between the two species are quite common (Löhmus & Väli 2001, Helbig et al 2005, pers obs), showing mixed or intermediate plumage features.

Identification of hybrids based on the indices proposed by Väli & Löhmus (2004) is of little, if any, use in the field. Dombrovsky (2009), dealing with these hybrids based on much more extensive data than we used, does not specify any features enabling field identification.

The aim of this paper is to present diagnostic characters of the European spotted eagle species and their hybrids in juvenile plumage. Although working from a field identification perspective, we acknowledge that birds appearing like pure *clanga* or *pomarina* may still show genetic traces of hybrid ancestry. The set of characters described here allows to identify birds in the hand, well seen in the field or well photographed.

Our analysis is based mainly on photographs and feathers taken from nestlings during ringing in 1994–2010. We examined more than 65 nestlings of *clanga*, 160 of *pomarina* and 35 hybrid nestlings. The identity of hybrids was confirmed by observation of their parents on the nest. The characters taken into consideration were general coloration, especially of head and upper wing; eye colour; size; silhouette; and wing formula (cf

Forsman 1999). We have used also results of 62 DNA samples which allow us to learn more about the plumage of confirmed pure species and hybrids (Väli et al 2010). All nestlings of *clanga* and their hybrids, except two, came from Biebrza valley (north-eastern Poland), the only breeding place of the species in this country with 18 pairs. Some *pomarina* data were also collected at Biebrza valley. Besides, we collected data on *pomarina* from Lublin area (eastern Poland), c. 350 km south of Biebrza valley, and also from Silesia (western Poland), 500 km to the west, where *clanga* does not occur. In 2006–10, we examined more than 80 nestlings from these areas.

Identification of juvenile spotted eagles

The species characters of *clanga* and *pomarina* presented by Svensson (1975) and Forsman (1991, 1999) are still applicable, especially for birds in the field. However, considering the possibility of encountering hybrids, the descriptions must be very precise and include a complete set of details not all mentioned by these authors. The most important diagnostic characters to distinguish juvenile spotted eagles and their hybrids are the pattern of the uppertail-coverts, flight- and tail-feathers and rump and the nape patch coloration.

Uppertail-coverts

The pattern on these feathers has never been analysed for identification purposes. The size and shape of the pale tip and the colour of the basal part of the feather are important.

Secondaries

Svensson (1987) was the first to notice the importance of the barred pattern on the underside of the secondaries in spotted eagles (and Steppe Eagle *A. nipalensis*). That information will not be repeated here. It is important to note whether the bars are even across the entire length of the feather and how far from the tip they disappear or fade away.

Tail pattern

The barring on the tail-feathers is weaker than on

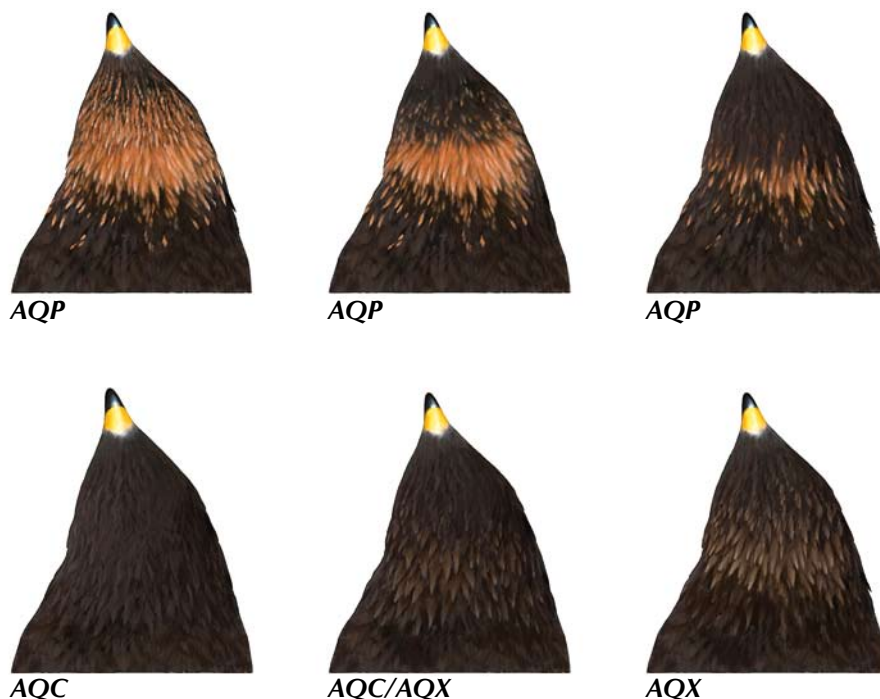

FIGURE 1 Variability of nape patch in spotted eagles and their hybrids (Michał Skakuj). AQP = Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, AQX = hybrid, AQC = Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *A. clanga*.

the secondaries, as usually the tail-feathers are darker. A very important feature is the pale tip of the tail viewed from above, where differences occur in the shape and contrast of the pale terminal band. On the underside, it can be similar in both species.

Rump

Presence or absence of a pattern of streaks on the rump occurs in both species, and the variation and overlap are considerable. Birds with the most extreme pattern can be identified by this feature alone but hybrids can have an equally strong pattern. The shape of the pale streaks is also important.

Nape patch

The presence or absence of a nape patch has been regarded as a good identification feature. It is indeed good but only when considered in the context of the whole characters set. It is one of the first clues of hybrid when such a nape patch occurs in a 'Greater Spotted Eagle'. The colour is also important.

Other features

The pattern on the inner primaries, shape and size of pale tips on the upperwing-coverts and the undertail-coverts have all been mentioned in the literature. However, variation in these characters is wide, with considerable overlap, and such characters will only support an identification.

Lesser Spotted Eagle

Juveniles are relatively easy to identify. They have an ochre nape patch, brown upperwing coverts paler than the blackish flight-feathers, and secondaries strongly and evenly barred over the entire length. The general coloration is slightly variable, with darker birds approaching *clanga*. Hybrids have at least some of the features mentioned, so examination of all features is necessary. It should be stressed that the important features of *pomarina* vary more than those of *clanga*.

Uppertail-coverts

The feather pattern of a brown inner vane, paler outer vane and pale, off-white tip, which is small and oval, 'finger nail-shaped' (in *clanga* cut-off straight and covering the entire distal part) are

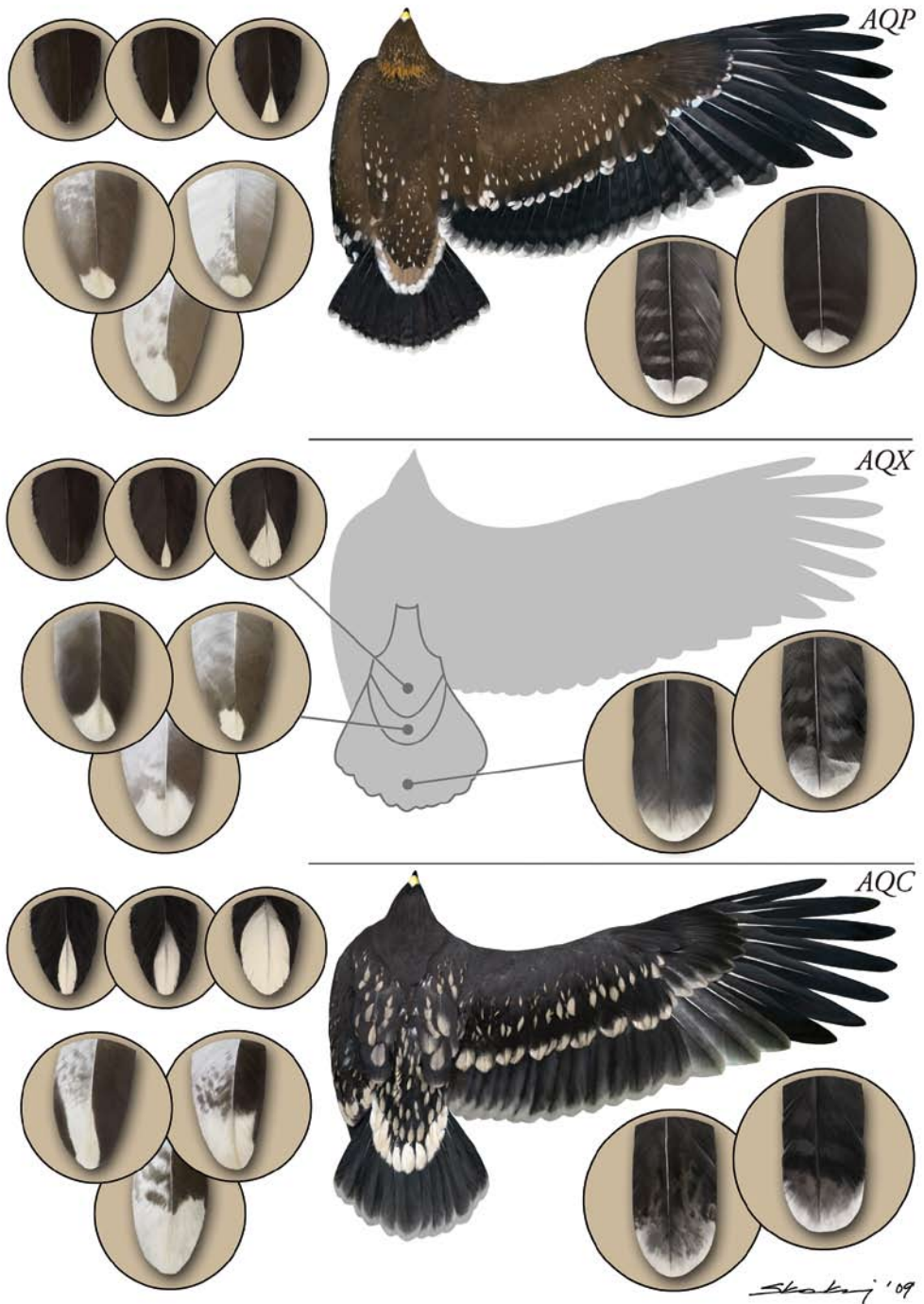
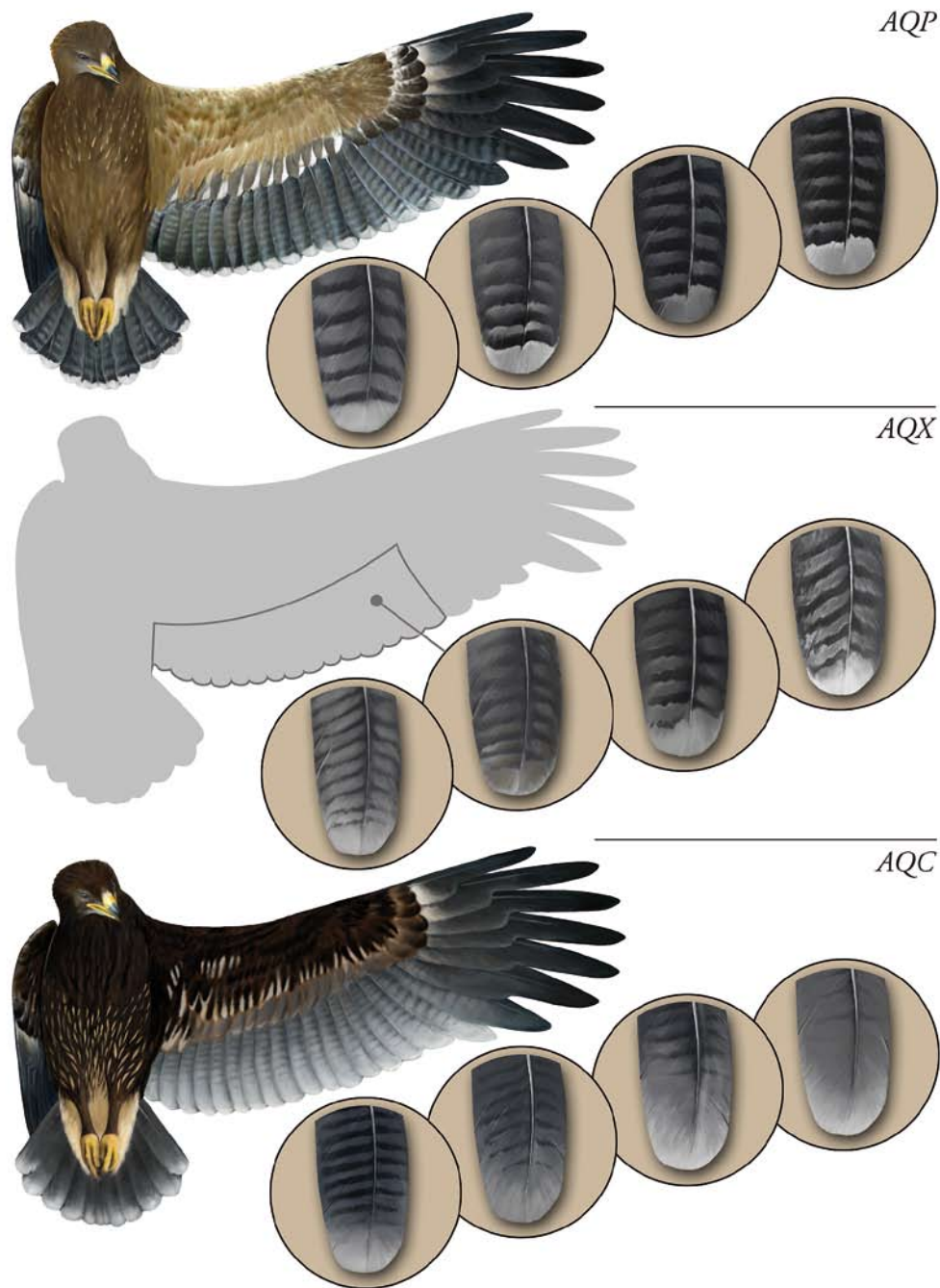

FIGURE 2 Variability of main characters in spotted eagles and their hybrids from above (Michał Skakuj). AQP = Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, AQX = hybrid, AQC = Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *A. clanga*.

Skakuj '09

FIGURE 3 Variability of main characters in spotted eagles and their hybrids from below (Michał Skakuj). AQP = Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, AQX = hybrid, AQC = Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *A. clanga*.

533

534

388

535

533 Lesser Spotted Eagle / Schreeuarend *Aquila pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 23 July 2008 (*Jan Lontkowski*). Typical juvenile plumage. Note bright nape patch, narrow wedge-shaped spots on rump with straight sides, uppertail-coverts paler than rump with oval tip. Tail with typically well-defined contrasting whitish tip. Note also similar contrasting pattern on inner primary coverts.

534 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 21 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Note brown nape patch and drop-shaped spots on rump, both diagnostic for hybrid. Uppertail-coverts of *clanga*-type, blackish with wide and rectangular spot. Tail pattern also of *clanga*-type with diffuse narrow pale tip. Note also purple and green sheen rather similar to *clanga* but not *pomarina*. Parents: female *clanga* (identified by plumage), male *pomarina* (caught).

535 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 21 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Note diagnostic lack of nape patch. Typical big and oval rump patches, blackish uppertail-coverts with extensive cream distal part. Pale tips to unbarred tail-feathers diffuse. Similar pattern to secondaries and primary coverts. Note diagnostic inner primaries with no pattern. All upperparts uniform blackish.

characteristic for this species. The outer vane can be much paler than the inner one, uniform or barred, but can however also be almost as uniformly coloured as the inner vane. A significant difference is the small size of the tip and the relatively pale brown colour of the basal part (blackish in *clanga*). This is a very useful character as even a small difference in the size or shape of the tip or coloration of the basal dark part are strong indications of a hybrid. As a whole, the uppertail-coverts are paler than the rump and clearly paler than the blackish tail-feathers, forming a pale brown or buffish patch at the tail base, with a narrow whitish 'U' along the tip of the coverts.

Tail pattern

Seen from below, the pattern can sometimes be very similar in *clanga*, *pomarina* and hybrids. The diagnostic difference is found on the upperside. In *pomarina*, the blackish tail ends with a whitish, straight and sharply cut-off, relatively wide band.

Rump

Despite the wide variation in the intensity of the rump pattern in both species, the shape and size of the pale spots make a very useful character. In just over half (53%) of juvenile *pomarina*, there is no pattern on the rump at all (against 3%, ie, two out of 60 individuals, of *clanga*). There are buffish

Identification of juvenile Greater Spotted Eagle, Lesser Spotted Eagle and hybrids

536

537

538

539

540

541

536 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Długi Las, Lublin province, Poland, 19 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Pale bird with no pattern on rump. Note colour of nape patch and pattern and coloration of uppertail-coverts. Characteristic contrastingly pale tip of tail.

537 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Zulice, Lublin province, Poland, 19 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Note uppertail-coverts paler than rump with characteristic rounded cream tip.

538 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 25 July 2008 (*Jan Lontkowski*). Darker individual. Note very small nape patch, typical patterned uppertail-coverts with small 'finger-nail' tip. Tail tip and tips of primary coverts contrasting and clearly defined.

539 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 22 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Typical individual with heavy barring on remiges. Note bright nape patch and similarly coloured sharp streaks on breast.

540 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile (same as plate 538), Biebrza marshes, Poland, 25 July 2008 (*Jan Lontkowski*). Very dark individual. Note dark undertail-coverts and distinctly demarcated tail and flight-feather tips.

541 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile (same as plate 537), Zulice, Lublin province, Poland, 19 July 2009 (*Jan Lontkowski*). Note narrow bars on tail-fathers similar to *clanga* but same width along entire length of feather.

542

543

544

545

542 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 23 July 2008 (Jan Lontkowski). Less spotted individual. Note pattern on uppertail-coverts and tips of tail- and flight-feathers and inner primary coverts.

543 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, July 1999 (Grzegorz Maciorowski). Extremely uniform individual. Note drop-shaped small spots on rump. Characteristic pattern on uppertail-coverts with wide pale tip and diffuse pale edge to tail-feathers (cf plate 538).

544 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 23 July 2008 (Jan Lontkowski). Classic first plumage with grey flight-feathers and fading bars. Note barely discernible dark and diffuse streaks on breast, paler on belly.

545 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 21 July 2009 (Jan Lontkowski). Typical juvenile with darker secondaries but almost no barring. Note pattern on body with paler streaks below darker breast and narrower but diffuse pale tips to flight- and tail-feathers.

or whitish shaft-streaks with a characteristic narrow wedge shape and the sharp point directed to the feather base, with straight sides and 'opened' at the tip. Unlike *clanga*, they are never oval or rounded at the tip.

Secondary pattern

The secondaries are always clearly barred, and – characteristically – the bars are of the same width across the entire length of the feather, almost reaching the tip, leaving just a narrow pale unbarred terminal band. The barring is best visible on the underwing and may be hard to discern on

the upperwing. In most of the birds the dark bars are wider than the pale ones, although in c 30% of the birds they are narrower than the pale ones, but still of the same width over the whole feather, and with the last bar not broken nor narrower. The faded barring typical for *clanga* is never shown by *pomarina*.

Nape patch

All the nestlings we examined had a bright ochre nape patch. In most of them, it was medium sized and oval, whereas in c 30% the patch was much larger and reaching high up to the crown, some-

546

547

548

549

546 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Kaplonosy, Lublin province, Poland, 27 July 2008 (Leszek Nijedli). Very *pomarina*-like individual. Straw nape patch and spots on upperparts and uppertail-coverts too pale and too big for *pomarina* with large tips typical of *clanga*, but pale colour of basal part typical for *pomarina*. Only male *pomarina* parent was seen and juvenile identified by comparison with other birds.

547 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 24 July 2008 (Jan Lontkowski). Dark individual. Note blackish tail with distinctly contrasting pale tip. Uppertail-coverts with atypical pattern found in hybrid only. Brown nape patch diagnostic of hybrid. Parents identified on nest by plumage: female *clanga* and male *pomarina*.

548 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile (same as 547), Biebrza marshes, Poland, 24 July 2008 (Jan Lontkowski). Very dark individual like *clanga*, with wing and tail pattern typical of *pomarina*. Note darker undertail-coverts. Parents identified by plumage: female *clanga*, male *pomarina*, probably hybrid.

549 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 22 July 2009 (Jan Lontkowski). Generally *clanga*-like individual but breast patch too pale, brown nape patch present and tail-tip typical of *pomarina*. Parents identified by plumage: female *clanga*, male *pomarina*, probably hybrid.

times almost to the forehead. On the other hand, in several birds the patch included just a few feathers, which made it almost invisible in the field.

Breast streaking

Some birds have sharply defined, ochre to buffish, rather narrow streaks on the breast. The streaks

can form a patch. Such a streaked pattern does not occur in *clanga* but can be present in hybrids. A slightly streaked pattern on the breast can be shown by *clanga* but, if present, it is brown, diffuse and only slightly paler than the background. Instead, in *clanga*, sharply defined and contrastingly pale yellowish streaks can occur on the belly and thighs, forming a very pale background. This

pattern does not occur in *pomarina*. Hybrids can have a mixed pattern with evenly pale streaking on both breast and belly but can also be similar to one of the parent species.

Greater Spotted Eagle

In juvenile plumage, *clanga* is the most easily identified species among spotted eagles (including hybrids) and Steppe Eagle. In spite of the individually variable pale pattern on the upperparts, the identification characters are much more constant than in *pomarina*. In *clanga*, even subtle deviations indicate a hybrid.

Uppertail-coverts

The coverts are dark brown, much darker than in *pomarina*, with a more extensive pale tip, including up to one third of the distal part of the feather. Such a pattern forms a wide whitish 'U' at the base of the tail. In several cases, the pattern was different, with an entirely dark feather exhibiting a long pale patch of variable width along almost its entire length. No such pattern was found in *pomarina* but it was observed in hybrids (it cannot be excluded that the pattern is a trace of earlier hybridisation).

Flight-feathers

The pattern on the secondaries is well known and described in detail in the publications mentioned earlier (Svensson 1975, Forsman 1991, 1999). It is noteworthy that unpatterned secondaries and inner primaries occurred exclusively in *clanga*. It is a very constant character. Any apparently 'strange looking' or 'aberrant' *clanga* is most probably 'a normal hybrid'. Thus, secondaries with an evenly barred pattern over their entire length, without fading effect or with bars reaching the end of the feather with a narrow and sharply defined terminal band, indicate a hybrid.

Tail-feathers

The pattern on the uppertail is another very important feature. It is blackish, on average less solidly black than in *pomarina*, with a narrower, less contrasting, diffuse pale bar at the tip. Often, especially when the tail is more clearly barred, the tip is paler grey. Seen from below, the tail usually has a similar pattern, ie, with a diffuse pale edge, though rather often the pale terminal band is sharply defined and contrasting, as in *pomarina*.

Rump

There is wide individual variation in the number and size of spots on the rump. Normally, *clanga*

has a more distinctly pale spotted rump, compared with *pomarina*. Only two of the examined birds had no pattern at all (against 53% of *pomarina*). However, more than 50% had the *pale patch wider than half of the feather width*, never found in *pomarina*. Contrary to *pomarina*, the shape of the pale patch is oval or drop-like, with rounded lateral margins, even in birds with narrow streaking, and not wedge shaped with straight sides, which is characteristic for *pomarina*.

Nape patch

There is no ochre or rusty nape patch in *clanga*. Rarely, in individuals with an extensive rusty/brown or almost orange streaking on the whole body, the head can also be of the same colour but still there is no well-defined nape patch. Some individuals can have a dark brown patch, subtly and only slightly paler than the rest of the dark plumage, but the patch is never ochre or orange.

Lesser and median upperwing-coverts

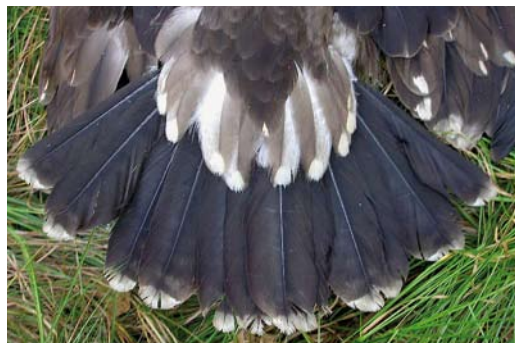
Among *clanga*, there are no birds with brown arms (upperwing-coverts); the mantle is always blackish-brown and uniform. Normally, *clanga* is more strikingly patterned than *pomarina* but this is not a good feature, because the overlap is considerable, and hybrids can be identical. We observed a single *clanga* with no pattern at all; c 20% had, besides the greater coverts bar, very delicate small streaks on the outer median coverts. Usually though, the streaks on the median coverts are on average larger, wider and more numerous than in *pomarina*, forming another line. Also the pale tips on the scapulars and tertials are larger and resemble the uppertail-coverts with the entire distal part buffish.

Undertail-coverts

As in *pomarina*, juvenile *clanga* in most cases has the undertail-coverts pale cream-coloured. Only two birds (3%) had a rusty undertail and three very dark brown, almost the same colour as the body.

Thighs

In both species, there are birds with pale and dark thighs and 'trousers'. Some *clanga* with blackish thighs have a narrow white edge just near the toes. This character was indicated by Corso (2009) as a diagnostic feature for *clanga*. Indeed, we never encountered any *pomarina* with such plumage but it was shown by some hybrids, which makes the character of limited value.

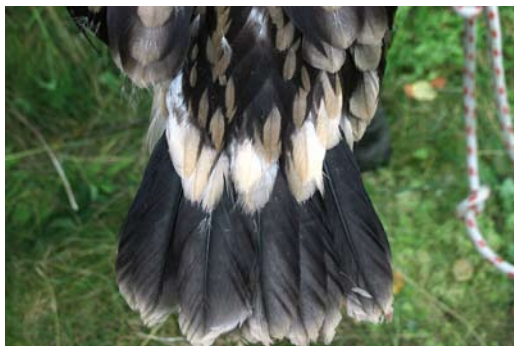
550

551

552

553

550 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Margole, Lublin province, Poland, 22 July 2006 (*Dorota Łukasik*). Typical darker rump/tail pattern. Note small 'finger-nail' tip to uppertail-coverts which are paler than rump. Note also contrasting tail tip.

551 Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina*, juvenile, Tajno, Lublin province, Poland, 24 July 2008 (*Jan Łontkowski*). Note rump with characteristic wedge-shaped spots with straight sides and 'opened' end. Note also brown uppertail-coverts paler than rump and tail.

552 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 21 July 2009 (*Jan Łontkowski*). Very characteristic individual. Note oval and wide spots on rump, blackish uppertail-coverts with whitish distal part and unbarred tail-feathers with diffuse pale tip.

553 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 23 July 2008 (*Jan Łontkowski*). Typical pattern with relatively narrow pale tip to tail-feathers.

Hybrids

The individual variation in hybrids is wide, ranging from birds looking almost like a pure *pomarina*, through different mixed stages, up to almost pure *clanga*-like individuals. Our identification of hybrids was based on a set of five characters: **1** nape patch, **2** uppertail-coverts, **3** secondaries, **4** tail-feathers and **5** rump. Deviation of even one of these features from the typical appearance of either species indicates a hybrid. The above characters can look exactly like those of one of the parental species or differ to a varied extent. In general, the tail and rump pattern are only inform-

ative when they are similar to the pattern typically shown by one parent species, while the bird simultaneously shows a suite of characters typical for the other species. The patterns which differ from those typical for either of the parental species are described below.

Uppertail-coverts

The pattern can be a pale wedge, pointing to the base of a dark brown feather. Another hybrid type pattern is similar to *pomarina* with a small tip but with a very dark, blackish basal part, much darker than normal. Finally, it can be *clanga*-like with a

554

555

554 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, 24 July 2008 (*Jan Lontkowski*). Note too extensive spotting on rump for any *pomarina* but 'proper' wedge-shape for it, unlike *clanga*. Uppertail-coverts with *clanga*-type pattern and tail of *pomarina*-type but with narrow pale tip.

555 Hybrid Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle / hybride Bastaard- x Schreeuwarend *Aquila clanga* x *pomarina*, juvenile, Biebrza marshes, Poland, July 2006 (*Grzegorz Maciorowski*). Typical mixture of characters with *clanga*-type tail pattern and *pomarina*-type uppertail-coverts with small 'finger-nail' tips.

large whitish distal part but with a pale buffish-brown inner vane, characteristic for *pomarina*.

Secondaries

The pattern characteristic for hybrids is barring over the entire length of the feather, like in *pomarina*, but with the last bar thinner and dashed. It does not fade away, as in *clanga*, nor is it evenly barred to the very end of the feather, as in *pomarina*. Only in two cases was the pattern similar to that of *clanga*, with the barring fading away c 4 cm from the end, while other characters were rather similar to *pomarina*.

Nape patch

The patch is brown, not ochre or orange, darker than in *pomarina*. Any 'typical' *clanga* or *pomarina* with a brown nape patch is a hybrid.

Other features

Some features overlap considerably between *clanga* and *pomarina* and their value for field identification is limited. They can support other characters when they occur in their most extreme form. These features are: **1** barring on inner primaries. It varies in intensity but is always present. The barring can be very similar in both species but a total lack of the pattern was observed only in *clanga*; **2** lesser and median upperwing-coverts. These are mostly brownish, contrasting with the blackish greater coverts and flight feathers. Such a coloration is different from that of any *clanga* (although in the rare pale morph *fulvenscens* this contrast is

of course much pronounced). However, in c 20%, all the upperwing coverts are very dark, blackish-brown and of the same colour as the flight feathers, as in *clanga*. In such individuals other characters described above become very important, particularly in those individuals that have a very small nape patch that is hardly discernible in the field; **3** undertail-coverts. Most birds have pale cream undertail-coverts; c 6% have the coverts rusty, and in 13% they are dark brown, in some individuals with a paler centre of variable width. This should be kept in mind when ageing, since dark undertail-coverts are regarded as characteristic for older birds; and **4** pale-spotted tips on upperwing-coverts. Generally, *pomarina* has fewer and smaller pale tips. Mostly (52%), there is one row formed by pale tips on the greater coverts. In three cases, there was no pale pattern at all. The parents of all the no-pattern birds were seen well and identified as *pomarina*, contrary to Dombrovsky (2009), who stated that nestlings without pattern on the upperwing were hybrids. 33% had a clear second pale bar formed by the tips of the median coverts, and in 13 birds (9%) clear pale streaks were present also on the lesser coverts. A similar pattern is typical for many *clanga*, although the streaks are often much more distinct than in most patterned *pomarina*. The hybrid pattern can be identical to that of either species. The pale tips of the inner primary coverts are usually sharply defined in *pomarina*, which corresponds with the pattern on the tail-feathers.

Identification of hybrids

In spite of the strong individual variation, the characters of the two European spotted eagles in juvenile plumage in fact do not overlap. Thus, identification is rather easy, if thorough scrutiny is possible. Any discrepancy or mixture of characters strongly indicates a hybrid. Typical cases are birds with the following characters:

Pomarina-like hybrids are identified by any (combination) of the following features: **1** brown nape patch; **2** barring on secondaries with the last bar thinner than others and dashed; **3** tail with narrow and diffuse tip; **4** uppertail-coverts with wide pale tips; **5** uppertail-coverts with very dark, blackish basal part; **6** streaks on rump oval or rounded; and **7** streaks on breast wide, diffuse and barely paler than dark ground colour, and clearly pale and sharp on belly.

Clanga-like hybrids are characterized by: **1** the presence of a nape patch; **2** barring on secondaries even along entire feather length; **3** whitish, sharply defined terminal tail band; **4** pale uppertail-coverts with a small tip; **5** streaks on rump wedge-shaped with straight sides; **6** clear, narrow and yellowish streaks on breast; and **7** brown arms (lesser and median upperwing coverts). An example of such a bird can be found in Forsman (1999): plate 411 in fact shows a hybrid. The barring on the secondaries is even over the entire length of the feathers, the breast has clear, sharp yellowish streaks and the white terminal tail-band is very prominent.

It should be stressed that identification of spotted eagles in juvenile plumage, the easiest plumage of the species, calls for special attention. We should keep in mind that a bird seen from above, identified as *clanga*, can still prove to be a 'classic hybrid' after the underwing has been examined. It is important to consider the possibility of a hybrid when a 'strange' *clanga* is observed far south of the regular wintering grounds, or when an apparent *pomarina* is still present on the breeding sites in November or later.

Acknowledgements

This work was supported by the Financial Instrument for the Environment (LIFE+), project LIFE08 NAT/PL/000510 AQC Plan 'Securing the population of *Aquila clanga* in Poland: preparation of the National Action Plan and primary site conservation'. Our sincere thanks go to Michał Skakuj for the excellent plates. We are grateful to the forestry staff from Rajgród, conservation staff of the Protection Districts and ornithologists from the Biebrza National Park engaged in spotted eagle

protection for their co-operation, and to our colleagues Sylwester Aftyka, Paweł Baranowski, Andrzej Batycki, Kordian Bartoszek, Michał Białek, Michał Jankowski, Antoni Kasprzak, Jan Kowalski, Paweł Mirski and Tadeusz Mizera for their help in the field. Invaluable help from Janusz Wójciak during data collecting in the Lublin region and from Adam Czubat and Kuba Sebastian in the Opole region is gratefully acknowledged.

Samenvatting

DETERMINATIE VAN JUVENIELE BASTAARDAREND, SCHREEUWAREND EN HYBRIDEN Veldherkenning van Bastaardarend *Aquila clanga* en Schreeuwarend *A pomarina* vormt een lastig probleem dat uitgebreid is behandeld in de literatuur. Een tot nu toe onderbelicht aspect betreft de herkenning van hybriden *A clanga* x *pomarina*. Zulke hybriden komen geregeld voor in het gebied waar beide soorten naast elkaar voorkomen, grofweg van Oost-Polen tot West-Rusland en zuidelijk tot de Zwarte Zee. In dit artikel wordt de veldherkenning beschreven van juveniele hybriden gebaseerd op 65 juveniele *clanga*, 160 juveniele *pomarina* en 35 hybriden. In alle gevallen is de identiteit van de juveniele vastgesteld aan de hand van de identiteit van de oudervogels.

Belangrijk bij de herkenning van juveniele van beide soorten en hun hybriden zijn de bovenstaartdekveren, de armpennen, het staartpatroon, de stuit en de aanwezigheid van een achterhoofdsvlak. Het is van belang al deze kenmerken vast te stellen: beide soorten verschillen op deze punten en hybriden zijn variabel en kunnen combinaties van patronen tonen die vergelijkbaar zijn met die van beide oudersoorten. De typische tekening en variatie van de belangrijkste kenmerken wordt voor alle drie de 'vormen' gedetailleerd beschreven.

Juveniele *pomarina* is eenvoudig op naam te brengen door de donkergele achterhoofdsvlak, de bruine bovenvleugeldekenveren die lichter zijn dan de hand- en armpennen en de gelijkmatig gebandeerde armpennen. In de belangrijke kenmerken is *pomarina* meer variabel dan *clanga*. Donkere vogels kunnen qua uiterlijk *clanga* benaderen; hybriden tonen normaliter ten minste enkele van de genoemde kenmerken.

Van de drie vormen is *clanga* het meest constant in de belangrijke kenmerken en daardoor het eenvoudigst op naam te brengen.

Hybriden zijn zeer variabel en kunnen sterk lijken op zowel *clanga* als *pomarina*. In een aantal aspecten kunnen hybriden afwijken van beide oudersoorten. Belangrijk zijn de bovenstaartdekveren

en het patroon van de bandering op de onderzijde van de armpennen. Een bruine achterhoofdsvlek is diagnostisch voor hybriden.

Een aantal andere kenmerken kan de determinatie ondersteunen: **1** afwezigheid van bandering op de onderzijde van de binnenste handpennen is diagnostisch voor *clanga*; **2** bij 20% van de hybriden zijn de bovenvleugeldekenen zo donker dat ze niet te onderscheiden zijn van *clanga*; **3** sommige vogels hebben donkere onderstaartdekveren, wat verwarrend kan zijn bij de leeftijdsbepaling; en **4** afwezigheid van witte toppen aan de bovenvleugeldekenen komt voor bij *pomarina* en is geen indicatie voor een hybride.

Ondanks de variatie is er geen overlap in de kenmerken van *clanga* en *pomarina*, waardoor ze relatief eenvoudig zijn te onderscheiden. Elke afwijking en elke combinatie van kenmerken typisch voor verschillende soorten is daarom een sterke aanwijzing voor een hybride.

Typische *pomarina*-type hybriden zijn vogels met de volgende kenmerken: **1** bruine achterhoofdsvlek; **2** bandering op armpennen waarbij laatste band smaller is dan overige; **3** staart met smalle diffuse eindband; **4** lichte bovenstaartdekveren met kleine donkere punt; **5** bovenstaartdekveren met erg donker basaal deel; **6** vlekken op stuit ovaal of afgerond; en **7** diffuse, weinig contrasterende brede streping op borst en scherpe en lichte streping op onderdelen.

Typische *clanga*-type hybriden zijn te herkennen aan: **1** aanwezigheid van achterhoofdsvlek; **2** bandering over hele armpennen; **3** witachtige, scherp afgetekende staartband; **4** lichte bovenstaartdekveren met kleine donkere punt; **5** vlekken op stuit wigvormig met rechte zijden; **6** duidelijke, smalle gelige strepen op borst; en **7** bruine middelste en kleine dekveren op bovenvleugel.

References

- Corso, A 2009. Identification of some autumn raptors in Egypt. *Birding World* 22: 300-308.
- Dombrovski, V 2009. About species identification of Lesser and Greater Spotted Eagles and their hybrids in the field. *Raptors Conserv* 15: 97-110. [In Russian, with English summary.]
- Forsman, D 1991. Die Bestimmung von Schell- *Aquila clanga*, Schrei- *A. pomarina* und Steppenadler *A. nipalensis*. *Limicola* 5: 145-185.
- Forsman, D 1999. The raptors of Europe and the Middle East: a handbook of field identification. London.
- Helbig, J A, Seibold, I, Kocum, A, Liebers, D, Irwin, J, Bergmanis, U, Meyburg, B-U, Scheller, W, Stubbe, M & Bensch, S 2005. Genetic differentiation and hybridization between Greater and Lesser Spotted Eagles (Accipitriformes: *Aquila clanga*, *A. pomarina*). *J Ornithol* 146: 226-234.
- Löhmus, A & Väli, U 2001. Interbreeding of the Greater *Aquila clanga* and Lesser Spotted Eagle *A. pomarina*. *Acta Ornithoecol* 4: 377-384.
- Svensson, L 1975. Större skrikörn *Aquila clanga* och mindre skrikörn *A. pomarina* – problemet att artbestämma dem. *Vår Fågelvärld* 34: 1-26.
- Svensson, L 1987. Underwing pattern of Steppe, Spotted and Lesser Spotted Eagles. In: Grant, P J, Sharrock, J T R, Taggar, S & Shirihi, H (editors), *International Bird Identification, Proceedings of the 4th International Identification Meeting Eilat 1st-8th November 1986*, Eilat, pp 12-14.
- Väli, U & Löhmus, A 2004. Nestling characteristics and identification of the Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina*, Greater Spotted Eagle *A. clanga* and their hybrids. *J Ornithol* 145: 256-263.
- Väli, U, Dombrovski, V, Treinys, R, Bergmanis, U, Daróczy, S J, Dravecky, M, Ivanovski, V, Lontkowski, J, Maciorowski, G, Meyburg, B-U, Mizera, T, Zeitz, R & Ellegren, H 2010. Widespread hybridization between the Greater Spotted Eagle *Aquila clanga* and the Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina* (Aves: Accipitriformes) in Europe. *Biol J Linnean Soc* 100: 725-736.

Jan Lontkowski, Museum of Natural History, University of Wrocław, Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław, Poland (jlont@biol.uni.wroc.pl)
Grzegorz Maciorowski, Poznan University of Life Sciences, Department of Zoology, Wojska Polskiego 71c, 60-625 Poznan, Poland

Kaspische Plevier op Texel in oktober 2009

G A (Toine) Morel & Enno B Ebels

Op zaterdagochtend 17 oktober 2009 bezocht Mart Janse de Amerikaanse Goudplevier *Pluvialis dominica* die al enige tijd op akkers verbleef langs de Watermolenweg bij Den Hoorn op Texel, Noord-Holland. Na een weinig bevredigende waarneming in de ochtend liet de vogel zich aan het eind van de middag erg fraai bekijken. MJ belde met Toine Morel die deze vogel nog niet had gezien. Terwijl MJ naar de goudplevier keek kwam er rond 17:30 een kleinere, lichte plevier in beeld gerend. Verward door het vreemde uiterlijk dacht hij even aan Strandplevier *Charadrius alexandrinus* maar diverse kenmerken gaven aan dat het iets anders moest zijn. Door het onrustige gedrag van de vogel, die enkele keren opvloog met een groep Goudplevieren *Pluvialis apricaria*, besloten MJ en TM andere vogelaars op Texel te bellen. MJ kreeg Marc Plomp aan de tele-

foon die met Arend Wassink op de noordpunt van Texel was. Toen AW de beschrijving hoorde gaf hij aan dat het vrijwel zeker om een Kaspische Plevier *C asiaticus* ging en besloot samen met MP snel te komen kijken. Zodra zij de vogel in beeld hadden werd de determinatie bevestigd. MJ belde zijn broer Wietze en even later (18:12) werd het bericht over deze nieuwe soort voor Nederland via Dutch Bird Alerts verstuurd. Die avond zagen enkele 10-tallen vogelaars die al op het eiland aanwezig waren de vogel; één vogelaar (Enno Ebels) maakte nog net op tijd de oversteek vanaf de vaste wal (Janse & Morel 2009).

Op zondagochtend 18 oktober werden de velden langs de Watermolenweg vanaf het eerste licht afgespeurd door c 200 vogelaars maar behalve de Amerikaanse Goudplevier werd aanvankelijk niets gevonden. Gelukkig reden Alex Bos en

556 Kaspische Plevier / Caspian Plover *Charadrius asiaticus*, eerstejaars, Buitendijk, Texel, Noord-Holland, 19 oktober 2009 (Martin van der Schalk)

zijn vrienden verkeerd en besloten ze langs de Pontweg te gaan zoeken. Rond 09:15 kregen zij hier de vogel in beeld. Al gauw stond de weg vol met een lange rij auto's en vogelaars. Aan het eind van de ochtend keerde de plevier terug naar de oude plek en liet zich hier dichtbij en meer op zijn gemak zien, soms samen in één kijkerbeeld met één of soms zelfs twee Amerikaanse Goudplevieren (Rik Winters in litt). Op maandag en dinsdag bleef hij langs de Watermolenweg en liet zich steeds fraaier zien en fotograferen. Op dinsdagmiddag 20 oktober rond 16:40 zag Gerald Driessens hem al roepend hoog in zuidelijke richting van het eiland verdwijnen. Daarna is hij niet meer teruggezien. In totaal hebben naar schatting c 500 vogelaars uit binnen- en buitenland de vogel bezocht.

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op foto's van onder anderen Marten van Dijk, René Pop, Ad Postma en Martin van der Schalk (Dutch Birding 31: 371, plaat 495, 390, plaat 539, 404, plaat 566-567, 2009; www.dutchbirding.nl, www.waarneming.nl) en videobeelden van Marc Plomp (Plomp 2010).

GROOTTE & BOUW Sierlijke plevier met relatief lange poten, lange vleugels (in zit ruim voorbij staarteinde stekend) en slanke en voor plevier lange snavel. Poten in vlucht voorbij staart uitstekend. Postuur lijkend op Strandplevier maar hoger op poten. Formaat ongeveer als Steenloper *Arenaria interpres*, duidelijk kleiner dan aanwezige Goudplevieren *P. apricaria*.

KOP Bovenkop donker (als petje). Streek direct voor, achter en onder oog donkerbruin, vaag masker vormend. Rest van kop lichtbruin met heldere crèmewitte wenkbrauwstreep, breedst achter oog, doorlopend tot boven snavel en duidelijk contrasterend met donkere bovenkop. Gezicht licht door combinatie van lichte wenkbrauwstreep, teugel en keel, vooral in vooraanzicht opvallend.

BOVENDELEN Mantel, schouderveren en tertials koud grijsbruin. Schouder- en dekveren met vage schubtekening door donker centrum en lichte rand. Armpennen en tertials ook met lichte veerranden, alleen van korte afstand en op goede foto's en videobeelden zichtbaar.

ONDERDELEN Duidelijk aanwezige brede en ononderbroken lichtbruine borstband met vooral in centrum van borst vlekkerig patroon. Buik, flank en anaalstreek helder wit.

VLEUGEL Bovenvleugel lichtbruin met korte lichte vleugelstreep op buitenste armpennen en binnenste handpennen, vaag doorlopend tot op buitenste handpennen. Handpennen donkerbruin. Ondervleugel licht met naar vleugelpunt toe toenemende grijsachtige tekening.

STAART Bovenstaart bruin met donkerdere eindband. Geen witte staartzijde. Onderstaart licht bruingrijs.

Onderstaartdekveren wit.

NAAKTE DELEN Poot vaal geelgroen, in fel zonlicht meer geelachtig. Snavel donker. Oog donker.

VLUCHT Snelle vlucht met – voor plevier – krachtige diepe vleugelslagen.

GELUID Op 19 oktober tijdens opvliegen tweemaal scherp *tzip*, met tussenpoos van c 1.5 s (Teus Luijendijk in litt).

RUI & SLEET Vleugeldekkveren nogal gesleten.

Determinatie en leeftijd

De combinatie van slanke bouw, lange vleugels, licht verenkleed, slanke snavel, lichtbruine borstband, opvallende koptekening met donker petje en lichte wenkbrauwstreep en lichte ondervleugel past alleen op Kaspische Plevier. Woestijnplevier *C. leschenaultii* en Mongoolse Plevier *C. mongolus* kunnen beide worden uitgesloten door de aanwezigheid van een lange witte wenkbrauwstreep naar het achterhoofd, de duidelijke borstband, dunnere spitse snavel en kortere witte vleugelstreep, en daarnaast door de elegantere en meer langgerekte lichaamsvorm met vleugels die voorbij de staart steken. Daarnaast is Mongoolse nog meer gedrongen in postuur en aanzienlijk kleiner en zijn de poten bij deze soort donker tot zwart. Morinelplevier *C. morinellus* heeft kortere poten, een kortere en iets dikkere snavel en een nog veel scherper afgetekende crèmewitte wenkbrauwstreep en een andere tekening van de onderdelen met een smalle witte borstband en een 'vuilere' benedenborst en bovenbuik; de bovendelen zijn bij Morinelplevier bovendien veel duidelijker getekend door de duidelijk aanwezige lichte geelbruine veerranden. Steppeplevier *C. veredus* uit Centraal- en Oost-Azië (één WP-geval, in Finland in mei 2003) kan worden uitgesloten door een combinatie van kenmerken: de heldere brede witte wenkbrauwstreep, de scherpe begrenzing van borstband met keel en buik en tijdens vlucht door de korte witte vleugelstreep en lichte ondervleugels. Deze soort is ook groter dan Kaspische, met een langere hals en nog langere poten (cf Hayman et al 1986, del Hoyo et al 1996, Chandler 2009).

De nogal gesleten vleugeldekkveren, de vage schubtekening op de schouder- en dekveren met donkere veercentra en lichte veerranden en het vlekkerige patroon op de lichtbruine borstband geven aan dat het om een eerstejaars vogel ging (Hayman et al 1986, Mitchell & Young 1997).

Verspreiding en voorkomen

Kaspische Plevier broedt in Centraal- en Zuidwest-Azië (inclusief een klein gedeelte van Europees Rusland), van de Kaspische Zee tot de oostzijde

van lake Balkhash in Kazachstan (Tucker & Heath 1994). De meest recente schatting van de wereldpopulatie bedraagt 40 000-55 000 exemplaren (Delany et al 2009). De soort heeft een bedreigde status vanwege de sterke daling van de Europese broedpopulatie (Tucker & Heath 1994), de recente afname van de winteraantallen en de verkleining van het winterareaal (Delany et al 2009). De Europese broedpopulatie in Zuidwest-Rusland is in de periode 1970-90 sterk achteruitgegaan en werd eind vorige eeuw geschat op 200-500 paar in de regio's Dagestan, Kalmikia, Stavropol en Volgograd (Belik 1998) en tegenwoordig op slechts c 130 paar (BirdLife International 2004, 2009). Kaspische Plevier broedt op de grond in open habitats zoals laaglandwoestijnen, steppegebieden en zilte graslanden ('saline habitats'). De soort wordt bedreigd door ontginning, landbouwintensivering en overbegrazing.

De najaarstrek vindt in zuidwestelijke richting plaats over land (Iran, Irak en Saoedi-Arabië) en zee (Rode Zee en Golf van Aden) in de periode van half juli tot oktober. Omdat de pleisterplaatsen in het Midden-Oosten in het najaar niet worden aangedaan (dit in tegenstelling tot de voorjaarstrek), wordt aangenomen dat de meeste exemplaren deze op grote hoogte passeren in een nonstop vlucht (Cramp & Simmons 1983). De soort maakt hierbij gebruik van de West-Aziatische/Oost-Afrikaanse trekroute (Stroud et al 2004). Hij overwintert voornamelijk in twee gebieden: in Oost-Afrika (Kenia en Tanzania) en in zuidelijk Afrika (Botswana, Namibië, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika). Elders in Afrika is de soort een dwaalgast (Delany et al 2009). Voorts zijn recente

waarnemingen van dwaalgasten bekend uit Zuid-Azië (India en Sri Lanka) en zelfs Australië.

In Europa is Kaspische Plevier een zeer zeldzame dwaalgast; er zijn gevallen bekend uit Britannië (vijf; zes exemplaren); Bulgarije (één); Cyprus (zeldzame doortrekker); Duitsland (twee); Finland (één); Frankrijk (drie); Griekenland (drie; daarnaast zeldzame doortrekker op Lesbos); Italië (drie); Malta (zes; acht exemplaren); Noorwegen (drie); en Roemenië (één). De meeste gevallen stammen uit het voorjaar (maart-juni; 16 gevallen van 19 exemplaren) en verder uit de zomer (juli-augustus; vijf) en het najaar (september-november; zeven). Opvallend is dat de waarneming op Texel samenviel met een waarneming van een eerstejaars vogel op Røst, Nordland, Noorwegen, op 20 en 21 oktober 2009 (derde voor Noorwegen). Alle Europese gevallen buiten de broedgebieden en eilanden in de oostelijke Middellandse Zee (Cyprus en Lesbos, Griekenland) staan vermeld in tabel 1 (29 gevallen, 32 exemplaren; cf Lewington et al 1991; Raymond Galea in litt, Marcel Haas in litt).

De waarneming op Texel is aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) en betreft het eerste geval voor Nederland.

Discussie

Het zeer zeldzame voorkomen van Kaspische Plevier in (West-)Europa is niet eenvoudig te verklaren. Het gegeven van de grote afstand tot de broed- en overwinteringsgebieden geldt immers ook voor verwante soorten uit dezelfde regio, zoals Steppevorkstaartplevier *Glareola nordmanni*

557-558 Kaspische Plevier / Caspian Plover *Charadrius asiaticus*, eerstejaars, Buitendijk, Texel, Noord-Holland, 19 oktober 2009 (René Pop)

TABEL 1 Gevallen van Kaspische Plevier *Charadrius asiaticus* in Europa buiten broedgebieden en Cyprus en Lesbos / records of Caspian Plover *Charadrius asiaticus* in Europe outside breeding grounds and Cyprus and Lesbos

<i>Britannië / Britain</i> (5; 6 exemplaren / individuals)	23-24 april 1990, Malia, Kreta, adult vrouwtje
22 mei 1890, Great Yarmouth, Norfolk, Engeland, mannetje en vrouwtje	29 mei 2005, Lehaina, Peloponnesus
21 mei 1988, St Agnes, Scilly, Engeland, mannetje	<i>Italië / Italy</i> (3)
12-13 juli 1988, Aberlady, East Lothian, Schotland, adult	12 november 1887, Marche
3-4 juni 1996, Skelberry, Shetland, Schotland, vrouwtje	20 november 1898, Puglia
1-2 mei 2008, Upper Stoneybrek/Pund, Fair Isle, Shetland, Schotland, vrouwtje	30 maart 1978, Sicilië
<i>Bulgarije / Bulgaria</i> (1)	<i>Malta / Malta</i> (6; 8 exemplaren / individuals)
1879	24 maart 1911, Marsa
<i>Duitsland / Germany</i> (2)	29 november 1962, Xrobb l-Ghagin
november 1850, Helgoland, Schleswig-Holstein	september 1966, Marsaxlokk
mei 1859, Helgoland	19 juli 1968, Marsaxlokk, mannetje
<i>Finland / Finland</i> (1)	17 maart 1971, B'Bugia (drie)
3 juni 2005, Rovaniemi, adult mannetje	10 mei 1971, San Lawrenz, Gozo
<i>Frankrijk / France</i> (3)	<i>Nederland / Netherlands</i> (1)
20 augustus 1980, Baie d'Audierne, Finistère, onvolwassen	17-20 oktober 2009, Texel, Noord-Holland, eerstejaars
25 april 1985, Étang de Pissevache, Aude	<i>Noorwegen / Norway</i> (3)
6 augustus 1988, Bouin, Vendée	9-15 juni 1978, Store Ekkerøy, Finnmark
<i>Griekenland / Greece (buiten / outside Lesbos)</i> (3)	20 juni 2005, Vardö, Finnmark, vrouwtje
23 juli 1986, Evros delta, adult vrouwtje	20-21 oktober 2009, Røst, Nordland
	<i>Roemenië / Romania</i> (1)
	mei 1979

en Steppiekievit *Vanellus gregarius*, die beide met een veel hogere frequentie in Noordwest-Europa als dwaalgast worden waargenomen dan Kaspische Plevier. Het ligt voor de hand aan te nemen dat het geconcentreerde trekgedrag van Kaspische Plevier de oorzaak is dat exemplaren in voorjaar en najaar zelden uit de koers raken. Het is daarom des te opmerkelijker dat in oktober 2009 in Noordwest-Europa twee gevallen met vrijwel overlappende datums geregistreerd konden worden. De mogelijkheid dat de vogels door weersomstandigheden, zoals stevige rugwind, uit de koers zijn geraakt, is onderzocht aan de hand van de beschikbare weerkaarten. In de periode voorafgaand aan beide waarnemingen heeft de wind vooral uit noordelijke richtingen (NNW tot NNO) gewaaid op 12-17 oktober en uit zuidelijke richtingen (ZW tot Z) op 18-20 oktober (cf www.windguru.cz/nl). Het weerbeeld in de periode voorafgaand aan de waarnemingen levert geen onderbouwing op voor de veronderstelling dat een bijzondere windstroming verantwoordelijk was voor beide waarnemingen. Er was in de periode van 15 tot 20 oktober ook geen sprake van opmerkelijke waarnemingen van andere Centraal-

Aziatische vogelsoorten in West-Europa die deze theorie zouden ondersteunen.

Dankzegging

Wij danken Marcel Haas voor het verzamelen van de Europese gevallen. Raymond Galea gaf een overzicht van gevallen op Malta. Verder gaat dank uit naar de bibliotheek van Natuurmonumenten, Wanne de Bie en Caroline Hoff, voor hun hulp bij het selecteren en opvragen van literatuur. Ook bedanken we Bart Vreeken die informatie over de weersomstandigheden in oktober 2009 aanleverde.

Summary

CASPIAN PLOVER ON TEXEL IN OCTOBER 2009 On 17-20 October 2009, a first-year Caspian Plover *Charadrius asiaticus* stayed in fields on Texel, Noord-Holland, the Netherlands. This is the first record for the Netherlands. The identification was based on, eg, size, long wings, long legs, fine bill, mostly dull sandy-brown plumage with white underparts and brownish breast-band, distinctive face pattern with strong white supercilium and pale area around bill and pale underwings (excluding Greater Sand *C. leschenaultii*, Lesser Sand *C. mongolus* and Oriental Plover *C. veredus*, as well as Eurasian

Dotterel *C. morinellus*). A list is presented of 29 extralimital records in Europe, involving 32 individuals (see table 1). There are records from March to November, with 16 (19 individuals) in spring (March-June), five in summer (July-August) and seven in autumn (September-November).

Verwijzingen

- Belik, V P 1998. Current population status of rare and protected waders in south Russia. *International Wader Studies* 10: 273-280.
- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series 12. Cambridge.
- BirdLife International 2009. Species factsheet: *Charadrius asiaticus*. Website: www.birdlife.org. [Versie 3 mei 2010.]
- Chandler, R 2009. Shorebirds of the Northern Hemisphere. Londen.
- Cramp, S & Simmons, K E L (redactie) 1983. The birds of the Western Palearctic 3. Oxford.
- Delany, S, Scott, D, Dodman, T & Stroud, D (redactie) 2009. An atlas of wader populations in Africa and

- western Eurasia. Wageningen.
- Hayman, P, Marchant, J & Prater, T 1986. Shorebirds: an identification guide to the waders of the world. Londen.
- Hockey, P A R, Dean, W R J & Ryan, P G 2005. Roberts birds of southern Africa. Zevende druk. Kaapstad.
- del Hoyo, J, Elliott, A & Sargatal, J (redactie) 1996. Handbook of the birds of the world 3. Barcelona.
- Janse, M & Morel, T 2009. DB Actueel: Kaspische Plevier op Texel. *Dutch Birding* 31: 404-405.
- Lewington, I, Alström, P & Colston, P 1991. A field guide to the rare birds of Britain and Europe. Londen.
- Mitchell, D & Young, S 1997. Photographic handbook of the rare birds of Britain and Europe. Londen.
- Plomp, M (redactie) 2010. Dutch Birding video-jaaroverzicht 2009. Dvd. De Cocksdorp.
- Stroud, D A, Davidson, N C, West, R, Scott, D A, Haanstra, L, Thorup, O, Ganter, B & Delany, S (redactie) 2004. Status of migratory wader populations in Africa and western Eurasia in the 1990s. *International Wader Studies* 15: 1-259.
- Tucker, G M & Heath, M F (redactie) 1994. Birds in Europe: their conservation status. Cambridge.

G A (Toine) Morel, 1e Brandenburgerweg 10, 3721 MJ Bilthoven, Nederland (morel.vries@freeler.nl)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 2522 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

Aankondigingen & verzoeken

Avionary: WP-vogelnamen in 44 talen Onlangs is de vernieuwde versie van het digitale vogelwoordenboek *Avionary* verschenen. Alle vogels van het West-Palearctische gebied zijn erin vermeld in 44 Europese talen, waaronder Nederlands, Fries en voor het eerst Luxemburgs. Het is het meest volledige en bijdetijdse vogelnamenbestand. Elke vogelsoort is vanuit elke taal op te zoeken. De Nederlandse namen volgen die van Dutch Birding. Zie www.avionary.info.

Avionary: WP bird names in 44 languages The updated version of the multilingual bird names *Avionary* is now on line. It contains all bird species of the Western Palearctic in 44 European languages, including Dutch, Frisian, Luxembourgish (new) and all Celtic languages. It is the most comprehensive and up-to-date bird name database. The website has various features, allowing any species to be searched starting from any language. See www.avionary.info.

Request for photographs of extreme vagrants in the WP For a book to be published next year by Lynx Edicions about extremely rare vagrants in the WP, dealing with species recorded less than 10 times, the author Marcel Haas wishes to publish photographs of each record, if available. Images of the following records are desperately needed: Spur-winged Goose *Plectropterus*

gambensis (Morocco 1984), Tricolored Heron *Egretta tricolor* (Azores 1985), Black-headed Heron *Ardea melanocephala* (Israel 1987), Sandhill Crane *Grus canadensis* (Fair Isle, Scotland, 1981 & Azores 2000), Three-banded Plover *Charadrius tricollaris* (Egypt 1993), Long-toed Stint *Calidris subminuta* (Cornwall, England, 1970), Hudsonian Godwit *Limosa haemastica* (East Yorkshire/Devon, England, 1981-83), Little Curlew *Numenius minutus* (Norfolk, England, 1985), Aleutian Tern *Onychoprion aleuticus* (Northumberland, England, 1979), Ancient Murrelet *Synthliboramphus antiquus* (Devon, England, 1990-92), Fork-tailed Swift *Apus pacificus* (Norfolk 1981), Yellow-throated Vireo *Vireo flavifrons* (Cornwall 1990), Philadelphia Vireo *V. philadelphicus* (Scilly, England, 1987), Long-tailed Shrike *Lanius schach* (Israel 1983), Tree Swallow *Tachycineta bicolor* (Scilly 1990), Red-breasted Nuthatch *Sitta canadensis* (Norfolk 1989-90), Northern Mockingbird *Mimus polyglottos* (Essex, England, 1988), Brown Thrasher *Toxostoma rufum* (Dorset, England, 1966-67), Grey Catbird *Dumetella carolinensis* (Channel Islands 1975), Varied Thrush *Ixoreus naevius* (Cornwall 1982), Veery *Catharus fuscescens* (Cornwall 1970 & Devon 1987), Evening Grosbeak *Hesperiphona vespertina* (Highland, Scotland, 1980), Lark Sparrow *Chondestes grammacus* (Suffolk, England, 1981), Savannah Sparrow *Passerculus sandwichensis* (Dorset 1982), Yellow-browed Bunting *Emberiza chryso-*

phrys (Orkney, Scotland, 1992 & Scilly 1994), Golden-winged Warbler *Vermivora chrysoptera* (Kent, England, 1989), Blue-winged Warbler *V. pinus* (Cork, Ireland, 2000), Tennessee Warbler *V. peregrina* (Outer Hebrides, Scotland, 1995), Ovenbird *Seiurus aurocapilla* (Devon 1985) and Wilson's Warbler *Wilsonia pusilla* (Cornwall

1985). For some of these, the photographers are known but the author has been unable to contact them. If you can help (either by providing photographs or contact details), please contact the author by e-mail at zoodauma@gmail.com.

DBA-nieuws

Dutch Birding-vogeldag 2011 De komende Dutch Birding-vogeldag vindt plaats op zaterdag 5 februari 2011 op dezelfde locatie centraal in het land als de afgelopen jaren, Congrescentrum De Werelt te Lunteren, Gelderland. Speciale gasten deze dag zijn Alan Davies en Ruth Miller (*The biggest twitch*, zie www.thebiggesttwitch.com). In 2008 slaagden zij erin om het wereldjaarlijstrecord op 4341 soorten te brengen. Dick Groenendijk en Nils van Duivendijk hebben toegezegd om enkele interessante determinatieonderwerpen aan te snijden. Aan de verdere invulling van het programma wordt druk gewerkt.

In de ruime foyer van het congrescentrum wordt zoals altijd een vogelaarsbeurs ingericht met boeken, optische apparatuur, cd's en dvd's, collega-vogelorganisaties, vogelreizen en vogelkunst. Heeft u ook interesse om met een stand aanwezig te zijn, kunt u voor informatie contact opnemen met Leon Boon (leon.boon@dutchbirding.nl).

De zaal gaat open om 09:00. Het programma duurt tot c 17:00 en tussen de lezingen door zijn ruime pauzes om de stands te bezoeken en/of gezellig bij te praten. De entree bedraagt EUR 5.00. Voor het definitieve programma, een overzicht van de standhouders en informatie over de bereikbaarheid van Congrescentrum De Werelt zie onze website www.dutchbirding.nl. **ARIJAN VAN EGMOND**

Terugblik Dutch Birding-vogelweekend op Texel Een meer dan geslaagd weekend met veel bezoekers, zeer goed bezochte lezingen, mooie prijzen en bovenal leuke soorten. Dit is een korte samenvatting van het van vrijdag 8 tot en met maandag 11 oktober 2010 door Dutch Birding, in samenwerking met Vogelinformatiecentrum de Verrekieker, georganiseerde 25e editie van het Dutch Birding-vogelweekend op Texel, Noord-Holland.

Nieuw dit jaar waren een verrekijkersshow op zaterdagmiddag in het Eierlandse Huis en een Hollands buffet voorafgaand aan de lezing op zaterdagavond. Alle avonden vonden lezingen plaats: Michel Veldt en Tijmen van Doornik over hun vogeltrip naar Australië, Ronald Messemaker over het dichters bij huis zijnde maar onbekende vogellevens in Wit-Rusland en Laurens Steijn over Georgië. Diederik Kok gaf in twee korte sessies nuttige informatie over de determinatie van Siberische Sprinkhaanzanger *Locustella certhiola*, Kleine Sprinkhaanzanger *L. lanceolata* en Amerikaanse Waterpieper *Anthus rubescens rubescens*. Een heus waarnemenlog werd

iedere avond verzorgd door Vincent Stork.

Maar waar het allemaal om gaat is het vinden van zeldzame soorten. Dit werd nog aantrekkelijker gemaakt door de prijzen die in het verschiet lagen. De eerste prijs (Zeiss-kijker ter waarde van EUR 1100.00) werd gewonnen door Laurens Steijn voor de ontdekking van een Aziatische Roodborsttapuit *Saxicola maurus*. De tweede prijs (Swarovski-carbonstatief) was voor de ontdekking van een Oostelijke Baardgrasmus *Sylvia cantillans albirostrata* in de tuin van het 'bestuurshuisje' door Wietze Janse. De derde prijs (Bynolyt-kijker) was voor de ontdekking van een Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis* door Debby Doodeman. Aan de Big Day op zaterdag 9 oktober deden in totaal negen teams mee. De deelnemers van het winnende team, met 121 soorten, waren Thomas van der Es, Peter ter Heide, Bas Verhoeven en Mark de Vries. Hiermee wonnen ze een gratis verblijf voor een week op Texel.

Voor dit geslaagde weekend is alle deelnemers, sprekers, sponsors (Swarovski Optiek, Zeiss, Bynolyt, Birding Breaks en de Robbenjager), het Eierlandse Huis en speciaal mede-organisator Marc Plomp van Vogelinformatiecentrum de Verrekieker dank verschuldigd. Ik zie iedereen volgend jaar – van vrijdag 30 september tot en met maandag 3 oktober 2011 – graag weer terug. **ARIJAN VAN EGMOND**

Betaling van abonnementsgeld voor 2011 Bij dit nummer van Dutch Birding treft u een rekening aan voor het abonnementsgeld voor 2011. Om ook de komende jaren kosten en baten in balans te houden heeft het bestuur besloten om de abonnementsprijs te verhogen: voor Nederland wordt deze EUR 39.50 (inclusief het Dutch Birding-jaaroverzicht op dvd); voor België blijft de abonnementsprijs EUR 39.50 maar vervalt het Dutch Birding-jaaroverzicht; geïnteresseerde Belgische begunstigers kunnen de dvd op de Belgische Vogeldag kopen of nabestellen (EUR 3.00, excl. porto). Nederlandse abonnees kunnen het abonnementsgeld betalen met de bijgevoegde acceptgirokaart. Indien u via internet betaalt, vermeldt dan uw lidnummer (dit is te vinden op de bijgevoegde rekening). De Belgische abonnees wordt gevraagd om de betaal instructies op de rekening te volgen. De acceptgirokaart of een internetbetaling kunnen niet voor een adreswijziging worden gebruikt; u wordt verzocht een adreswijziging altijd apart per post of per e-mail te sturen naar onderstaand adres. We verzoeken u vriendelijk het abonnementsgeld voor 1 januari 2011 over te maken. Voorts wordt u verzocht om alle correspondentie over

abonnementszaken te richten aan: Dutch Birding Association, p/a Gerald Oreel, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Nederland, of aan circulation@dutchbirding.nl.

Payment of subscription for 2011 Enclosed with this issue, you will find the invoice for the subscription fee of 2011. The fee is raised with EUR 3.00. The new fee is EUR 40.00 for subscribers in Europe (outside Belgium

and the Netherlands) and EUR 43.00 for subscribers outside Europe. We kindly request to follow the instructions on the enclosed invoice. Please, do not use payments as a change of address message but send a change of address separately to: Dutch Birding Association, c/o Gerald Oreel, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Netherlands, or circulation@dutchbirding.nl. You are asked to use this address for all other subscription matters as well.

Corrigenda

In twee zinnen in het artikel over de Taigastrandloper *Calidris subminuta* bij Zwolle, Overijssel, in oktober 2009 (Dutch Birding 32: 316-320, 2010) op p 319 zijn fouten geslopen over het voorkomen in West-Europa en de WP. De correcte tekst luidt (**correcties vet gedrukt**): / In two sentences of the paper on the Long-toed Stint *Calidris subminuta* near Zwolle, Overijssel, in October 2009 (Dutch Birding 32: 316-320, 2010), some erroneous information was presented on the occurrence in western Europe and the WP. The text should read (**corrections printed in bold**): 'In West-Europa zijn er maar weinig gevallen: Cornwall, Engeland (**7-8 juni** 1970; Round 1996); Ottenby, Öland, Zweden (4 oktober tot 2

december 1977, geringd op **28 oktober**; Pettersson et al 1978); Durham, Cleveland, Engeland (28 augustus tot 1 september 1982; Dunnet 1992); Ballycotton, Cork, Ierland (**15-16 juni** 1996; O'Sullivan 1996); en Kotka, Finland (26-28 juni 2007). Elders in de WP zijn er twee gevallen in Israël (Eilat, **25-26 augustus** 1991 (geringd) en **22-25 oktober 2004**; Marcel Haas in litt).' In de samenvatting dient de volgende zin te worden vervangen (**correctie vet gedrukt**) / in the summary, the following sentence should be replaced (**correction printed in bold**): 'Elsewhere in the WP, there are two records from Israel (August 1991 and October **2004**).' REDACTIE/ EDITORS

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly from **October to mid-November 2010**. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

GEESE TO DUCKS A **Pink-footed Goose** *Anser brachyrhynchus* at Peniche, Leiria, on 19 October and 8 November was the second for Portugal. A **Canada Goose** *Branta canadensis* wearing a neck-collar at Garður, Iceland, from 15 October had been ringed in Centerville, Maryland, USA, on 1 March 1994; five other individuals were seen in the west on 11 October. The male **Lesser Scaup** *Aythya affinis* at the Rhine river at the border of France, Germany and Switzerland returned on 22 October (or already 10 October) for its 10th successive winter. At Kópasker, Iceland, **Steller's Eiders** *Polysticta stelleri* were seen on 30 October (immature male) and 7 November (adult female); the long-staying female remained at Melrakkaslétta. **Common Eiders** *Somateria mollissima* in Shetland appear to belong to the subspecies *S. m. faeroeensis* based on a study of morphology and DNA (Bird Study 57: 330-335, 2010). In Denmark, the male **American Scoter** *Melanitta americana* returned for its ninth winter to Blåvand, Vestjylland, on 10 November. In the Netherlands, the adult male **Bufflehead**

Bucephala albeola returned for its seventh winter to Barendrecht, Zuid-Holland, on 9 October. Long-staying male **American Black Ducks** *Anas rubripes* remained, eg, in Mayo, Ireland, at Tórshavn, Faeroes, and at Melrakkaslétta. In England, a juvenile **Baikal Teal** *A. formosa* was photographed at Chigborough Lakes, Essex, on 2 October. A **Marbled Duck** *Marmaronetta angustirostris* in Eure, France, remained from 29 September to 4 October.

LOONS TO GREBES The first **Pacific Loon** *Gavia pacifica* for Finland was photographed at Tuusulanjärvi, c 30 km north of Helsinki, on 10 November and flew off together with a Great Northern Loon *G. immer* early in the morning of 11 November. An adult **Black-browed Albatross** *Thalassarche melanophris* was seen at Sāda, Hove, Aust-Agder, Norway, on 18 September. Several presumed **Fea's Petrels** *Pterodroma feae* flew past Estaca de Bares, Galicia, Spain, during September-November; on 16 October, singles were seen at Flamborough Head, East Yorkshire, England, and North Ronaldsay, Orkney, Scotland. A **Swinhoe's Storm Petrel** *Oceanodroma monorhis* was reported from Baie de l'Aiguillon, France, on 12 November. The **Red-footed Booby** *Sula sula* photographed at Bahía Dorada, Estepona, Málaga, Spain, on 11 August was not the seventh but the ninth for the WP as two unpublished records emerged from 27 October 2004 and 19 July 2005 at c 1000 km south-east of

559-560 Northern Harrier / Amerikaanse Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus hudsonius*, first-year, Tacumshin, Wexford, Ireland, 1 November 2010 (Killian Mullarney) **561** Green Heron / Groene Reiger *Butorides virescens*, first-year, Pentewan, Cornwall, England, 6 November 2010 (Steve Nutall)

562 Solitary Sandpiper / Amerikaanse Bosruiter *Tringa solitaria*, Seaton, Devon, England, 14 October 2010
(David Hutton)

563 Stilt Sandpiper / Steltstrandloper *Calidris himantopus*, first-year, Stjørdal, Nord-Trøndelag, Norway,
17 October 2010 (Christian Tiller)

564 Upland Sandpiper / Bartrams Rooter *Bartramia longicauda*, Santa Luzia, Tavira, Portugal, 3 October 2010 (*Menno van Duijn*) **565** Cinereous Vulture / Monniksgier *Aegypius monachus*, with Brown-necked Raven / Bruinnekraaf *Corvus ruficollis*, Bir Shalatein, Egypt, 15 October 2010 (*Benjamin Steffen*) **566** Namaqua Doves / Maskerduiven *Oena capensis*, El Gouna, Egypt, 2 October 2010 (*Edwin Winkel*)

567 Wallcreeper / Rotskruiper *Tichodroma muraria*, Sint Pietersberg, Maastricht, Limburg, Netherlands, 22 November 2010 (*Jan Geens*) **568** Blyth's Pipit / Mongoolse Pieper *Anthus godlewskii*, first-year, Berlenga island, Portugal, 13 October 2010 (*Magnus S Robb/The Sound Approach*) **569** Pacific Loon / Pacifische Parel-duiker *Cavia pacifica* (right), with Black-throated Loon / Parelduiker *G arctica*, Great Northern Loon / Ijsduiker *G immer* and Velvet Scoter / Grote Zee-eend *Melanitta fusca*, Tuusulanjärvi, Finland, 10 November 2010 (*Pekka Komi*) **570** American Bittern / Noord-Amerikaanse Roerdomp *Botaurus lentiginosus*, Treway Common, Cornwall, England, 6 November 2010 (*Gary Thoburn*)

Hierro, Canary Islands (cf Dutch Birding 32: 334, 2010). In Germany, the long-staying **Pygmy Cormorant** *Phalacrocorax pygmeus* near Nürnberg, Bayern, from February 2010 remained through November. An adult female **Eurasian Bittern** *Botaurus stellaris*, 'Elly', satellite-tagged on 17 June 2010 at Ilperveld, Noord-Holland, the Netherlands, migrated south, after it failed to raise chicks due to predation, via France (from 1 July to at least 18 August) to Africa, where it was first located in Western Sahara, Morocco, on 26 October, then along the border of Mauritania and Senegal on 28 October, and next in The Gambia on 5 November, 4836 km south from her breeding site (see www.roerdomp.info). By contrast, a male satellite-tagged at Ilperveld this spring moved little more than 100 km to the north-east during the same period to Oudega, Friesland, the Netherlands. An **American Bittern** *B. lentiginosus* in Cornwall, England, first stayed at Trewey Common on 28-31 October and then at Walmsley Sanctuary from 1 November; it was the first twitchable for Britain since 1991. A first-winter **Green Heron** *Butorides virescens* in the Lost Gardens of Heligan, Pentewan, Cornwall, from 6 October was still present in late November, looking set to winter. A first-winter **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* stayed at Hollingworth, Greater Manchester, England, from 3 to at least late November.

RAPTORS TO CRANES A comparison of photographs led to the conclusion that at least 11 **Rüppell's Vultures** *Gyps rueppellii* are present in southern Spain (it is requested to send photographs of individuals of this species in Iberia to rarezas@seo.org). At Bir Shalatein, Egypt, a **Cinereous Vulture** *Aegypius monachus* was photographed on 15 November. A first-year **Bateleur** *Terathopius ecaudatus* was reported at En Hakhosh, Heffer valley, Israel, on 13 October. A **Northern Harrier** *Circus cyaneus hudsonius* at Tacumshin, Wexford, from 30 October to at least 13 November was the first for Ireland. A hybrid **Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle** *Aquila clanga x pomarina* stayed at Lista, Vest-Agder, Norway, on 3-22 September. The first **Amur Falcon** *Falco amurensis* for Greece at Antikythira, Batoudiana, on 13 May 2003 was published in the 2009 annual report of the Greek rarities committee (http://files.ornithologiki.gr/docs/rarities/annual_report_2009_en.pdf). The first **Common Moorhen** *Gallinula (chloropus) chloropus* for North America was photographed and collected on Shemya Island, Outer Aleutians, Alaska, on 14 October (this Eurasian taxon is split by the South American Checklist Committee of the American Ornithologists' Union; <http://birding.typepad.com/peeps/2010/10/common-moorhen-shemya-island-alaska.html>). An **American Coot** *Fulica americana* was discovered on The Mullet, Mayo, Ireland, on 15 November. The number of breeding pairs of **Common Crane** *Grus grus* in northern Germany increased from 700 in 1978 to 7000 in 2009, with a marked growth since the mid-1990 and an extension of the distribution range by c 80% in, eg, Niedersachsen and Schleswig-Holstein, and in addition isolated pairs now breeding as far as Bayern (cf Vogelwelt 131: 75-92, 2010). This summer, a record three pairs bred at Fochte-

loërveen, Drenthe/Friesland, producing four fledglings, while a fourth non-breeding pair was also present; the species breeds since 10 years in the Netherlands and by now 22 young fledged. In Norfolk, England, 28 were counted near Waxham in October and several were seen elsewhere in this and neighbouring counties, all presumably relating to local breeders. An unringed first-year **Demoiselle Crane** *G. virgo* flying over Den Haag and Maasvlakte, Zuid-Holland, on 9 October was probably the same individual as the one in France at Saint-Josse, Pas-de-Calais, on 13-16 October and c 300 km further south in the polders west of Couesnon at Baie du Mont Saint-Michel, Manche, on 1-9 November.

WADERS A **Black-winged Pratincole** *Glareola nordmanni* was photographed at El Gouna, Egypt, on 9 October. **Sociable Lapwings** *Vanellus gregarius* were present in Thüringen, Germany, from 24 September to at least 7 October; at Saulas, Loir-et-Cher, France, on 26 September; at Zagórze, Zachodniopomorskie, Poland, on 27 September; at Varennes-sur-Seine, Seine-et-Marne, France, on 2-4 October; at Verrebroek, Oost-Vlaanderen, Belgium, on 7 October; at Kardoskút, Hungary, on 11 October; at Nordermoor, Niedersachsen, Germany, on 4-5 November; and in Villars-les-Dombes, France, on at least 12-13 November. In India, four were found at Tal Chhapar Wildlife Sanctuary in Rajasthan on 24 October and c 90 were present in central Gujarat by mid-November (www.birdlife.org/sociable-lapwing/2010/10/sociable-lapwings-arrive-in-india/). New 2 g geolocator tracking devices strapped on legs of **Red Knots** *Calidris canutus* in May 2009 produced amazing results (published in International Wader Group bulletin). The birds appeared to fly 26 715 km back and forth between the tip of South America and the Arctic, possibly the longest migration on the planet. One individual completed a non-stop 6-day marathon flight of more than 8000 km across the Amazon rain forest and the Caribbean to North Carolina, USA. Another individual detoured 997 km to avoid a tropical storm. In England, a **Semipalmated Sandpiper** *C. pusilla* occurred at Abberton Reservoir, Essex, on 3-9 October. A **Little Stint** *C. minuta* at Viðareidi on 29 September was (only) the fifth for the Faeroes. The first **Baird's Sandpiper** *C. bairdii* for Cyprus was photographed at Ladies Mile, Akrotiri, on 2-3 December 2009 (Sandgrouse in press). Others were seen, eg, at Carrahan Strand, Kerry, Ireland, on 3 October; at Tacumshin on 10 October; at Holland Haven, Essex, on 7-21 October; at Nærlandsstranda and Håstranda, Rogaland, Norway, on 9-24 October (juvenile); and in Indre-et-Loire, France, on 16-17 October. **Sharp-tailed Sandpipers** *C. acuminata* occurred at Albufera de Valencia, Valencia, Spain, from 29 September to 3 October, north of Prunjepolder, Zeeland, the Netherlands, on 16 October and (possibly the same) on 10 November (juvenile), and at Rogerstown Estuary, Dublin, Ireland, on 16-17 October. A first-winter **Stilt Sandpiper** *C. himantopus* at Tangen, Halsøen, Nord-Trøndelag, from 16 October to 8 November was the third for Norway. If accepted, a juvenile **Spoon-billed Sandpiper** *Eurynorhynchus pygmeus* reported (and ap-

571 Black-throated Accentor / Zwartkeelheggenmus *Prunella atrogularis*, first-year, Ottenby, Öland, Sweden, 14 October 2010 (David Andersson)

572-573 Pied Bush Chat / Zwarte Roodborsttapuit *Saxicola caprata*, first-year male, Domarkobban, Kristiinankaupunki, Finland, 13 October 2010 (Kari Eisner)

574 Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 14 October 2010 (*René van Rossum*) **575** White-winged Lark / Witvleugelleeuwerik *Melanocorypha leucoptera*, Holmögadd, Västerbotten, Sweden, 23 September 2010 (*David Andersson*) **576** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witsuitharmsijs *Carduelis hornemanni hornemanni*, Fair Isle, Scotland, 24 October 2010 (*Rebecca Nason*)

577 Eastern Olivaceous Warbler / Oostelijke Vale Spotvogel *Iduna pallida*, Bigton, Mainland, Shetland, Scotland, 12 September 2010 (*Hugh Harrop*) cf Dutch Birding 32: 347, 2010

578 Daurian Shrike / Daurische Klauwier *Lanius isabellinus*, first-year, Spiggie, Mainland, Shetland, Scotland, 12 October 2010 (*Hugh Harrop*)

579 Northern Parula / Brilparulazanger *Parula americana*, Tiree, Argyll, Scotland, 29 September 2010 (Lee Gregory)
580 Alder Flycatcher / Elzenfeetiran *Empidonax alnorum*, first-year, Blakeney Point, Norfolk, England, 26 September 2010 (Vincent Legrand) **581** Chestnut-sided Warbler / Roestflankzanger *Dendroica pensylvanica*, first-year, Île de Sein, Finistère, France, 10 October 2010 (Daniel López Velasco)

582 Bobolink / Bobolink *Dolichonyx oryzivorus*, Flores, Azores, 20 October 2010 (*Laurens Steijn*) **583** Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, Linosa, Italy, 6 November 2010 (*Michele Viganò*) **584** American Redstart / Amerikaanse Roodstaart *Setophaga ruticilla*, Flores, Azores, 8 October 2010 (*Gerbrand Michielsen*) **585** Grey-cheeked Thrush / Grijswangdwerglijster *Catharus minimus*, Corvo, Azores, 17 October 2010 (*Kris De Rouck*)

parently watched at close-range) at Lugansk, Ukraine, on 4 September would be the first for the WP; there are two old claims including one allegedly shot (but specimen lost) at Molochniy Liman, Zaporozhye, on 20 August 1952. The first **Buff-breasted Sandpiper** *Tryngites subruficollis* for the United Arab Emirates stayed at the Dubai pivot fields on 7-10 November. An **Upland Sandpiper** *Bartramia longicauda* at Santa Luzia, Tavira, from 29 September to 2 October was the second for mainland Portugal. In England, (only) two juvenile **Spotted Sandpipers** *Actitis macularia* were present during October, including one in Scilly first on St Mary's from 14 September and then on St Agnes on 27-31 October. On 10-15 October, a juvenile **Solitary Sandpiper** *Tringa solitaria* stayed at Seaton, Devon, England. A juvenile **Greater Yellowlegs** *T melanoleuca* at Wissenkerke, Zeeland, on 17-26 October was the fourth for the Netherlands. A **Lesser Yellowlegs** *T flavipes* was photographed at Marikissa, The Gambia, on 13 October. There were four **Wilson's Phalaropes** *Phalaropus tricolor*

in Ireland from 28 September onwards and two in England.

GULLS TO TERNS In Belgium, an adult **Bonaparte's Gull** *Chroicocephalus philadelphia* was discovered at Gent, Oost-Vlaanderen, on 9 November. In October, singles were seen in England, Ireland and Wales. An adult **Franklin's Gull** *Larus pipixcan* in Derbyshire, England, from 28 October into November was likely to be the one first seen in Staffordshire on 15 July (see Dutch Birding 32: 270, 2010). In *Ornis Fennica* 87: 106-113, 2010, Henrik Kylin et al showed that the Congo basin appears to be an important wintering area for **Baltic Gulls** *L fuscus fuscus* which are dispersed widely but thinly throughout the large network of rivers; hence, this taxon's main wintering area covers an area from the Rift Valley westward into the Congo basin with only a small proportion of the population wintering on the East African coast. The sixth **Glaucous-winged Gull** *L glaucescens* for the WP at Århus, Midtjylland, Denmark, on

27 November 2009, 21 December 2009, 14-27 February 2010 and 27 August 2010 was seen again briefly on 4 and 10 October and from 14 November. If accepted, an adult **Thayer's Gull** *L. thayeri* photographed at Pitsea, Essex, on 6 November will be the first for England. A **Bridled Tern** *Onychoprion anaethetus* was photographed in Vieux-Boucau-les-Bains, Landes, France, on 9 November. It appears that many colour-rings of **Lesser Crested Tern** *Sterna bengalensis* from the two western-most of the three breeding sites in Libya (Gara island and Jeliana islet in Benghazi) were recovered recently in north-western Africa and western Africa while none was recovered from the easternmost Elba island; therefore, it has been suggested that the Elba birds may head east not west to mix with the Red Sea populations (Abdulmaula Hamza in litt). In France, one was seen at Saint-Malo, Ille-et-Vilaine, as late as 16 October. In Ireland, the returning **Forster's Tern** *Sterna forsteri* appeared in Galway in mid-November. The third or fourth for Portugal turned up in Peniche on 12 November.

DOVESTO NIGHTJARS **Oriental Turtle Doves** *Streptopelia orientalis* were seen at Østhasel, Vest-Agder, on 16-27 October (*S. o. meena*); at Jerusalem Bird Observatory, Israel, on 17 October; at Jahra, Kuwait, on 14 October; at Pivot fields, Kuwait, on 17 October; on Linosa, Pelagie islands, Italy, on 7-10 November (juvenile; first *meena* for Italy); and at Revadem, Judean plains, Israel, on 13 November. In Egypt, at least six different **Namaqua Doves** *Oena capensis* were photographed at El Gouna between 29 September and 9 October. On 4 November, a **Yellow-billed Cuckoo** *Coccyzus americanus* was found dead on South Uist, Outer Hebrides, Scotland. On 11 October, a **Common Nighthawk** *Chordeiles minor* was photographed at Horden, Durham, England.

TYRANT-FLYCATCHERS TO LONG-TAILED TITS The **Alder Flycatcher** *Empidonax alnorum* at Blakeney Point, Norfolk, England, from 25 September was not seen after 27 September; if accepted, it was the third for the WP. **Red-eyed Vireos** *Vireo olivaceus* were present on Ouessant, Finistère, France, on 18 September and 5, 10-11 (up to two) and 16 October; on Sein, Finistère, on 5-8 and 11 October; at Firkeel Glen, Cork, Ireland, on 6-12 October; at North Loch Eynort, South Uist, on 10-12 October (two); at Seaton Carew, Cleveland, England, on 11 October (trapped); on Dursey Island, Cork, on 12 October; on St Agnes, Scilly, England, on 14-18 October; at Firkeel, Cork, on 14-19 October; and at Dunkerque, Nord, France, on 21 October. In England, a first-winter **Brown Shrike** *Lanius cristatus* was photographed at Flamborough Head, East Yorkshire, on 7 November. **Daurian Shrikes** *L. isabellinus* occurred at Flekkerøy, Vest-Agder, on 26 September; at Gibraltar Point, Lincolnshire, England, on 10 October; at Scousbrough, Mainland, Shetland, on 12-16 October; and near Schweinfurt, Bayern, on 12 October. A **Lesser Grey Shrike** *L. minor* on Svínoy from 30 September to at least 9 October was the second for the Faeroes. A first-winter **Steppe Grey Shrike** *L. lahtora pallidirostris* stayed at Loch of Strathbeg, Aberdeenshire, Scotland, on 14-18 October. In Italy, a

dark **Desert Grey Shrike** *L. elegans algeriensis* was found on Lampedusa on 3 November. The **House Crow** *Corvus splendens* at Cobh, Cork, from 5 September stayed into November (cf Birding World 23: 390-393, 2010). In the Netherlands, a record 41 were counted at the species' stronghold at Hoek van Holland, Zuid-Holland, on 8 October. In Israel, two **Black-crowned Sparrow-Larks** *Eremopterix nigriceps*, three **Bimaculated Larks** *Melanocorypha bimaculata* and a few **Oriental Larks** *Alauda gulgula* were seen at K20 and Yotveta from 3 November. The 10th **Calandra Lark** *M. calandra* for Sweden turned up on Øland on 14 October and the second for Estonia at Saaremaa on 6 November. The **White-winged Lark** *M. leucoptera* on Holmögd, Västebotten, Sweden, stayed from 20 September to 13 October. On 3 October, up to 15 **Plain Martins** *Riparia paludicola* were seen at Oued Loukkos, Larache, Morocco; the species' northernmost breeding record was documented for this site in the winter of 2007/08 (Dutch Birding 31: 304-306, 2009). In the Netherlands, an unprecedented influx of more than 600 **White-headed Long-tailed Tits** *Aegithalos caudatus caudatus* (of which 60 were trapped) started on 14 October and lasted through November. Similarly, an exceptional influx occurred in Ukraine in October (Birding World 23: 448, 2010).

WARBLERS TO TREECREEPERS A **Pallas's Leaf Warbler** *Phylloscopus proregulus* ringed at Warns, Nijefurd, Friesland, the Netherlands, on 27 October was trapped 450 km to the north-west in Whitby, North Yorkshire, England, on 31 October. Between Sicily and North Africa, six **Yellow-browed Warblers** *P. inornatus* were seen on Linosa and one on Lampedusa between 28 October and 5 November. In Malta, a **Marmora's Warbler** *Sylvia sarda* was present at Comino on 27-30 October and a **Rüppell's Warbler** *S. rueppellii* at Clapham Junction from 27 September to 3 October. It is unclear whether a **Dartford's Warbler** *S. undata* on St Martin's, Scilly, on 13 October belonged to the north-western subspecies *S. u. dartfordiensis*. In France, a **Spectacled Warbler** *S. conspicillata* stayed on Sein on 13-15 October. In Shetland, **Pallas's Grasshopper Warblers** *Locustella certhiola* turned up on Out Skerries on 8 October and on Fetlar on 9 October; others were at Whitburn, Durham, on 9 October and (trapped) at Häradskär, Östergötland, on 12 October (second for Sweden; cf Dutch Birding 32: 347, 2010). In Shetland, **Lanceolated Warblers** *L. lanceolata* were seen on Foula on 28 September; on Fair Isle on 2-3 October; on Unst on 6-7 October; and on Out Skerries on 9 October. A **Melodious Warbler** *Hippolais polyglotta* on Svínoy from 30 September to at least 9 October was the third for the Faeroes. The fourth **Eastern Olivaceous Warbler** *Iduna pallida* for France was reported on Yeu, Vendée, on 11 October. In Shetland, **Sykes's Warblers** *I. rama* occurred at Quendale, Mainland, on 2 October, at Channerwick, Mainland, on 3-9 October, and on Fetlar on 6 October. The second for France was on Sein on 9 October. **Paddyfield Warblers** *Acrocephalus agricola* were found, eg, at Quendale on 27 September; on Foula on 30 September; at Loop Head, Clare, on 10-11 October (fifth for Ireland); and on Sein

586 Red-eyed Vireo / Roodoogvireo *Vireo olivaceus*, Dunkerque, Nord, France, 21 October 2010
(Thierry Tancrez)

587 Swainson's Thrush / Dwerglijster *Catharus ustulatus*, Île de Sein, Finistère, France, 9 October 2010
(Daniel López Velasco)

588 Myrtle Warbler / Mirtezanger *Dendroica coronata*, Þorlákshöfn, Iceland, 6 October 2010
(Yann Kolbeinnsson)

589 Buff-bellied Pipit / Amerikaanse Waterpieper *Anthus rubescens rubescens*, Île de Sein, Finistère, France,
10 October 2010 (Daniel López Velasco)

590 Cedar Waxwing / Cederpestvogel *Bombycilla cedrorum*, first-year, Corvo, Azores, 19 October 2010 (David Monticelli) **591** Northern Flicker / Gouden Grondspecht *Colaptes auratus*, Corvo, Azores, 26 October 2010 (Vincent Legrand) **592** Belted Kingfisher / Bandijsvogel *Megaceryle alcyon*, Paul de Praia, Terceira, Azores, 25 October 2010 (David Monticelli)

on 12-13 October. At least six **Blyth's Reed Warblers** *A dumetorum* were seen in Scotland and two in England, while others were, eg, at Castricum, Noord-Holland, (trapped) on 1 October and on Utsira, Rogaland, on 11 October. An adult **Moustached Warbler** *A melanopogon* trapped (wing 59 mm) and photographed at Übersyren on 7 October was the first for Luxembourg. A **Wallcreeper** *Tichodroma muraria* discovered at Sint Pietersberg, Maastricht, Limburg, on 22 November was the second for the Netherlands. The first **Short-toed Treecreeper** *Certhia brachydactyla* for Latvia was trapped at Pape on 12 September.

THRUSHES TO FLYCATCHERS In Germany, a **White's Thrush** *Zoothera aurea* was reported at Cuxhaven, Niedersachsen, on 11 October. In Outer Hebrides, **Hermit Thrushes** *Catharus guttatus* were seen on Barra on 9-11 and 14-16 October and on South Uist on 10 October. In Shetland, **Swainson's Thrushes** *C ustulatus* were found on Fair Isle on 15 September and at Levenwick, Mainland, on 3 October. The fifth for France was on Sein on 7-15 October. On 5 October, a **Grey-cheeked Thrush** *C minimus* was picked up dead on Ouessant and, on 19 October, one turned up on St Martin's, Scilly. The third **Eyebrowed Thrush** *Turdus obscurus* for Israel was found at Rose Garden, Jerusalem, on 16 November. If accepted, a **Dusky Thrush** *T eunomus* at Tuhka-allas, Kemi, on 2 November will be the eighth for Finland. **Black-throated Thrushes** *T atrogularis* were present, eg, at Melvich, Highland, Scotland, on 2 October (trapped; first-winter); at Scalloway, Shetland, on 10 October; at Kirkwall, Orkney, on 16 October; at Skagen, Nordjylland, Denmark, on 20-25 October; and on Fair Isle on 23-28 October (first-winter male). A first-winter **American Robin** *T migratorius* remained at Turf, Devon, from 10 November onwards. A **Rufous-tailed Robin** *Luscinia sibilans* picked up dead at the North Ronaldsay Bird Observatory, Orkney, on 2 October was the second for Scotland and the third for the WP; previous ones were on Fair Isle on 23 October 2004 and at Białystok sewage works, Poland, on 30-31 December 2005. From late September into November, a record influx of **Red-flanked Bluetail** *Tarsiger cyanurus* occurred in western Europe, with c 30 individuals in Britain (including the second for Wales); one in Denmark (at Gedser, Falster, on 9 October); one in the Faeroes (on Suðuroy on 15 October); two in France; c five in Germany; one on Linosa, Italy, on 5-6 November; one on Cape Clear, Cork, on 12 October (the second for Ireland); one in Lithuania; the first three for Hungary (all trapped); four in the Netherlands (including two within 24 h trapped at Bloemendaal, Noord-Holland); 15 in Norway (including four on Utsira on 8 October); one adult male found dead in Poland; and at least 12 in Sweden. A male **Moussier's Redstart** *Phoenicurus moussieri* trapped on Linosa in mid-October was the seventh for Italy. The first **Pied Bush Chat** *Saxicola caprata* for Finland (and Europe apart from Cyprus) was a first-winter male *S c rossorum* on Domarkobban off Kristiinankaupunki on 9-17 October. **Isabelline Wheatears** *Oenanthe isabellina* were found on Cabrera, Balearic

Islands, on 8-9 October (first), at Baldaio, Galicia, on 2 November and at Lowestoft, Suffolk, England, on 10 October. **Pied Wheatears** *O pleschanka* were found on North Ronaldsay on 10-13 October, on St Mary's on 12 October (first-winter male), and at Westkapelle, Zeeland, on 25 October. A bird labelled as **Pied Wheatear** and shot on Helgoland, Schleswig-Holstein, on 9 May 1867 has been re-identified as the first **Cyprus Wheatear** *O cypriaca* for Germany and western Europe (cf Bird Study 57: 396-400, 2010). In England, a **Western Black-eared Wheatear** *O hispanica* occurred on St Mary's on 9-13 October. The second-year male **White-crowned Wheatear** *O leucopyga* at Wremen, Cuxhaven, from 28 August was found dead on 10 November, possibly killed by a cat. The seventh **Rufous-tailed Rock Thrush** *Monticola saxatilis* for Denmark (and the first since 1996) was a male on Fanø on 12 October; it may have been the same individual as the one on Ameland, Friesland, on 26 October, which constituted the 11th for the Netherlands and the first in autumn. A **Spotted Flycatcher** *Muscicapa striata* photographed at Fajã Grande, Flores, was the first for the Azores. A record 23 **Red-breasted Flycatchers** *Ficedula parva* occurred in Italy between 22 October and 11 November.

ACCENTORS TO PIPITS A first-winter **Black-throated Accentor** *Prunella atrogularis* at Ottenby, Öland, on 10-15 October was the third for Sweden. The first for Slovakia was trapped at Drienovec on 30 October. The second for Israel was trapped at Netiv Halamd'he, Judean foothills, on 8 November and retrapped on 11 November, and the third was found at Nafha, central Negev, on 11 November (the first was in 1982). A **Blyth's Pipit** *Anthus godlewskii* sound-recorded on Berlenga island on 12-13 October was the second for Portugal and the most westerly ever. A first-winter in Västerbotten on 16-23 October was the 15th for Sweden. The fifth and sixth **Olive-backed Pipits** *A hodgsoni* for Italy were at Piani di Spagna, Como, on 23 October and on Linosa on 30 October. In Norway, a **Pechora Pipit** *A gustavi* was found at Træna, Nordland, on 1 October. The third for the Faeroes was photographed at Sandavágur on 7 October. **American Buff-bellied Pipits** *Anthus rubescens rubescens* were present on Fair Isle on 20-30 September; at Yesnaby, Orkney, on 27 September; at Esha Ness, Mainland, from 28 September to 11 October; at Slyne Head, Galway, Ireland, on 2-3 October; at Sandgerði on 4-6 October and 6 November (26th and 27th for Iceland); on Sein on 8-11 October (second for France); at Pilmore, Cork, on 12 October; on Suðuroy on 16 October (first for Faeroes); at Clonea Strand, Waterford, Ireland, from 17 October to at least mid-November; at Carne, Wexford, from 30 October into November; and at Belmullet, Mayo, from 15 November.

FINCHES TO AMERICAN WARBLERS A record 83 360 **Eurasian Siskins** *Carduelis spinus* were counted at Falsterbo, Skåne, Sweden, on 7 October, which is at level with the highest seasonal total ever. In Orkney and Shetland, **Hornemann's Redpolls** *C hornemanni hornemanni* arrived earlier than Coues's Redpolls *C h exilipes*

593 Scarlet Tanager / Zwartvleugeltangare *Piranga olivacea*, first-winter male, Corvo, Azores, 10 October 2010
(David Monticelli)

594 Common Yellowthroat / Gewone Maskerzanger *Geothlypis trichas*, Corvo, Azores, 12 October 2010
(David Monticelli)

595 Lincoln's Sparrow / Lincolns Gors *Melospiza lincolnii*, Corvo, Azores, 13 October 2010 (David Monticelli)

596 Bobolink / Bobolink *Dolichonyx oryzivorus*, Lanzarote, Canary Islands, 21 October 2010 (Juan Sagardía)

597 Northern Waterthrush / Noordse Waterlijster *Seiurus noveboracensis*, Corvo, Azores, 7 October 2010 (Vincent Legrand)

as in most years, with the first four on 19 September, eight in the rest of September and a further five in October, one staying as late as 29 October and one on 4 November. In addition, single Hornemann's lingered on Brownsman, Farne Islands, Northumberland, England, from 24 September to 2 October and at Húsavík, Iceland, on 20-26 October. A **Coues's Redpoll** on Svínøy in October was the fourth for the Faeroes. On Lampedusa, a **Trumpeter Finch** *Bucanetes githagineus* was seen on 12 November. **Common Rosefinches** *Carpodacus erythrinus* on Berlenga on 15 October and at Viamoura on 20 October were the fourth and fifth for Portugal. In Iceland, 11 in October bring the year's total to a record 23. At least 33 **Pine Grosbeaks** *Pinicola enucleator* on Utsira on 6 November constituted the second record for Utsira (the previous one was on 6 November 2000). A first-year **Chestnut Bunting** *Emberiza rutila* trapped on Utsira on 5 October was the second for Norway; the first was trapped on 13-15 October 1974 also on Utsira. On 8-11 October, a **Bobolink** *Dolichonyx oryzivorus* occurred on Skomer, Pembrokeshire, Wales. The first for the Canary Islands was photographed on Lanzarote on 21 and 23 October. The first-year female **Northern Parula** *Parula americana* on Tiree, Argyll, Scotland, from 25 September was not seen after 29 September. The first **Chestnut-sided Warbler** *Dendroica pensylvanica* for France was photographed on Sein on 11 October. **Myrtle Warblers** *D. coronata* occurred at Þorlákshöfn, Iceland, on 4-9 October and (two) in Ireland on Cape Clear on 5-13 October and at Inismore, Galway, on 10-11 October. The second **Common Yellowthroat** *Geothlypis trichas* for Iceland stayed on Heimaey from 30 September to 5 October. The first for Portugal (and the country's first American passerine) was trapped at Vilamoura on 18 October.

AZORES As in previous autumns, many Nearctic vagrants turned up in the Azores (cf Dutch Birding 32: 299-315, 2010). Among the rarest were two male **Wood Ducks** *Aix sponsa* (on Flores from 19 October into November), a few **Double-crested Cormorants** *P. auritus* (eg, on Corvo from 4 October), an **American Great Egret** *Casmerodius albus egretta* (on Pico on 4 November), two **Great Blue Herons** *Ardea herodias* (on Corvo throughout the period and on Flores on 12 October), two long-staying **Pied-billed Grebes** (on São Miguel through October into November), a **Western Sandpiper** *C. mauri* (on Terceira on 1 October), two **Upland Sandpipers** (on Flores on 4 October), an **American Black Tern** *Chlidonias niger surinamensis* (on São Miguel from 10 October), a total of five **Yellow-billed Cuckoos** (on Corvo and Flores), a **Black-billed Cuckoo** *C. erythrophthalmus* (on Corvo on 24 October), two **Belted Kingfishers** *Megasceryle alcyon* (on Pico on 16 September and at Paul da Praia, Terceira, from 29 September into November), a hard-to-see **Northern Flicker** *Colaptes auratus* (on Corvo on 15-28 October: first for the Azores

and second for the WP after one in Denmark on 18 May 1972), a total of six **Red-eyed Vireos**, an **American Cliff Swallow** *Petrochelidon pyrrhonota* (on Terceira on 9 October), a **Cedar Waxwing** *Bombicilla cedrorum* (a first-year on Corvo on 11-19 October and probably the same on Flores on 23 October: first for the Azores), two **Grey Catbirds** *Dumetella carolinensis* (on Flores on 7 and 12 October: firsts for the Azores), a **Hermit Thrush** (on Flores on 12 October), a **Grey-cheeked Thrush** (on Corvo on 15-19 October), a total of eight **Buff-bellied Pipits**, a **Summer Tanager** *Piranga rubra* (on Corvo on 14 October: second for the Azores and third for the WP), up to two **Scarlet Tanagers** *P. olivacea* (on Corvo on 9-10 October), up to five **Rose-breasted Grosbeaks** *Pheucticus ludovicianus* (on Flores on 11-17 October), four **Indigo Buntings** *Passerina cyanea* (up to two on Corvo on 8-16 October, one on Flores on 11 October and one on Corvo on 27 October), a **Lincoln's Sparrow** *Melospiza lincolni* (on Corvo on 12-13 October: first for the Azores and the WP), a **White-crowned Sparrow** *Zonotrichia leucophrys* (on Corvo on 26-27 October: third for the Azores), up to seven **Bobolinks** (on Corvo and Flores), up to two **Baltimore Orioles** *Icterus galbula* (on Corvo on 8-19 October), two **Black-and-white Warblers** *Mniotilta varia* (on Corvo on 5-11 October and on Flores on 5 October), a **Tennessee Warbler** *Vermivora peregrina* (on Flores on 7 October: second for the Azores), a **Northern Parula** (on Corvo on 2-3 October), an **American Yellow Warbler** *D. petechia* (on Corvo on 3-4 October), a **Blackpoll Warbler** *D. striata* (on Corvo on 13 October), two **American Redstarts** *Setophaga ruticilla* (on Flores on 8-11 October and on Corvo on 14-15 October), a **Northern Waterthrush** *Seiurus noveboracensis* (on Corvo on 5-12 October) and a **Common Yellowthroat** (on Corvo on 12-13 October).

For a number of reports, Birding World, Birdwatch, Ornithos, www.birdguides.com, www.netfugl.dk and www.trektellen.nl were consulted. We wish to thank Peter Adriaens, Peter Alfrey, Max Berlijn, Benjamin Bigot, Richard Bonser, Rolf Christensen, José Luis Copete, Andrea Corso (Italy), Peter Cowan, Pierre-André Crochet, Marten van Dijk, Charles Duncan, Enno Ebels, Juan Carlos Epifanio, Tobias Epple, Lee Evans, Amine Flitti, Tommy Frandsen, Raymond Galea (Malta), Steve Gantlett, Barak Granit, Geert Groot Koerkamp, Marcello Grussu, Ricardo Gutiérrez (Spain), Ohad Hatzofe, Arne Hegemann, Martin Helin, João Jara (Portugal), Henk van der Jeugd, Bharat Jethva, Richard Klim, Szabolcs Kókay, Yann Kolbeinsson, Pekka Komi, Vincent Legrand, André van Loon, Ferran López, Gerbrand Michiels (Azores), Karlis Millers, Richard Millington, Dominic Mitchell (www.birdingetc.com), Geir Mobakken (Utsira), Nial Moores, Killian Mullarney, Taej Mundkur, Silas Olofson (Faeroes), Gerald Oree, Gert Ottens, Yoav Perlman (IRDC), René Pop, Magnus Robb, Owen Roberts, René van Rossum, Luciano Ruggieri, Juan Sagardia, Michael Sammut, Antonio Sandoval, Michael Schmitz, Itai Shanni, Roy Slaterus, Benjamin Steffen, Jugal Tiwari, Gerard Troost, Edwin Winkel, Rik Winters, Pim Wolf and Peter van Zwol for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(arnoud.vandenberg@planet.nl)

Marcel Haas, Helmweg 12C, 1759 NE Callantsoog, Netherlands (zoodauma@gmail.com)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2010**, maar ook enkele waarnemingen uit november zijn verwerkt. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt. Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, p/a Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, Nederland, e-mail cdna@dutchbirding.nl. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die verkrijgbaar zijn via de website van de DBA op www.dutchbirding.nl of bovenstaand adres.

Na influxen van Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra*, Grauwe Franjepoot *Phalaropus lobatus* en Sperwergrasmus *Sylvia nisora* – die in september en oktober nog na-ijlden – was het nu de beurt aan andere soorten om te pieken. Zo bleek het een goed najaar voor IJsgors *Calcarius lapponicus* en tekenden zich omvangrijke invasies af van Pestvogel *Bombycilla garrulus* en Witkopstaartmees *Aegithalos caudatus caudatus*. Daarnaast verschenen ook onder meer Taigaboomkruiper *Certhia familiaris familiaris* in hogere aantallen dan gebruikelijk. Stormen

kwamen veelal uit het zuidwesten en nauwelijks uit het westen of noordwesten, met magere aantallen zeevogels als resultaat. Langs Atlantische kusten van Europa werden flinke aantallen Amerikaanse steltlopers gezien en ook Nederland pikte daar een graantje van mee.

GANZEN TOT STORMVOGELTJES De grootste groep **Dwergganzen** *Anser erythropus* bevond zich al op 3 oktober bij Tibma, Friesland, en telde 76 exemplaren. Op 8 oktober kwam een groep van 20 vanaf zee aanvliegen bij Camperduin, Noord-Holland, om neer te strijken in de nabijgelegen polder. Op 3 oktober vloog het spectaculaire aantal van 35 929 **Kolganzen** *A. albifrons* over de Eemshaven, Groningen, en een dag later passeerden er maar liefst 40 430 de Kardingebult bij Groningen, Groningen: een ongewoon vroege piek voor deze soort. De eerste serieus te nemen **Roodhalsgans** *Branta ruficollis* verscheen op 3 oktober op Terschelling, Friesland. Daarna volgden solitaire exemplaren op nog zeker vijf andere plaatsen. In de tweede helft van oktober werd op een handvol plekken in het Waddengebied en de Delta ongeveer hetzelfde aantal **Witbuikrotganzen** *B. hrota* gezien. Vanaf 9 oktober verschenen solitaire **Zwarte Rotganzen** *B. nigricans* in Friesland op Ameland, Schiermonnikoog en Terschelling. Op c zes plekken in het midden van het land werden **Witoogeenden** *Aythya nyroca* opgemerkt. Twee exemplaren doken in de laatste dagen van oktober

598 Grote Geelpootruiter / Greater Yellowlegs *Tringa melanoleuca*, eerstejaars, Colijnsplaat, Zeeland, 18 oktober 2010 (*Theodoor OV Muisse*)

weer eens op in Botshol bij Abcoude, Utrecht. Het mannetje **Buffelkoopeend** *Bucephala albeola* van Barendrecht, Zuid-Holland, keerde op 9 oktober voor de zevende achtereenvolgende winter terug naar de Gaatkensplas. Vanaf 16 oktober tot in november verbleef een mannetje **Amerikaanse Wintertaling** *Anas carolinensis* bij Dijkmanshuizen op Texel, Noord-Holland. Mogelijk betrof het dezelfde vogel als van afgelopen winter. Op c 13 plekken langs de kust werden in oktober langsvliegende of kort verblijvende **Ijsduikers** *Gavia immer* waargenomen, waaronder enkele adulte in zomerkleed, zoals op 19 oktober om 09:45 langs Noordwijk, Zuid-Holland, en om 11:40 langs Scheveningen, Zuid-Holland. Langsvliegende **Geelsnavelduikers** *G. adamsii* werden op 11 oktober gezien vanaf Rottumeroog, Groningen, en op 17 oktober langs Noordwijk. Tijdens trektellingen werden een kleine 250 **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* waargenomen. De enige van een donkere vorm vloog op 25 september langs Westkapelle, Zeeland. Op 19 oktober vloog een **Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel** *Calonectris borealis/diomedea* in zuidelijke richting langs Egmond aan Zee, Noord-Holland. Er werden c 1000 **Gauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus* gemeld. De piek was kort maar krachtig, met c 850 exemplaren tussen 15 en 19 september. Topaantallen werden vooral op 16 september gezien, zoals 188 langs Westkapelle en 139 langs Terschelling. Tevens werden er in totaal c 140 **Noordse Pijlstormvogels** *P. puffinus* geteld, waarvan een groot deel eveneens rond half september. Verliep de zomer vrij tam voor **Vale Pijlstormvogels** *P. mauretanicus*, in de herfst was dat wel anders! Na vier exemplaren in september werden er in oktober door trektellers tussen Den Haag, Zuid-Holland, en Den Helder, Noord-Holland, maar liefst 43 genoteerd, waaronder 19 langs Camperduin. De zeven die op 10 oktober binnen een uur langs Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, vlogen betekenden een landelijk telpostrecord. **Stormvogeltjes** *Hydrobatus pelagicus* werden op 13 en 25 september (twee) gezien langs Westkapelle; op 16 september langs Bloemendaal aan Zee, Noord-Holland; op 22 oktober langs Katwijk aan Zee; en op 24 oktober langs Scheveningen en Terschelling. In totaal werd het karige totaal van c 120 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* genoteerd in de boekjes van trektellers.

REIGERS TOT VALKEN Op een zevental plekken in het midden van het land werden **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* waargenomen. Een ongeringde onvolwassen vogel die vanaf 27 augustus tot 18 september bij een viskwekerij bij Maurik, Gelderland, verbleef trok de meeste bezoekers. Een **Ralreiger** *Ardeola ralloides* werd op 13 oktober gemeld bij Gouda, Zuid-Holland, maar vervolgens niet teruggevonden. **Koereigers** *Bubulcus ibis* lieten zich zien op 8 september bij Nieuw-Lekkerland, Zuid-Holland; op 19 september bij Zoeterwoude, Zuid-Holland; op 2 en 5 oktober bij het Harderbroek bij Zeewolde, Flevoland; op 20 oktober bij de Braakman bij Terneuzen, Zeeland (drie); en op 22 en 30 oktober bij Westkapelle. Na hoge aantallen **Zwarte Ooievaars** in augustus bleef de soort nog lang goed vertegenwoordigd: alleen de trektellers noteerden er in deze periode al 45.

De laatste werden gemeld tot 20 oktober op Texel en op 25 oktober boven Grave, Noord-Brabant. Een **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* verbleef op 22 en 26 oktober in de omgeving van Schoorl, Noord-Holland. Daarna volgde een melding op 3 november bij Zaandam, Noord-Holland. Tot half oktober werden nog c 25 **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* gemeld, merendeels in de oostelijke helft van het land. Op 3 oktober vond opvallende doortrek van **Rode Wouwen** *M. milvus* plaats. Alleen trektellers meldden al 62 exemplaren, waaronder negen over De Hamert, Limburg, en acht over de Loozerheide bij Weert, Limburg. Het totaal voor de trektelposten lag in deze periode op een stevige 241. Een **Slangenarend** *Circus gallicus* vloog op 9 oktober om 11:50 over telpost Springertuin bij Ouddorp, Zuid-Holland, en om 13:05 over De Banjaard aan de voet van de Oosterscheldekering, Zeeland. Een twitchbare juveniele **Steppekiekendief** *Circus macrourus* verblijdde veel vogelaars van 2 tot 7 oktober in de omgeving van Camperduin en Petten in Noord-Holland. Andere exemplaren werden gemeld op 4 oktober bij Hilversum, Noord-Holland, en op 8 oktober op Terschelling. De 387 **Sperwers** *Accipiter nisus* die op 3 oktober langs De Vulkaan bij Den Haag trokken betekenden een landelijk telpostrecord. Daarmee sneuvelde het 13 jaar oude record van De Nolle bij Vlissingen, Zeeland (325). Een deel van de spectaculaire aantallen **Buizerds** *Buteo buteo* die voorbij Falsterbo in Zuid-Zweden trokken bereikte Nederland. Vooral op 16 oktober was het raak, met onder meer 1075 exemplaren over telpost Oelemars bij Losser, Overijssel (Nederlands telpostrecord). Gedurende de gehele periode werden ruim 17 000 doortrekkers genoteerd, iets meer dan de totalen van deze periode van 2008 en 2009 bij elkaar opgeteld. Trektellers gaven samen tevens 13 **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla*, negen **Gauwe Kiekendieven** *C. pygargus*, het in vergelijking met andere jaren hoge aantal van 42 **Ruigpootbuizerds** *B. lagopus*, 216 **Visarenden** *Pandion haliaetus* (met opvallend weinig meldingen in Noord- en Zuid-Holland) en ruim 600 **Smellekens** *Falco columbarius* door. Tot half oktober werden c 25 **Roodpootvalken** *F. vespertinus* geregistreerd, al klonken niet alle meldingen even overtuigend. Opvallend was de melding van zes op 22 september langs telpost Eltenberg bij Elten, Gelderland. Vrij late exemplaren werden gefotografeerd op 3 oktober op Vlieland, Friesland, en bij Laren, Noord-Holland, en op 6 oktober bij Heerjansdam, Zuid-Holland.

RALLEN TOT STRANDLOPERS Afgaand op het aantal ringvangsten waren **Porseleinhoenders** *Porzana porzana* dit najaar schaars. Er werden in september slechts 11 exemplaren geringd op vier plaatsen langs de kust. Het najaarstotaal vanaf 1 juli kwam daarmee op een magere 18; in dezelfde periode in 2006-09 werden jaarlijks 30-39 exemplaren geringd en in 2005 zelfs 55. Er werden twee juveniele **Kwartelkoningen** *Crex crex* binnengebracht bij vogelaars in Zuid-Holland: één rond 15 september bij De Wulp in Den Haag en de andere op 6 oktober bij Vogelklas Karel Schot in Rotterdam. Daarnaast was er op 29 september nog een veldwaarneming op Terschelling. In oktober werden door trektellers in het

599 Jufferkraanvogel / Demoiselle Crane *Grus virgo*, eerstejaars, Westduinpark, Den Haag, Zuid-Holland, 9 oktober 2010 (*Garry Bakker*) **600** Middelste Bonte Specht / Middle Spotted Woodpecker *Dendrocopos medius*, Hollum, Ameland, Friesland, 25 september 2010 (*Geert Lamers*) **601** Bijeneters / European Bee-eaters *Merops apiaster*, Dijkwielen, Wieringermeer, Noord-Holland, 5 september 2010 (*Jankees Schwiebbe*)

oosten van het land een kleine 800 overvliegende **Kraanvogels** *Grus grus* doorgegeven. Op 9 oktober werd in Zuid-Holland een ongeringde, juveniele **Jufferkraanvogel** *C. virgo* achtereenvolgens gezien boven Meijendel (13:35), De Vulkaan (13:55), de Maasvlakte (14:25) en het Oostvoornse Meer (14:30). De vogel werd gedetermineerd aan de hand van de foto's die op De Vulkaan werden gemaakt. Waarschijnlijk dezelfde vogel dook op 13 oktober op in Pas-de-Calais langs de noord-westkust van Frankrijk. In september werden van 12 telposten in totaal 19 **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* gemeld. Het aantal pleisteraars was niet om over naar huis te schrijven; de enige die de nodige bezoekers trok deed dat op 11 en 12 september bij Schipluiden, Zuid-Holland. Een juveniele **Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominica* werd op 6 oktober kort gemeld bij Groet, Noord-Holland. Mogelijk dezelfde adulte **Aziatische Goudplevier** *P. fulva* die zich van 17 tot 30 augustus in de omgeving van Oudeschild op Texel ophield, werd daar ook tussen 11 en 17 oktober opgemerkt. Een **Bonapartes Strandloper** *Calidris fuscicollis* werd op 9 oktober gedurende enkele minuten waargenomen bij Oudeschild op Texel. Op c. zeven plekken verspreid over het land liepen tot 20 oktober nog **Gestreepte Strandlopers** *C. melanotos*. Het opmerkelijkst was de juveniele die op 19 september werd gefotografeerd in het Bargerveen bij Emmen, Drenthe, op minder dan 200 m van de Duitse grens. Een juveniele **Siberische Strandloper** *C. acuminata* werd op 16 oktober gedurende enkele minuten waargenomen in de Prunjepolder bij Serooskerke, Zeeland. Op 10 november werd waarschijnlijk dezelfde wederom kortstondig gezien ten oosten van Serooskerke. Na de hoge aantallen **Breedbekstrandlopers** *Limicola falcinellus* in juli en augustus werden er tot 19 september nog exemplaren gezien op zeven plekken in het Waddengebied en de Delta. **Blonde Ruiters** *Tryngites subruficollis* werden waargenomen op 7 oktober bij Westkapelle (overvliegend); op 9 en 10 oktober in De Slufter op Texel; op 10 oktober bij Buren op Ameland en in de Dordtse Biesbosch, Zuid-Holland (overvliegend); en op 13 oktober op de Slikken van Flakkee bij Dirksland, Zuid-Holland. Een **Poelsnip** *Gallinago media* werd op 9 oktober tweemaal opgestoten nabij telpost De Nolle bij Vlissingen. **Grote Grijs Snippen** *Limnodromus scolopaceus* verbleven nog van 28 augustus tot 4 september bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, Groningen, en van 14 tot 24 oktober in de Prunjepolder. Een knappe vondst was die van een juveniele **Grote Geelpootruiter** *Tringa melanoleuca* die zich van 17 tot 26 oktober ophield bij Colijnsplaat op Noord-Beveland, Zeeland. Het betreft het vierde geval, na twee in 1995 en één in 2004. Er werd nog een handvol **Poelruiters** *T. stagnatilis* gemeld maar deze waren voor slechts weinigen weggelegd. Na recordaantallen **Grauwe Franjepoten** in augustus en september werden tot ver in oktober nog exemplaren gezien op een achttal plekken in het noorden en zuidwesten. Na een eerste **Rosse Franjepoot** *P. fulicarius* op 25 september langs de Afsluitdijk, Noord-Holland, werden in oktober 17 doortrekkers gemeld. De opmerkelijkste was een exemplaar in het binnenland, van 17 tot 19 oktober bij Bunschoten, Utrecht.

JAGERS TOT ALKEN In deze periode werden door trektellers c. 150 **Middelste Jagers** *Stercorarius pomarinus* genoteerd, waarvan ruim een derde langs Westkapelle. De enige goede dag voor **Kleine Jagers** *S. parasiticus* was 25 september, met onder meer 119 langs Westkapelle. Een binnenlandwaarneming betrof een overvliegende op 3 september bij Groesbeek, Gelderland. Er werden nog c. 35 **Kleinste Jagers** *S. longaudicus* gemeld, vrijwel alle in september. De beste dag was 16 september, met onder andere zes langs – waar anders – Westkapelle en vier langs Terschelling. Spectaculair was een adulte met verlengde staartpennen die op 5 september langs Zaanstad, Noord-Holland, vloog. Een late juveniele werd op 24 oktober gemeld vanaf Schiermonnikoog, Friesland. Trektellers noteerden voorts c. 750 **Grote Jagers** *S. skua*; het totaal van 70 op 16 september langs Westkapelle was aardig maar dat van 222 op dezelfde dag langs Terschelling was ronduit spectaculair. Ook passeerden in deze periode 29 **Vorkstaartmeeuwen** *Xema sabini* de trektelposten, waarvan negen langs Westkapelle. Een in Finland geringde adulte **Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus fuscus* bevond zich op 9 september op het strand van IJmuiden, Noord-Holland. Jammer genoeg kon de gele kleuring niet volledig worden afgelezen. Op 13 oktober werd een op 26 juli 2006 als kuiken op Nordhorsvæi in Nordland, Noorwegen, geringde vogel (zwart J663) gezien bij Westkapelle. Verder waren er enkele meldingen van ongeringde exemplaren, waarvan die van vijf (vrijwel) adulte op 6 oktober bij Westkapelle het meest in het oog sprong. Op 4 september was er een melding van een adulte **Kleine Burgemeester** *L. glaucoideus* bij Huisduinen, Noord-Holland, en op 10 oktober van een adulte **Grote Burgemeester** *L. hyperboreus* bij Katwijk aan Zee. Vanaf 20 oktober volgden vier waarnemingen van eerstejaars Grote Burgemeesters langs de kust. **Witwangsterns** *Chlidonias hybrida* werden gefotografeerd op 3 oktober op Tiengemeten, Zuid-Holland, en op 12 oktober bij Oude Tonge, Zeeland. Op 5 september werd in Noord-Holland mogelijk dezelfde zuidwaarts vliegende juveniele **Witvleugelstern** *C. leucopterus* opgemerkt bij Petten, IJmuiden en Bloemendaal aan Zee. Ook op c. 15 andere plekken werd de soort waargenomen, voor het laatst op 9 oktober in de Dordtse Biesbosch. Langsvliegende **Zwarte Zeekoeten** *Cephus grylle* werden gemeld op 13 oktober bij Bloemendaal aan Zee; op 16 oktober langs Vlieland; op 24 oktober langs Rottermeerplaat, Groningen; en op 25 oktober langs Schiermonnikoog. Vanaf half oktober werden door trektellers langs de kust ruim 75 **Kleine Alken** *Alle alle* gemeld, met onder andere 27 exemplaren langs Camperduin. Op 24 oktober belandde een verzwakt exemplaar op een natte open plek langs de Reddingsweg op Schiermonnikoog; de vogel werd naar de jachthaven gebracht en daar losgelaten. Voorts was er een melding van in totaal 150 op 25 oktober langs Lauwersoog, Groningen. **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* vlogen op 20 september en 13 oktober langs Texel; op 1, 14 (twee), 15 en 16 oktober langs Camperduin; op 10 oktober langs de Maasvlakte; op 10 en 16 oktober langs Vlieland; op 13 oktober (twee) langs Egmond aan Zee; op 15 oktober langs Schiermonnikoog; en op 20 oktober langs Westkapelle.

602 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, eerstejaars, Petten, Noord-Holland, 4 oktober 2010
(Jos van den Berg)

603 Baardgrasmus / Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, mannetje, Eierland, Texel, Noord-Holland, 9 oktober 2010
(René Pop)

NACHTZWALUWEN TOT KRAAIEN Een late **Nachtzwaluw** *Caprimulgus europaeus* lag op 1 oktober te slapen op een parkeerplaats bij Ouddorp, totdat een hond voorbijkwam... Eén of twee andere werden nog gemeld in de avondskemering op 5 en 6 oktober op Vlieland. Late **Gierzwaluwen** *Apus apus* werden gezien op 23 oktober boven Groningen en op 30 oktober bij Breskens, Zeeland. Overvliegende **Alpengierzwaluwen** *A. melba* werden gemeld op 4 oktober boven telpost Kwintelooyen bij Veenendaal, Utrecht, en op 9 oktober boven Dongen, Noord-Brabant. Opmerkelijk was de melding van een **Bandijsvogel** *Megasceryle alcyon* die op 23 oktober tegen een raam in Deutenen, Noord-Brabant, zou zijn gevlogen. De vogel werd opgeraapt maar na te zijn bijgekomen weer losgelaten en niet gefotografeerd (het enige geval dateert van 1899). Op een 10-tal plaatsen verspreid over het land werden nog **Bijeneters** *Merops apiaster* gezien, waaronder een groep van 25-30 op 11 september boven De Meinweg bij Roermond, Limburg. Vier juveniele verschenen op 4 september bij het Dijksgatsbos in de Wieringermeer, Noord-Holland. Een dag later werd gezien hoe twee daarvan werden doodgereden door een automobilist. Tot 12 september werd er nog regelmatig één gezien. De laatste werden gemeld op 21 september boven het Kennemermeer te IJmuiden en op 22 september bij Ede, Gelderland (10). **Hoppen** *Upupa epops* werden gezien op 8 en 13 oktober in Rotterdam, op 14 oktober bij Monster, Zuid-Holland, en op 23 oktober in Den Helder. Op enkele 10-tallen plekken verspreid over het land werden **Draaihalzen** *Jynx torquilla* waargenomen. Tot 4 oktober werden er op acht plaatsen tevens 15 geringd. De laatste veldwaarneming betrof een exemplaar in Middelburg, Zeeland, op 5 en 6 oktober. Verrassend was de ontdekking door een groep Limburgse vogelaars van een **Middelste Bonte Specht** *Dendrocopos medius* op 25 september in Hollum op Ameland, waar de vogel tot ten minste 15 oktober bleef. Het betrof de tweede waarneming voor de Waddeneilanden indien kan worden bevestigd dat er in 1999 een exemplaar werd geringd, eveneens op Ameland. Een coöperatieve **Daurische Klauwier** *Lanius isabellinus* bevond zich op 5 september in de duinen bij Den Helder. Op 31 oktober werd een waarschijnlijke Daurische gefotografeerd langs de Maas bij Aijen, Limburg. Deze kon de volgende dag helaas niet worden teruggevonden. Een **izabelklauwier** *L. isabellinus/phoenicuroides* werd op 30 oktober door één waarnemer gemeld in het Develbos bij Zwijndrecht, Zuid-Holland. **Roodkopklauwier** *L. senator* was goed vertegenwoordigd, met exemplaren van 16 tot 22 september op Vlieland (juveniel); op 22 september op Neeltje Jans, Zeeland (adult); op 4 oktober bij De Koog op Texel (juveniel); en op 5 oktober bij Hollum op Ameland (adult). Door trektellers werden bijna 37 000 **Gaaien** *Garrulus glandarius* genoteerd; de vogels kwamen vooral vanuit het zuidoosten Nederland binnen. Ter vergelijking: in 2009 waren dat er in dezelfde periode c. 3700. **Notenkrakers** *Nucifraga caryocatactes* werden gezien op 11 september boven de Westerplas op Schiermonnikoog; op 4 oktober boven de Strabrechtse Heide bij Heeze, Noord-Brabant; op 5 oktober boven het Wierdense Veld bij Wierden, Overijssel; en op 26 oktober in

Alkmaar, Noord-Holland. Het hoogste aantal **Huiskraaien** *Corvus splendens* in Hoek van Holland, Zuid-Holland, sinds de eerste in april 1994 bedroeg 41 op 8 oktober.

BUIDELMEZEN TOT BOSZANGERS Trektellers meldten in totaal 24 langsvliegende **Buidelmezen** *Remiz pendulinus*. Tevens was er op 4 oktober een vangst bij Castricum, Noord-Holland. Naast een handvol **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* op bekende plekken (Venlo, Limburg, Eindhoven, Noord-Brabant, en 's-Hertogenbosch, Noord-Brabant) werden exemplaren gemeld op 17 oktober boven het Wierdense Veld (twee), en op 21 oktober boven de Lemelerberg bij Ommen, Overijssel. Op 4 oktober werd twee overvliegende **Rotszwaluwen** *Ptyonoprogne rupestris* gemeld bij Westkapelle. Een langsvliegende **Roodstuitzwaluw** *Cecropis daurica* werd op 23 september gezien bij de Lemelerberg. Vanaf 13 september werden op vijf plekken in het westen van het land in totaal zes **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* geringd. Daarnaast waren er ook de nodige veldwaarnemingen, hoofdzakelijk op de bekende plekken zoals de Biesbosch, Noord-Brabant/Zuid-Holland. Vanaf half oktober bereikten ongekende aantallen **Witkopstaartmezen** ons land. In alle provincies werden groepjes aangetroffen, al lag het zwaartepunt aanvankelijk in het noorden. Alleen trektellers registreerden er tot half november al ruim 360 en op acht plaatsen werden er ook nog eens minimaal 60 geringd. Eén van de 13 die op 2 november in de Grote Peel, Noord-Brabant, werden gevangen, droeg een ring uit Litouwen. **Grauwe Fitissen** *Phylloscopus trochiloides* verbleven op 3 en 4 september bij De Cocksdorp op Texel, op 4 en 5 september op Vlieland en op 11 september bij het Oostvoornse Meer. Een **Noordse Boszanger** *P. borealis* werd op 6 september geringd in het Zwanenwater bij Callantsoog, Noord-Holland. De eerste **Pallas' Boszanger** *P. proregulus* van het najaar was een ringvangst op Vlieland op 13 oktober. Andere vangsten vonden plaats op 17 oktober in Meijndel, op 22 oktober bij Gemert, Noord-Brabant, en op 27 oktober bij Wams, Friesland. Spectaculair was dat laatstgenoemde vogel vier dagen later werd teruggevangen op 450 km naar het noordwesten bij Whitby, North Yorkshire, Engeland. Veldwaarnemingen waren er in de tweede helft van oktober op Schiermonnikoog; op Vlieland; op Texel; in het Noordhollands Duinreservaat; in Meijndel (van 30 oktober tot ver in november); en bij Ouddorp. Een bijzonder vroege **Bladkoning** *P. inornatus* werd op 3 september gezien in het Noordhollands Duinreservaat bij Heemskerk. De eerste vangst volgde 10 dagen later op Schiermonnikoog. De rest van de periode waren er talloze meldingen, met een zwaartepunt op de Waddeneilanden en elders langs de kust. Ook werden er nog eens 47 geringd, waaronder 29 bij Castricum. Een **Bruine Boszanger** *P. fuscatus* werd op 26 oktober geringd op Schiermonnikoog. Een **Bergfluitier** *P. bonelli* bevond zich van 2 tot 4 oktober bij Duinkersoord op Vlieland. **Siberische Tijftjaffen** *P. collybita tristis* werden gedetermineerd op 10 oktober op Rottumerplaat, tussen 17 en 31 oktober op Texel (minimaal drie), en tussen 21 en 31 oktober op Schiermonnikoog (minimaal vier). Voorts waren er drie ringvangsten, namelijk op 15 oktober in de Amsterdamse

604 Withalsvliegenvanger / Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*, Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, 10 oktober 2010 (Arnold W J Meijer) **605** Izabelklauwier / isabelline shrike *Lanius phoenicuroides/isabellinus*, eerstejaars, Aijen, Limburg, 31 oktober 2010 (Piet Smeets) **606** Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, Zwanenwater, Noord-Holland, 14 oktober 2010 (Fred Koning) **607** Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, eerstejaars, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, 31 oktober 2010 (Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)

Waterleidingduinen bij Zandvoort, Noord-Holland, op 26 oktober bij Almere, Flevoland, en op 30 oktober op Schiermonnikoog.

GRASMUSSEN TOT BOOMKRUIPERS Een fotogenieke **Baardgrasmus** *S cantillans* bevond zich op 9 en 10 oktober bij Midden-Eierland op Texel. Waarschijnlijk betrof het een **Oostelijke Baardgrasmus** *S c albistriata*. Er werden na 10 september nog zeker acht **Sperwergrasmussen** geringd, waarmee het najaarstotaal van geringde vogels uitkwam op 63. Ook aan veldwaarnemingen was geen gebrek, met diverse meldingen verspreid langs de kust. De laatste verbleef van 26 tot 29 oktober midden in Leiden, Zuid-Holland, en werd ontdekt door vogelaars die naar Pestvogels keken. **Braamsluipers** *S curruca* van mogelijk oostelijke komaf bevonden zich van 22 tot 24 oktober op Rottumeroog; op 29 en 30 oktober op de Maasvlakte; op 30 en 31 oktober op de noordpunt van Texel; en op 31 oktober bij Ouddorp. Van een spannend

uitziende Braamsluiper die op 9 oktober tegen een raam van het Posthuis op Vlieland vloog en versuft in de handen van vijf vogelaars belandde, werd een veer veilig gesteld. Ja hoor, het was weer zover: op 25 september hing een eerstejaars **Siberische Sprinkhaanzanger** *Locustella certhiola* in het net bij Castricum, de negende voor Nederland en de zevende (!) voor deze ringplek. Een **Sruikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* werd geringd op 8 september in de Kennemerduinen te Bloemendaal aan Zee, Noord-Holland, en daar op 12 september teruggevangen. Een andere werd op 1 oktober geringd bij Castricum – de tweede van het jaar voor deze plek. Late **Waterrietzangers** *A paludicola* werden nog gemeld op 5 september in Lentevreugd bij Wassenaar en op 18 september bij Almere, Flevoland (vangst). **Grote Karekieten** *A arundinaceus* werden geringd op 3 september op Vlieland en – een late – op 7 oktober in de Amsterdamse Waterleidingduinen. **Graszangers** *Cisticola juncidis* verbleven tot 12 september in de Braakman, op 9 september

608 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, vrouwtje, Jachthaven, Schiermonnikoog, Friesland, 29 oktober 2010 (Lex Aalders)

609 Bonte Tapuit / Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka*, vrouwtje, Westkapelle, Zeeland, 25 oktober 2010 (Corstiaan Beeke)

610 Aziatische Roodborsttapuit / Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, eerstejaars mannetje, Oost-Vlieland, Vlieland, Friesland, 26 september 2010 (*Nils van Duivendijk*) **611** Rode Rotslijster / Rufous-tailed Rock Thrush *Monticola saxatilis*, eerstejaars mannetje, Buren, Ameland, Friesland, 26 oktober 2010 (*Arjan Verbiest*) **612** Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, eerstejaars mannetje, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, 1 november 2010 (*Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep*)

613 Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 3 september 2010 (Jos van den Berg) **614** Siberische Tjiptjaf / Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 17 oktober 2010 (Jos van den Berg) **615** Mogelijke Vale Braamsluiper / possible Central Asian Lesser Whitethroat *Sylvia curruca halimodendri*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 30 oktober 2010 (Jos van den Berg)

616 Witkopstaartmees / White-headed Long-tailed Tit *Aegithalos caudatus caudatus*, Vlieland, Friesland, 16 oktober 2010 (Steven Wytema)

617 Citroenkwikstaart / Citrine Wagtail *Motacilla citreola*, Klaas Hennepoelpolder, Warmond, Zuid-Holland, 1 november 2010 (Michel Veldt)

bij Den Bommel, Zuid-Holland, en van 23 tot 28 september in De Hamert. Vanaf half oktober raakte Nederland overspoeld met **Pestvogels**. Aanvankelijk lag het zwaartepunt in het Waddengebied, maar niet veel later kwamen meldingen uit het gehele land. De grootste groep telde 215 en bevond zich op 24 oktober in Westerschelling, Friesland. Van c 30 trektelposten werden een kleine 500 exemplaren gemeld, waaronder 56 op 25 oktober langs De Vulkan en 53 op 26 oktober langs De Nolle. Tot 2 november werden er in totaal 22 geringd, waarvan 17 op Vlieland; opmerkelijk als men bedenkt dat er in de voorgaande 99 jaren slechts 166 van aluminium werden voorzien. In oktober bereikten weer eens hoge aantallen **Taigaboomkruipers** ons land. Meldingen kwamen van alle Waddeneilanden (inclusief Rottumerplaat) en van een handvol plekken elders in het land. Voorts werden exemplaren geringd op 8 oktober bij het Tjeukemeer, Friesland, en op 24 oktober op Schiermonnikoog (deze vogel werd nog tweemaal teruggevangen).

SPREEUWEN TOT Vliegenvangers Voor het eerst sinds jaren werd weer eens stevige trek van **Spreeuwen** *Sturnus vulgaris* waargenomen. De hoogste aantallen vlogen langs De Vulkan bij Den Haag, waar tijdens deze periode ruim een half miljoen exemplaren passeerden, met name in de laatste vijf dagen van oktober, met liefst drie dagen waarop meer dan 100 000 vogels werden geteld. Juveniele **Roze Spreeuwen** *Pastor roseus* verbleven van 10 tot 17 en op 24 september bij Kornwerderzand, Friesland; op 18 september op Vlieland; op 1 en 11 oktober op de Brouwersdam, Zeeland; op 5 oktober bij Appelteren, Gelderland; en van 20 tot 27 oktober in Oudeschild op Texel. Een adulte werd gemeld op 12 oktober bij Renesse, Zeeland. Een **Zwartbuikwaterspreeuw** *Cinclus cinclus* bevond zich op 24 en 25 oktober bij Hoorn op Terschelling en van 29 oktober tot 2 november bij Westerschelling. Langs de kust deden zich enkele spectaculaire **falls** van **Roodborsten** *Erithacus rubecula* voor. Zo werden op 28 september maar liefst 430 exemplaren geringd op Schiermonnikoog en 274 op Vlieland. Hoewel het een uitstekend najaar was voor **Blauwstaarten** *Tarsiger cyanurus* merkten de meeste vogelaars daar niets van... Vangsten vonden plaats op 14 oktober in het Zwanenwater en op 31 oktober en 1 november (ander exemplaar) in de Kennemerduinen te Bloemendaal aan Zee. Op 25 oktober zagen twee gelukkige vogelaars vlak voor het invallen van de duisternis een exemplaar in de Banckspolder op Schiermonnikoog; deze kon de volgende dag helaas niet worden teruggevonden. **Aziatische Roodborsttapuiten** *Saxicola maurus* verbleven van 26 tot 28 september in Oost-Vlieland en van 10 tot 12 oktober bij De Cocksdorp op Texel. De eerste **Bonte Tapuit** *Oenanthe pleschanka* voor Zeeland bevond zich op 25 oktober bij Westkapelle. Een mogelijke werd op 27 oktober (te) kort waargenomen op Schiermonnikoog. Een eerstejaars vrouwtje **Woestijntapuit** *O. deserti* verbleef van 24 tot 29 oktober langs de Waddenzeedijk nabij de Jachthaven op Schiermonnikoog. Een **Rode Rotslijster** *Monticola saxatilis* werd op 26 oktober gefotografeerd bij Buren op Ameland. Indien aanvaard betreft dit het 11e geval en het eerste in het najaar; alle eerdere

gevallen stammen uit april en mei. Van c 14 plekken langs de kust kwamen tussen half september en half oktober meldingen van **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva*. Het merendeel daarvan was in het Waddengebied. De populairste van het stel bevond zich op 11 en 12 oktober bij Kornwerderzand, waar hij op 12 oktober werd geringd. In de middag van 10 oktober meende een vogelaar in Katwijk aan Zee de langverwachte Bonte Vliegenvanger *F. hypoleuca* aan zijn huislijst toe te kunnen voegen, maar bij nadere beschouwing bleek het om een **Withalsvliegenvanger** *F. albicollis* te gaan... De vogel bleef net lang genoeg om enkele gewaarschuwde vogelaars uit de buurt te laten meegenieten.

KWIKSTAARTEN TOT GORZEN Een adulte **Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* bevond zich van 31 oktober tot 2 november bij Warmond, Zuid-Holland, op dezelfde plek waar zich in september 2009 een eerstejaars ophield. Trektelposten verspreid over het land noteerden in deze periode 65 **Grote Piepers** *Anthus richardi*, 85 **Duinpiepers** *A. campestris* en 30 **Roodkeelpiepers** *A. cervinus*. Voorts werden er vier vangsten van Grote Pieper doorgegeven. Een **Siberische Boompieper** *A. hodgsoni* werd op 2 oktober gezien maar niet gevangen op het ringstation van Castricum. Een ander exemplaar bevond zich op 22 en 23 oktober langs de Reddingsweg op Schiermonnikoog. Spectaculair is het nieuwe telpostrecord van **Vinken** *Fringilla coelebs*: maar liefst 165 428 exemplaren werden op 4 oktober geteld vanaf De Vulkan, bijna 70 000 meer dan het oude record uit 1987 van dezelfde plek. Door trektellers werden c 40 **Europese Kanaries** *Serinus serinus* gemeld, een mager totaal. **Fraters** *Carduelis flavirostris* waren talrijker dan in de voorgaande twee najaars; trektellers noteerden 222 exemplaren, tegenover 21 in dezelfde periode in 2008 en drie (!) in 2009. Het zwaartepunt lag zoals in de laatste jaren gebruikelijk in het uiterste noordoosten. **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* werden gemeld op 23 september op de noordpunt van Texel en op 2 en 3 oktober op de oostpunt van Vlieland. Vangsten waren er op 27 september op Schiermonnikoog en op 28 september op Vlieland. **Sneeuworzen** *Plectrophenax nivalis* waren schaars, met bijvoorbeeld slechts 81 doortrekkers over de telposten. **Ijsgorzen** waren daarentegen opvallend talrijk. Er werden meer dan 1350 doortrekkers gemeld, tegenover 160 in dezelfde periode vorig jaar. Hoge aantallen werden genoteerd op 28 september vanaf telpost Noordkaap, Groningen (53), op 2 oktober bij Breskens (55), en op 22 oktober bij Westkapelle (70). Met name in het Waddengebied werden ook verschillende pleisterende groepen van enkele 10-tallen exemplaren aangetroffen. Na een matige start met slechts vier meldingen in augustus, werden in deze periode in totaal 65 **Ortolanen** *Emberiza hortulana* gemeld van telposten verspreid over het land. Late exemplaren vlogen op 17 oktober over telpost Parnassia in de Kennemerduinen en op 18 oktober over Vlieland. Een **Bosgors** *E. rustica* bevond zich op 26 september op Vlieland. Op 25 oktober volgde een kortstondige waarneming op Schiermonnikoog. De eerste **Dwerggors** *E. pusilla* van het najaar werd op 22 september waargenomen bij IJmuiden. Daarna volgden waarnemingen op

618 Zwartbuikwaterspreeuw / Black-bellied Dipper *Cinclus cinclus cinclus*, West-Terschelling, Terschelling, Friesland, 2 november 2010 (Arie Ouwerkerk)

619 Noordse Waterlijster / Northern Waterthrush *Seiurus noveboracensis*, Oude Kooi, Vlieland, Friesland, 18 september 2010 (Arnold W J Meijer)

620 Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, Zwanenwater, Noord-Holland, 6 september 2010 (Fred Koning) **621** Siberische Sprinkhaanzanger / Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola*, Castricum, Noord-Holland, 25 september 2010 (Arnold Wijker) **622** Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, Castricum, Noord-Holland, 1 oktober 2010 (Arnold Wijker) **623** Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, 12 september 2010 (Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)

negen verschillende dagen tussen 26 september en 26 oktober op Vlieland; op 2 en 10 oktober op Texel; op 2 oktober bij Camperduin; op 5 oktober op Ameland; en op 30 oktober op Schiermonnikoog. Op 10 oktober werd bovendien een exemplaar geringd op Vlieland. Een **Wilgengors** *E aureola* werd op 11 september gefotografeerd door een gelukkige watervogelteller op de Boschplaat op Terschelling. De herkenning vergde enige tijd, waardoor het nieuws pas twee dagen later bekend raakte. De laatste twitchbare dateert van september 1995. Trektellers telden in oktober in totaal 21 **Grauwe**

Gorzen *E calandra*, waarvan 15 in Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland; dat is de afgelopen jaren wel eens minder geweest. En *last but not least*, een **Noordse Waterlijster** *Seiurus noveboracensis* verscheen als donderslag bij heldere hemel op 18 september in de Oude Eendenkooi op Vlieland. Hij bleef tot 21 september en werd massaal getwicht – een zeer onverwachte nieuwe soort.

We bedanken Max Berlijn, Arjan Boele, Han Buckx, Sander Lilipaly, Chris van Rijswijk, Rob Voesten en Jesse Zwart voor hun hulp bij het samenstellen van dit overzicht.

Roy Slaterus, Bervoetsbos 71, 2134 PM Hoofddorp, Nederland (roy.slaterus@dutchbirding.nl)
Vincent van der Spek, Acaciastraat 212, 2565 KJ Den Haag, Nederland
(vincent.van.der.spek@dutchbirding.nl)